

የኢትዮጵያ ቋንቋዎች አካዴሚ
የሳይንስና ቴክኖሎጂ ቃላት ስያሜ ፕሮጀክት

ACADEMY OF ETHIOPIAN LANGUAGES
SCIENCE AND TECHNOLOGY TERMS TRANSLATION PROJECT

የአማርኛ የህክምና መዝገበ ቃላት

AMHARIC DICTIONARY OF MEDICAL TERMS

የኢትዮጵያ ቋንቋዎች አካዳሚ
የሳይንስና ቴክኖሎጂ ቃላት ስያሜ ፕሮጀክት

ACADEMY OF ETHIOPIAN LANGUAGES
SCIENCE AND TECHNOLOGY TERMS TRANSLATION PROJECT

የአማርኛ የህክምና መዝገበ ቃላት
AMHARIC DICTIONARY OF MEDICAL TERMS

አዘጋጆች * ቴቶ ላኪሳ
** ፍቅሬ ዴንግል በየነ
ሰሎሞን ሀረገወይን
* ሰይፉ ዳንኤል

1978
አዲስ አበባ

1986
ADDIS ABABA

---

* በቃላት ትርጉማው ብቻ የተሳተፉ
** ለተተረጐሙት ቃላት ማብራሪያ በመስጠት ብቻ የተሳተፉ

ማሳሰቢያ

ይህ መዝገበ ቃላት በተቻለ መጠን ከፍተኛ ጥረት ተደርጎበት የተዘጋጀ ሲሆን፣ በኢትዮጵያ ቋንቋዎች አካዳሚ ጉባኤ ወደፊት ገና የሚፀድቅ መሆኑን እያሳሰብን በመዝገበ ቃላቱ ላይ ገንቢ አስተያየት ለመስጠት የሚፈልግ ሁሉ ቀጥሎ ባለው አድራሻ አስተያየቱን በፅሁፍ ሊሰጥ የሚችል መሆኑን እንገልፃለን።

የኢትዮጵያ ቋንቋዎች አካዳሚ
ፖ.ሣ.ቁ. 1907
ባህል ሚኒስቴር
አዲስ አበባ

ይዘት CONTENT

ምስጋና

ለዚህ ለሳይንስና ቴክኖሎጂ ቃላት ፕሮጄክት አስፈላጊውን የገንዘብ እርዳታ ላደረገው ለተባበሩት መንግስታት የሳይንስና ቴክኖሎጂ ለልማት ፋይናንሻል ሲስተም (UNFSSTD) የኢትዮጵያ ቋንቋዎች አካዳሚ ከፍተኛ ምስጋና ያቀርባል።

ACKNOWLEDGEMENT

The Academy of Ethiopian Languages expresses its profound gratitude to the United Nations Financial System for Science and Technology for Development (UNFSSTD) for sponsoring this project (STTTP)

መቅድም

ይህ የህክምና የአማርኛ መዝገበ—ቃላት የኢትዮጵያ ቋንቋዎች አካዳሚ የሳይንስና ቴክኖሎጂ ቃላት ስያሜ ፕሮጀክት ካዘጋጃቸው 13 መዝገበ—ቃላት መካከል አንዱ ነው:: በአጠቃላይ በፕሮጀክቱ የተዘጋጁት የሳይንስና ቴክኖሎጂ ስያሜ መዝገበ—ቃላት ከዚህ በታች ለተመለከቱት የሙያ ዘርፎች ሲሆን፤ ምንጭ ቋንቋውም / Source Language / እንግሊዝኛ ነው::

1. ግብርና - AGRICULTURE
2. ቦታኒ - BOTANY (BIOLOGY I)
3. ህንፃ ኮንስትራክሽን - BUILDING CONSTRUCTION(TECHNOLOGY I)
4. ኬሚስትሪ - CHEMISTRY
5. ኤሌክትሮ ሜካኒክስ - ELECTRO-MECHANICS
6. ጂኦግራፊ - GEOGRAPHY
7. ጂኦሎጂ - GEOLOGY
8. ማቲማቲክስ /ማቲማቲካ/ - MATHEMATICS
9. ህክምና - MEDICINE
10. ኑትሪሽን - NUTRITION
11. ፊዚክስ /ፊዚካ/ - PHYSICS
12. ስታቲስቲክስ/ ስታቲክስቲካ/ - STATISTICS
13. ዞኦሎጂ - ZOOLOGY

እነዚህ በፕሮጀክት ደረጃ የተሰሩት የሳይንስና ቴክኖሎጂ ስያሜ መዝገበ ቃላት የመደበኛ የመዝገበ ቃላት አሰራርን ዘዴ ሙሉ በሙሉ በመከተል ሳይሆን በየሙያው ዘርፍ የተሰየሙትን አዳዲስ ቃላት ለማስተዋወቅና ለማብራራት አመቺ በሆነ የአሰራር ስልት እያንዳንዱን ስያሜ በፊደል ተራ በማስገባት ነው:: ስለሆነም የተሰየሙት ቃላት አመቺ በሆነ መድረክ ተሰራጭተውና ተፈትነው ተቀባይነት ያገኙትና በአካዳሚው የፀደቁት ወደፊት በመደበኛ የመዝገበ ቃላት አሰራር በአንድነት ተጠቃለው የሳይንስና ቴክኖሎጂ ስያሜ መዝገበ ቃላት በሚል ርእስ ታትመው ይወጣሉ:: ይህ መዝገበ ቃላትና ሌሎቹም ቀጥለው የተመለከቱትን 3 ዋና ዋና ክፍሎች ይዘው ይገኛሉ::

1. የቃላት ማብራሪያ ክፍል
2. የአማርኛ—እንግሊዝኛ የቃላት ዝርዝር
3. የእንግሊዝኛ—አማርኛ የቃላት ዝርዝር

የቃላት ማብራሪያው ክፍል በየሙያው ዘርፍ ስያሜ ከተሰጣቸው አጠቃላይ ቃላት ውስጥ ሃምሳ በመቶውን ያህል መርጦ የቃላቱን ፅንስ ሃሳብ በአረፍተ ነገርና አስፈላጊም በሆነበት ቦታ በስእል አማካኝነት የሚገልፅ ክፍል ነው::

በየሙያው ዘርፍ ከተሰየሙት ቃላት ውስጥ ሃምሳ በመቶው ብቻ ተወስና የተብራራበት ዋናው ምክንያት ቀደም ሲል እንደተገለፀው የተሰየሙት ቃላት በስራው ተሰራጭተውና ተፈትነው ተቀባይነት ከማግኘታቸውና ከመፅደቃቸው በፊት ሁሉንም ማብራራት አስፈላጊ ባለመሆኑ ነው:: ስለሆነም ከላይ ከተጠቀሰው የሳይንስና ቴክኖሎጂ ስያሜ መዝገበ ቃላት ታትሞ በሚወጣበት ጊዜ ዋናና ወሳኝ የሆኑት ስያሜዎች ሁሉ ይብራራሉ:: በየሙያው ዘርፍ መዝገበ ቃላት ውስጥ ምን ያህል እንደተሰየሙ ለማሳየትና ልዩ ልዩ ሳይንስና ቴክኖሎጂ ነክ ፅሁፎች በአማርኛም ሆነ በእንግሊዝኛ በሚነበቡበት ጊዜ አቻ ስያሜዎችን ለማወቅ እንዲረዳ በየመዝገበ ቃላቱ ውስጥ የአማርኛ—እንግሊዝኛ፣ የእንግሊዝኛ—አማርኛ የቃላት ዝርዝር ይገኛል::

አንዳንድ የእንግሊዝኛ ስያሜዎች የአማርኛ አቻ ስያሜ በየሙያው ዘርፍ በሚሰጧቸው ወቅት በልዩ ልዩ ቃላት ተሰይመው ይገኛሉ:: በአንፃሩም ለተለያዩ የእንግሊዝኛ ስያሜዎች አንድ የአማርኛ ስያሜ የሚያገለግልበት ሁኔታ በየመዝገበ ቃላቱ ዝግጅት ውስጥ ተከስቷል::

ከዚህም በቀር ለአንድ የእንግሊዝኛ ስያሜ ሁለትና ሶስት አማራጭ ስያሜዎች አልፎ አልፎ በየመዝገበ ቃላቱ ውስጥ ተሰጥቶ ሲገኝ ለዘለቄታው ተቀባይነት የሚያገኘው ስያሜ ወደፊት ጊዜ ይፈታዋል::

በፕሮጀክቱ የስራ ሂደት ወቅት በየሙያው ዘርፍ የአማርኛ ስያሜ የተሰጧቸው ቃላት ዝርዝር እየተባዛ ለአስተያየት በየስፍራው በመሰራጨቱ ከግለሰቦችና ድርጅቶች በተገኙ ገንቢ አስተያየቶች አንዳንድ የስያሜ ለውጥ ከመደረጉም በላይ፣ ፕሮጀክቱ በየጊዜው ባካሄዳቸው ዎርክሾፖችና ሴሚናሮች የስያሜ ማሻሻልና ለውጥ ተደርጓል:: ሆኖም በየጊዜው የተደረጉትን አንዳንድ የስያሜ ለውጦች በትክክል በሚገኙበት ቦታ ሁሉ ለማረም አዳጋች በመሆኑ፣ በዚህና በሌሎቹም መዝገበ ቃላት ውስጥ ሊገኝ የሚችል አንዳንድ የስያሜ መዘበራረቅ ወደፊት የሳይንስና ቴክኖሎጂ ስያሜ መዝገበ ቃላት በሚዘጋጅበት ጊዜ ጥራት ያገኛል::

በኢትዮጵያ ቋንቋዎች አካዳሚ የሳይንስና ቴክኖሎጂ ቃላት ስያሜ ፕሮጀክት የተሰየሙት ቃላት በአጠቃላይ ከ15,000 በላይ ሲሆኑ፣ አብዛኛዎቹ ስያሜዎች የሁለተኛ ደረጃንና የአንደኛ ዓመት የዩንቨርስቲ ትምህርት በአማርኛ ቋንቋ ለመስጠት የሚያስችሉ መሆናቸው ይታመናል::

በየሙያው ዘርፍ ጥቂት የናሙና ምንባቦች ፕሮጀክቱ አዘጋጅቶ ለሙከራ አውጥቷል::

የፕሮጀክቱ ዲሬክተር
አሰፋ ገብረማርያም ተሰማ
የኢትዮጵያ ቋንቋዎች አካዳሚ ዋና ፀሃፊ

የፕሮጀክቱ የቴክኒክ አስተባባሪዎች
ኤርሚያስ ዳኜ /ዶ.ር/
ደምሱ ገመዳ /ዶ.ር/

መግቢያ

በዚህ የአማርኛ የህክምና መዝገበ ቃላት ውስጥ በአጠቃላይ ከ1.400 በላይ የሚሆኑ የህክምና ተግባር፣ መሣሪያና ልዩ ልዩ ጉዳዮች የሚገልጹ ቃላት ነጠላ ትርጉም የተሰጣቸው ሲሆን ከእነዚሁ ውስጥ 508 ቃላይ የማብራሪያ ትርጉም ተሰጥቷቸው ይገኛሉ። ከዚህ መግለጫ እንደሚታየው በርከት ያሉት ቃላት የማብራሪያ ትርጉም ያለ ተሰጣቸው መሆኑ ግልጽ ነው። ይህም ሊሆን ከቻለባቸው ምክንያቶች አንዱ በህክምና መስክ ከሚሰራባቸው ቃላት ከሌሎቹ እንደ ቦታኒ(Botany)ዙኦሎጂ(Zoology) በመሳሰሉት ዘርፎች ውስጥ የማብራሪያ ትርጉም ተሰጥቷቸው ስለሚገኙ ነው፣

ምሳሌ፣

Tissue	=	ህብረህዋስ	(Botany)
Cell	=	ህዋስ	"
Virus	=	ረቂቅ	"
Herbalist	=	ስርማሽ ሃኪም	"
Simple microscope	=	ነጠላ ማይክሮስኮፕ	"
Nucleus	=	ኑክለስ	"
Glycolysis	=	ፍርሰተግሉኮስ	"
Glucose	=	ግሉኮስ	"

ይህ የህክምና መዝገበ ቃላት ሲዘጋጅ የቃላቱን ነጠላ ትርጉም በመሰየም ረገድ የተለያዩ ስልቶችን አዘጋጆቹ መጠቀማቸውን ከቃላቱ አቀማመጥ መረዳት ይቻላል። ለናሙና ያህልም የሚከተሉትን ስልቶች ጠቅሰን በሚከተለው ሁኔታ እናሳያለን።

<u>አንድ ለአንድ</u> /ትርጉም/

በዚህ ዓይነቱ የትርጉም ስልት ለአንድ የእንግሊዝኛ ቃል አቻውን አንድ የአማርኛ ቃል በመስጠት የተተረጎመ ነው፣ ይህም የሚከተለውን ይመስላል፣

Neonate	=	ህንጠ
Corex	=	ልሀፀ
Thrombus	=	ልጋጽ
Esophagus	=	ወስቄ
Quarantine	=	ቀባ
Lochia	=	አራስፍስ
Febrile	=	አትኩሽ
Cirrhosis	=	ኩምትሬ

ሁለት ለአንድ /ትርጉም/

በዚህ ዓይነቱ የትረጉም ስልት ለአንዱ የእንግሊዝና ቃል ሁለት የአማርኛ ቃላት ወይም ለአንዱ የአማርኛ ቃል ሁለት የእንግሊዝና ቃል በመስጠት የተተረጉሙ ሀኑው ይገኛሉ፤ ይህም የሚከተለውን ይመስላል።

Epiphysis = ህፃን አፅም
Carilage = ልም አፅም
Dysuna = ሽንት ማጥ
Hooping Cough = ትክትክ
Mediastinum = ንፍቀ ደረት
Ascending infection = አራጊ ልክፍት
Aorta = አቢይ ደምሳጅ
Typhoid = አንጀት ተስቦ
Metacarpal = አፅመ መዳፍ
Vermix Coseosa = አሙካ
Nipple = ጡት ጫፍ

ሁለት ለሁለት /ትርጉም/

በዚህ አይነቱ የትርጉም ስልት ውስጥ ጥምር የሆኑት የእንግሊዝና ቃላት ማለትም ከሁለት ቃላት ተወጣጥተው አንድ አዲስ ቃል መሥርተው በሚገኙበት ጊዜ፣ እነዚያን ቃላት ለመተርጎም በተቻለ መጠን ነጠሏ የአማርኛ ቃል ተፈልጎ ሲታጣ፣ በተመሳሳይ መንገድ የአማርኛውም ቃል ከሁለት ቃላት የተጣመረ ቃል እንዲኖረው በማድረግ የትርጉም ሥራ ተከናውኗል፣ ይህም እንደሚከተለው የመሰለ ነው።

Passive Immunity = ህላፊ መድህን
Bronchial Asthma = ቀሰቢት አስም
Aminotic fluid = ሽንት ውሃ
Nervous system = ነርቫዊ ቀንበር
Mucous Membrane = ንፋጭ ገለፈት
Venerial disease = አባለዘር በሽታ
Mons pubis = ጭገር ዲብ
Nasogastric tube = ሕ.ንፈከርስ ቱብ

ቃል በቃል /ትርጉም/

በዚህ የትርጉም ስልት ለመጠቀም ሁለት የጎሉ ምክንያቶች አሉ። አንደኛው ቃል በጣም የተለመደ ሲሆን ነው፣ ሁለተኛው ለቃሉ አጥጋቢ የሆነ አቻ ቃል ሲታጣ ሲሆን ለምሳሌም ያህል የሚከተሉት ማስረጃዎች ተጠቅሰዋል።

Hormon	=	ሆርሞን
Schistosoma	=	ሽስቶሶማ
Shigella	=	ሺጌላ
Thermometer	=	ቴርሞሜትር
Anatomy	=	አናቶሚ
Acid	=	አሲድ
Allergy	=	አለርጂ
Alicali	=	አልካሊ
Amoeba	=	አሜባ
Eclampsia	=	ኤክላምፕሲያ
Cancer	=	ካንሰር
Cholera	=	ኮሌራ

የመነሻ ምዕላድ መጠቀም

የዚህ ዓይነቱ የትርጉም ስልት፣ ስነ... ፀረ... የተባሉትን የመነሻ ምእላዶች የተደረገው የትርጉም ክንዋኔ ነው። ይህም በሚከተሉት ምሳሌዎች ይታያል

ስነ...

ስነመነሻ	=	Etiology
ስነማእስ	=	Dermatology
ስነአይን	=	Ophtalmology
ስነፅንስ	=	Obstetrics

ፀረ...

ፀረ ሂስታሚን	=	Antihistamine
ፀረ ህመም ልክፊት	=	Disinfectant
ፀረህዋስ	=	Antiseptic
ፀረሱም	=	Antitoxin
ፀረአንግዓካል	=	Antibody

ኢ... /አሉታ/

በአዎንታ ቃላት ላይ የአሉታ ምልክት የሆነችውን "ኢ" የተባለችውን በስተመነሻ በመጠቀም ከዚህ ቀጥሎ ለአስረጅነት የተጠቀሱትን የመሳሰሉት ቃላት እንዲተረጐሙ ተደርጓል::

ኢሸርሸርታ	=	Indigestion
ኢፈ ቃደምግብ	=	Anorexia

የግዕዝ ቃላት

ሙሉ በሙሉ የግዕዝ ልሳን ቃላት የሆኑ እስከዛሬም አንዳንዶቹ ያልተለመዱ ወይም ያልተሰሙ ይሆናሉ ተብለው የሚገመቱ በዚህ የትርጉም ሥራ ውስጥ ገብተው ይገኛሉ:: ከዚህ ቀጥሎ ከተጠቀሱት ምሳሌያች መመልከት ይቻላል::

አማሬ	=	Demonistration
አስኬት	=	Penis
ፀዋሪ	=	Carrier
ወሬዛ	=	Adolescent
አንዚራ	=	Vocal Cord
ህፀነ አፅም	=	Epiphysis

ከፍ ብሎ የተጠቀሱትን ልዩ ልዩ የትርጉም ስልቶች የተከተልንበት ምክንያት እንደ ቃላቱ የፍች ባህርይ ተስማሚነት አማራጭ በመፈለግና የተሻለውንም፣ ማለትም ለአንባቢም ለአድማጭም አቻ ሊሆን ይችላል ብለን ያሰብነውን አማራጭ ለመያዝ በመሞከር ነው፡፡

የማብራሪያ መግለጫዎች በተቻለ መጠን አጭር ምጥን እንዲሉ ቢደረጉም፣ ግልፀ በሆነ መንገድ የፅንሰሃሳቡን ምንነት እንዲያስጨብጡ ለማድረግ ከፍተኛ ትኩረት ለመስጠት ተሞክሯል:: ይህንኑ የፍች ግልፀነት የተሟላ ለማድረግ አስፈላጊ ሆኖ በተገኘበት ቦታ የሥዕል መግለጫ ተሰጥቷል:: እንደማብራሪያዎቹ ቃላት ሁሉ እንዲሁም ሥዕሉ ግልፅና ትክክለኛ እንዲሆን ጥረት ተደርጓል::

የማብራሪያ መግለጫዎችንና ሥዕሎችን ለመምረጥ በዚሁ በህክምና ሙያ ቃላት ላይ የተዘጋጁ የእንግሊዝኛ መዝገበ ቃላት በጣም ረድተውናል::

በዚህ መዝገበ ቃላት ውስጥ የቀረቡት ስእሎች በሙሉ የተዘጋጁት በተማሪ ታረቀኝ አበበ ነው::

ከአዘጋጆቹ
ፍቅረድንግል በየነ
ሰሎሞን ሃረገወይን /ዶ.ር/

የአማርኛ የህክምና መዝገበ ቃላት

AMHARIC DICTIONARY OF MEDICAL TERMS

ሀ

ሀላፊ መድሀን Passive Immunity

ገቢር ወይም ንቁ ያልሆነ፣ የተዘጋጀ ፀረንገዳካላን በመውጋት በሽታን መከላከል::

ሀሞት Bile

ቢጫ ወይም አረንጓዴ ቀለም ያለው መራራ ከጉበት የሚመነጭ ለስብና ቅባት ምግቦች አንሸርሸረት የሚጠቅም ፈሳሽ:

ሀሞት ከረጢት Gall bladder

በሰው ላይ ከጉበት ስር ተለጥፎ የሚገኝ ሀሞት ለማጠራቀም የሚጠቅም ፊኛ::

ሀሞት ከረጢት ሰከፈት Cholecystitis

የሀሞት ከረጢት መበገን::

ሀይጅን Hygeine

ስለ ጤና አጠባበቅ ጥናት፣ ሀገችን የማስተዋልና የማክበር ዘዴ::

ሄሞግሎቢን Hemoglobin

በቀይ ደም ሀዋስ ውስጥ የሚገኝ ብረት አዘል ሀመለማሉ፣ ስራው ኦክስጂንን ከሳንባ ተሸክሞ ወደ ቀረት የሰውነት ሀብረ ሀዋሳት ማዳረስ:: ከሰው አንድ መቶ ሲሲ ደም ውስጥ ከ14 እስከ 16 ግራም ይገኛል::

ሀገጠ Neonate

አዲስ የተወለደ ሀፃን እስከ አራት ሳምንታት እድሜ የሚጠራበት ስያሜ::

ሀክምና Medicine

በሽታን የመከላከል፣ ሀመምተኛን ማስታመምና የመንከባከብ ዘዴ::

ሀዋስሞት Necrosis

በደም እጦት፣ በጉዳት፣ በኬሚካላዊ ነገሮችና የባክቴሪያ መርዞች ምክንያት በተወሰነ ቦታ የሀብረሀዋስ ሞት::

ሀፃን Infant

ከሀገጠነት እስከ ሁለት አመት እድሜ ድረስ ያለ ለጋ ልጅ::

ሀፀነአፀም Epiphysis

የረጃጅም አጥንቶች አናትና ገርጓ ክፍል::

ሀርሞን Hormone

ከሰውነት አባላካል ወይም እጢ የሚመነጭ ኬሚካዊ ለዩ ቅስ፣ በደም አማካይነት ወደ ሌሎች የሰውነት ክፍሎች በመጓዝ ሌሎች የሰውነት ክፍሎች ስራና ምገጪት የሚያነሳሳ::

ሆዳዊ Abdominal

የሆድ የሆነ፣ ሆድን የሚመለከት ሁሉ::

ሆድ Abdomen

ከድሌሽና ከዳሌ ገንዳ መሀከል ያለ ጋታ ጨጓራ፣ አንጀት፣ ጉበት፣ ሃሞት ከረጢት፣ ጣፊያ፣ ኩላሊት፣ ኩሊትን፣ እጢንና ፊኛን የሚይዝ::

ሆድ ትል Helmenth

በጥገኝነት ወይም በነፃ ኑሮ በአንጀት ውስጥ የሚገኝ ትል መሰል ተዋሲይ::

ሆድ እጥበት Enema

በፈሳሽ ደንዳኔን ለማጠብ የሚከናወን ድርጊት።

ሆድ ድርቀት Constipation

ሰገራን አዘውትሮ ለመውጣት አለመቻል።

ለ

ለስላሳ ላንቃ Soft palate

እንጥል የተጣበቀበት ጠንካራ ያልሆነውና በስተኋላ በኩል ያለው የላንቃ ክፍል።

ለኩሽ Rabies

ስጋ በል የሆኑ እንስሳት/ውሻ፣ ድመት፣ ተኩላ፣ ቀበሮ/ በቫይረስ አማካይነት የሚመጣ አጣዳፊና ወደ ሰው የሚተላለፍ በሽታ፣ የእብድ ውሻ በሽታ።

ለጋስ Donor

ደሙን ወይም ክፍለአካሉን ለሌላ ሰው በፍላጎት የሚሰጥ ግለሰብ።

ላብ Sweat

በቆዳ ውስጥ ከሚገኙ የላብ እጢ የሚወጣ ጨዋማ ፈሳሽ።

ላንቃ Palate

የአፍንና የአፍንጫን ገታዎች የሚለይ አግዳሚ ከፊት ጠንካራ ከኋላ ለስላሳ የሆነ የአፍ ጣሪያ።

ላንቃ እጢ Tonsil

ከፍርንታዊ ህብረ ህዋስ የተሰራ በሰርን ግራና ቀኝ ስርጉድ ውስጥ የሚገኝ እጢ።

ላንገርሃን ደሴቶች Islands of Langerhan

በመረጭ እጢ ውስጥ ያሉ ስብስብ ህዋሳት ከነዚህም ሶስት አይነት ህዋሳቶች አንደኛው ኢንሱሊን ያመነጫል የነዚህ ደሴቶች መደምሰስ ወይም መድከም የስኳር በሽታን ያመጣል።

ላእላይ Superior

የአካል የላይኛው ክፍል ወደላይ ያለ።

ላእላይ መንጋጋ Maxilla

የላይ ጥርሶች የሚሰኩበት የላይኛው የመንጋጋ አጥንት።

ላእላይ ማእሰ Epidermis

ደም ስር የሌለበት የቆዳ የውጪኛው ክፍል

ሏሀፀ Cortex

ውጫዊ የሆነ የማንኛውም አካላካል ቅርፊት።

ልመት Viscrea

በሰውነት ውስጥ የሚገኝ አካላካል በተለይም በሆድ ውስጥ የሚገኝ የሆድ እቃ።

ልማፀም Cartilage

እንደ ጆሮ አፍንጫና የጎድን አጥንት ጫፍ የመሳሰሉ የአካል ክፍሎች ውስጥ የሚገኝ ለስላሳ አጥንት።

ልምሾ Paralysis

ጊዜያዊ ወይም ቋሚ የሆነ የሰውነት ክፍለአካል መደንዘዝ በተለይ ስሜት መጥፋት /ቸዛካል/ እንዲሁም ሰውነትን ለመቆጣጠር መሳን /ሽባነት/።

ልባስ Serosa

ልም አባላካላትን የሚሸፍን ብሬና።

ልባድ Epithelium

ቆዳንም ሆነ ንፋስ ወይም ልስልስ ገለፈቶችን በላይ መልካቸው የሚሸፍን የህዋስ ኅብርብር ወይም ልባስ።

ልብ Heart

ከሞቱር ረገብ በማለት ደም በሰውነት ውስጥ የሚሰራጭ አራት ጎታዎች ያሉት የደምዑደት ቀንባር ማእከል /ስእለ ተመልከት/።

ልብ ድካም Heart failure

በተለያዩ ምክንያቶች ምሳሌ፣ ከፍተኛ የደም ግፊት መጠን፣ የልብ ክፍክድ መጥ በብ ወይም መስፋት ወዘተ. ልብ ተገቢውን የደም ማስተላለፍ ተግባር ማከናወን ሲሳነው ምልክቶቹ በመጠነኛ እንቅስቃሴ ትንፋሽ ማጠር ውሃዘል ገላ ወዘተ ሲሆኑ፣ የግራ ወይም የቀኝ ልብ ክፍል ሊደክም ይችላል።

ልብ ጡንቻ Myocardium

የልብ ጡንቻ ህብረ ህዋስ።

ልክፍታምጪ Pathogen

በሽታን የሚያመጡ ጥቀን ዘአካላት።

ልጋድ Thrombus

የደም ስርን ወይም የልብን ወና የሚዘጋ የረጋ ደም።

ሉቲናፍጊ ሆርሞን Lutenizing hormone

እንቁልጢ ላይ ያለ ሉቲንገላ እንዲያድግ የሚረዳ ከፊተኛ /ቀዳማይ/ አዕይ እጢ የሚመነጭ ሆርሞን።

መ

መሃንነት Sterility

ልጅ ለመውለድ ወይም ለማስወለድ አለመቻል።

መምገል Suppuration

መግል የመፍጠር ሁኔታ።

መምጠጥ Absorb

ማንኛውንም ልዩ ቁስ በፍርንት ስር ወይም በደም ስር ወደ ሰውነት ማስገባት።

መምጠጥ Aspiration

ፈሳሽን በመምጠጫ መሳሪያ ከማንኛውም ጎታ ማስወገድ።

መርመሬ Peritoneum

ውስጠ ሆድንና የሆድ ዕቃዎችን የሚሸፍን ልባስ።

መርፌ Injection

በደም ስር በተለይ በደመላሽ በጡንቻ በቆዳ ስር ወይም ውስጥ ወዘተ ፈሳሾችን በመርፌ መወጋት።

መሰራጨት Disseminate

በአባላካል ወይም በሰውነት ውስጥ መበተን ወይም መረጨት።

መሰብሰብ Adduction

የሰውነትን ቅርንጫፍ አካል ወደ ሰውነት ማእከላዊ መስመር ማስጠጋት።

መሳምዝ Autoclave

ግፊት ባለው የሞቀ እንፋሎት የህክምና መሳሪያዎችን ባክቴርያ አልባዊ ማድረጊያ መሳሪያ።

መሰቆ Esophagus

ምግብ የሚወርድበት ከማንቁርት እስከ ጨጓራ ያለው ቱቦ። ጕሮሮ ስእል ተመልከት

መሰቀር Trocar

ከጉታ ውስጥ ፈሳሽን ለማውጣት የሚያገለግል ሹል ጫፍ ያለው መሳሪያ

መሰተሃውር Vagus

ስሜታዊና አንቀሳቃሽ የደም ስሮች ያሉት ሰፋ ያለ ስርጨት ያለው አስረኛው የራስ ነርቭ።

መቀርደድ Laceration

የተገዘገዘ ጠርዝ ያለው ቁስል።

መቀፍቀፊያ Incubation

ያለጊዜው የተወለደ ህፃንን በተስተካከለ ሙቀት ማሳደጊያ መሳሪያ።

መቅን Bone marrow

በቅልጥም አጥንቶች ውስጥ የሚገኝ ቅባትነት ያለው ለስላሳ ልዩ ቅስ።
መቅን ቀይ ወይም ቢጫ ሊሆን ይችላል

መባለቅ Puberty

የመራቢያ ብልት ተግባሩን የሚጀምርበት ጊዜ ከ12 እስከ 16 ዓመት ድረስ ያለው ጊዜ።

መተንፈስ Breathe

አየርን ወደ ሳንባ አስገብቶ ማስወጣት።

መታፈን Asphyxia

የሳይናው የአስተንፋስ ቱቦ በመዘጋት ወይም መተንፈስ በማቃቱ ምክንያት የሚደርስ የአየር እጦት።

መንገጭአጢ Parotid Gland

ምራቅ ከሚያመነጩት አጢዎች ከፍ ያለውና በመንጋጋ ገን የሚገኝ።

መንጋጋ ቆልፍ Tetanus

የሚያስቃይ የጡንቻ መኮማተርን የሚያመጣ ቴታነስ ባሲለስ በተባለ ባክቴሪያ መርዝ የሚደርስ አጣዳፊ ልክፈት።

መንገል Cannula

ከብረት ወይም ኘላስቲክ የተሰራ ቱባ በሰውነት ውስጥ ፈሳሾችን ለማውጣት ወይም ለማስገባት የሚጠቅም። ብዙውን ጊዜ መንገልን ያለችግር ለማስገባት በቱቦው ቀዳዳ ውስጥ መሰቀር ይገባበታል።

መንጠባጠብ Driube

የፈሳሽ /ምሳሌ ሽንት/ በትንሽ በትንሹ ከቁጥጥር ውጭ መፍሰስ። መዝረብረብ

መኮማተር Spasm

ያለውዴታ የጡንቻ በድንገት መሰብሰብ

መኮማተር Contraction

የጡንቻ ወይም የጠባሳ መሰብሰብ የሚያስከትለው መሰብሰብ ወይም መጨማተር።

መውለድ Delivery

ሽልን የመውለድ ተግባር ዓፄን ከናቱ ማህፀን የሚወጣበት ሁኔታ መገላገል።

መዘራጋት Abduction

ከሰውነት ማእከላዊ መስመር የሰውነት አካልን ማለት ምሳሌ፣ እጅን ወደ ውጭ
መዘርጋት።

መዳፍ Palm

በፊትለፊት በኩል ያለው ከአምባር እስከ ጣቶች ድረስ ያለው የእጅ ክፍል።

መድሃኒት Medicine

በሽታን ለመከላከል ወይም ለማከም የሚጠቀም መፈወሻ።

መድሃኒት ልክ Dose

በአንድ ጊዜ የሚወሰደው የመድሃኒት መጠን።

መድህን Immunity

ለጉዳት በተለይ ለመርዞች፣ ለባእድ ፕሮቲኖችና ለወራሪ ጥገኞች አለመበገርና
የመመከት ሁኔታ።

መድማት Hemorrhage

ከሰውነት ወደ ውስጥ ወይም ወደውጭ ደም መፍሰስ።

መገርጣት Pallor

በልዩ ልዩ ምክንያቶች /ምሳሌ በሃደም/ የቆዳና በውጭ የሚታዩ ንፋጭ
ገለፈቶች /ምሳሌ የአፍ ውስጥ ቀንደብ/ ቀለም ነጣ ማለት።

መግሊት Pustule

እንደ ብጉር ያለና በቆዳ ላይ ትንሽ መግል ወይም ፍርንት ፋስ የያዘ እብጠት።

መግል Pus

በሕብረህዋስ ልክፈት ምክንያት የሞቱ ነጭ ደም ህዋሳት፣ ባክቴርያዎች፣ ተወጋጅ
ሕዋሳትና ሕዋስ ፈሳሽን የያዘ ቢጫ መልክ ያለው ፈሳሽ።

መጨረሻ Terminal

ከአካል የመጨረሻው ክፍል ወይም የነገር ሁሉ ማለቂያ።

መፋሰሻ Lumen

በደምላሽ፣ ደምሳጅ፣ አንጀት፣ ወዘተ... ቱቦዎች ውስጥ ያለው ክፍተት።

ሚላወስ Motile

በገዛ ራሱ ለመንቀሳቀስ የሚችል።

ሚክርባልባ /ብልሀት/ Aspetic Technique

ነፍሳትን ለማጥፋት የሚደረግ /ዘዴ/።

ሚክሮባልባዊ Aseptic

ከጥቃቅን ነፍሳት ነፃ የሆነ።

ማሀል ጆሮ ብግነት Otitis Media

ከጆሮ የመሀከለኛው ክፍል ከጆሮ ታምቡር በስተውስጥ ያለው መለከፍና መብገን።

ማህፀን Uterus

በጡንቻ ሀብረ ህዋስ የተሰራ ሶስት ማእዘን ቅርፅ ያለው ፅንስና ሽል የሚያድግበት የሴት የዘር አባላካል፣ የሽል ማደጊያ።

ማህፀን ቱቦ ብግነት Salphingitis

የፋሎፕ ቱቦ በባክቴርያዎች መለከፍ።

ማህፀን አናት Uterine fundus

ማህፀን ቱቦዎች ከማህፀን ጋር ከሚገናኙበት በላይ ጎብ ብሎ የሚገኘው የማህፀን ክፍል።

ማህፀን ገላ Uterine body

ሰፋ ያለውና የላይኛው የማህፀን ክፍል።

ማህፀን ጡንቻ Myometrium

የማህፀን ጡንቻ ሀብረሀዋስ።

ማርከሻ Antidote

መርዝን የሚበርዝ የሚያወም መድሃኒት።

ማስወረድ Abortion

ወቅት ወይም ጊዜው ሳይደርስ የሁኔታ መጨናገፍ፣ ያረገዘ ማህፀን ሃያ ስምንት ሳምንት ሳይሞላው የፅንሱ መውጣት። ውርጃ

ማስገድ Excretion

ከሰውነት ውስጥ እንደሰገራ፣ ሽንት፣ ላብ፣ አክታ የመሳሰሉትን ተወጋጅ ነገሮች ማስወጣት።

ማቅለሽለሽ Nausea

ለማስታወክ ያለ ዝንባሌ፣ ከማስታወክ በፊት ማጥወልወልና የሆድ መረበሽ ስሜት።

ማብላላት Digestion

በቅንባር ለውጥ ሜካኒካዊና ኬሚካዊ ሂደት የምግብ መፈጨትና በቀላሉ ወደ ሰውነት ውስጥ ሰርጎ ለመግባት መዘጋጀት።

ማንቱ ምርመራ Mantoux's test

በቆዳ ስር የሚወጋ ካረጀ ቱበርኩሊን የሚዘጋጅ ከትባት፣ የነቀርሳ በሽታ በበሽተኛው ላይ ካለ የተከተበበት አካባቢ ከሃያ አራት እስከ ሰባ ሁለት ሰአት ድረስ ቀልቶ ይጠጥራል።

ማእዘር Radius

ውጫዊውና አጠር ያለው የክንድ አጥንት።

ማከም Medication

መድሃኒቶች በመስጠት በሽታን ማከም።

ማያ ነርቭ Optic Nerve

ሁለተኛው የራስ ቅል ነርቭ የሆነና ለማየት የሚጠቅም የልዩ ስሜት አባላካል።

ማዳመጥ Ausculation

የውስጥ አባላካላት የሚሰጡትን ድምፅ በመስማት የሚደረግ የምርመራ ዘዴ::

ማዳመጫ Stethescope

በሰውነት ውስጥ የሚፈጠሩትን ድምጾች ወደ ጆሮ በማስተላለፍ ለመስማት የሚረዳ መሳሪያ::

ማጅራት ገትር Meningitis

በባክቴርያ፣ በቫይረስ ወይም ሌሎች ጥቃቅን ዘአካላት በደም ስር በጉዳት ወይም ከአቅራቢያ ቦታዎች በመሰራጨት የአንገልና የሰረሰር መለከፍና መብገን:: በዚህ ጊዜ ትኩሳት፣ ብርሃን ለማየትና ድምፅ ለመስማት አለመፈለግ፣ መያዘት፣ አንገትን ሲያጥፉ ህመም መሰማት፣ መንፈራፈርና ነፍስን መሳት በየደረጃው ያስከትላል::

ማጋት Lactation

የጡት ወተት ማመንጨት ተግባር::

ማጋቻ ሆርሞን Lactogenic Hormone

ከፊተኛ አዕዩ እጢ የሚመነጭ ጡት ወተት እንዲያዘጋጅ የሚረዳ ሆርሞን::

ማጠፍ Fexion

የተዘረጋ አካልን ከአንጓ የማጠፍ ሁኔታ::

ማጥ /ፐማጥ/ Tenesmus

ያለፍላጎት ሰገራን ወይም ሽንትን ለማስወጣት የፊንጢጣ ወይም የፊኛ መጭጠሪያን መኮማተር የሚሰማ ህመም::

ማፀንአፍ Cervical

ወደ እምስ የሚከፈተው የማፀንገት ቀዳዳ::

ማፀንገት Cervix

የማህፀን አንገት እስከ ቦስት ሳንቲሜትር ርዝመት ሊኖረው የሚችልና አፋ ወደ ውጪ ሴት ብልት ክፍል የተከፈተ

ምላስርጢ Sublingual gland

ከምራቅ እጢዎች አነስተኛ የሆነና ከምላስ ስር የሚገኝ እጢ::

ምራን Ligament

ከጥረት ህብረህዋስ የተሰራ የአንጓ መገጣጠሚያን ለማያያዝና ከቦታው እንዳ ይናጋ የሚያደርግ::

ምርቀዝ Abscess

የመግል በጊታ ውስጥ መጠራቀም:: ከበሰለ በኋላ ራሱ ወደ ውጭ የሚፈርጥ ወይም በቀዶ ህክምና የሚበጣ::

ምርጊዝ Fibula

በባት በስተውጭ በኩል የሚገኝ ቀጭኑ ከጉልበት እስከ ቁርጭምጭሚት የሚደርስ አጥንት

ምትረተ ትርፍ አንጀት Appendectomy

በቀዶ ህክምና ትርፍ አንጀትን በመቁረጥ ከሰውነት ማስወገድ

ምትረት Ectomy

የአባላካል ወይም እጢ መቁረጥና ከሰውነት መለየት::

ምጡን Isotonic

የተመሳሰለ ስርገት ግፊት ወይም ውጥረት ያለው::

ምጥ Labour

ሽል ከማህፀን ውስጥ የሚወጣበት ድርጊት ሶስት ደረጃ ሲኖሩት አንደኛ ደረጃ ማህፀን ቁርጠት ከጀመረበት ማፀንገት ጠቀላላ እስከሚከፈትበት ሁለተኛ ደረጃ ማፀንገት ከተከፈተበት ሽሉ እስከወጣበት ሶስተኛ ደረጃ ሽሉ ከወጣበት እንግዴ ልጅ እስከሚወርድበት።

ምጥጥን ምግብ Balanced diet

ለሰውነት አስፈላጊ የሆኑትን ሙቀት ሰጪ ሰውነት ገንቢ ስቦችንና ቪታሚኖችን እንዲሁም ንጥረ ነገሮችን ያጠቃለለ ምግብ፣

ምጽጊት Phimosis

የሙርጥ ሽፋን /ቆለፌት/ መጥበብ ምክንያት የሽፋኑ ወደ እስኪት ዘንግ አለመቀልበስ።

ረ

ሩቅ አዩታ Hypermetropia

የአይን ኳስ ቀርፀ በመዘጣቱ ወይም የብርሃን ስብረት መዛነፍ ምክንያት የብርሃን ጨረር ትኩታ ከአይን ኳስ ውጭ ሲሆን። ይህ በሽታ ያለው ሰው ቅርብ ነገሮችን ለማየት ሲያዳግተው ሩቅ ያሉትን ለማየት አይቸገረውም በመነፀር ይስተካከላል።

ራስ ልክፈት Auto infection

ልክፈትን ከአንድ የሰውነት ክፍል በጣቶች በፍጣ ወዘተ... ወደ አልተለከፈው ክፍል ማጋባት /ማዛመት/።

ራስ ቅል Carinum

አንገል የታቀፈበት፣ የአንጎል መከለያ ሳጥን መሰል አጥንት ክፍል።

ራስ ቅል Skull

ስምንት የአንጎል አጥንቶችና አስራ አራት የፊት አጥንቶችን የሚያጠቃልል።

ሬሳ ቤት Morgue

የሞተ ሰው ሬሳ ከመቀበሩ በፊት መቆያ ክፍል።

ርጋቢ ምላተልብ Diastole

የልብ ጡንቻ መኰማተሩን የሚያቆምበትና የልብ ርም ጋኖች በደም የሚሞሉበት /ወቅት/።

ሰ

ሰ ሃደም Anemia

በመጠንም ሆነ በአይነት የቀይ ደም ህዋሳት በሰውነት ውስጥ ማነስ። ይህም በሚደርስበት ጊዜ ሰውነት ይገረጣል፣ በእንቅስቃሴ ጊዜ ትንፋሽ ያጥራል፣ ልብ በፍጥነት ይመታል፣ ድካም ይሰማል፣ እንዲሁም ራስን ያማል።

ሰበከት Donsum

የአካል በስተጀርባ በኩል።

ሰንበር Wheal

በአለንጋ እንደተመታ በቆዳ ላይ አገዶም ዝብ ብሎ የሚታይ።

ሰገራ Faeces

የተበላ ምግብ በአንጀት ተብላልቶ የሚቀረውና ከሆድ እቃ የሚወጣው ውዳቂ ውጤት፤ ያልተብላሉ ምግቦች፤ ባክቴሪያንና ውሃን ይይዛል።

ሰገራ Stool

ከአንጀት የሚወጣ ውዳቂ።

ሲቃ Dyspnea

በጤና መታወክ ወይም በሌላ ምክንያት ለመተንፈስ የሚያጋጥም ችግር።

ሲግማሰል ደንዳኔ Sigmoid colon

በግራ የታች ሆድ ክፍል በኩል በሚገኝ የሸለል አንጀት በላይ የሚገኝ የደንዳኔ ክፍል።

ሳልሞኔላ Salmonela

የባክቴሪያዎች ዝርያ የሆነና አጣዳፊ የአንጀት ብግነት የሚያመጣ።

ሳንባምች Pneumonia

በቫይረስ ባክቴሪያዎች ወዘተ... አማካይነት የሚደርስ የሳንባ ለከፌት።

ሴንቲግሬድ Centigrade

የሙቀት ልክ መስፈርት፤ በዚህ መስፈርት መሰረት የውሃ ነጥበ ፍሌት 100 /አንድ መቶ/ እርከን ሲሆን፤ ነጥበበረዶ ደግሞ 0 /ዜሮ/ እርከን ነው።

ሰለላት Atrophy

የሰውነት ህዋሳት ከአገልግሎት ውጭ በመሆን ወይም ምግብ በማጣታቸው ምክንያት መመንመን ምሳሌ፤ የጡንቻ መመንመን።

ሰለምታ Coma

በተለያዩ ምክንያቶች አእምሮን መሳትና የቀፀበ ታጤፊ ስሜት መጥፋት።

ስሜት አባላካል Sensory organ

የነርቭ ስሜቶችን ወደ አንጎል በማድረስ የተገኙ ስሜቶችን የሚሰጥ የሰውነት ክፍል። ምሳሌ፤ ጆሮ፤ ዓይን

ስምምነት Adaptation

ችግሮችን መቋቋምና ለመጪ ነገሮች ራስን ማዘጋጀት።

ሰረማእሰ Dermis

የደም ስሮችን ነርቮችን የወዝና የላብ እጢዎችን በያዙ ህብረ ህዋስ የተሰራው እውነተኛው ቆዳ ከላእላይ ማእሰ ስር ያለው።

ስር Vessel

በሰውነት ውስጥ ያሉትን ፈሳሾች የሚያስተላልፍ ቱቦ፤ ቦይ ወይም ካናል።

ስር ነቀ Nasopharynx

ከአፍንጫ ገታ በስተኋላ ከለሰላሳ ላንቃ ኋላ ያለው የትናጋ ክፍል።

ሰርጪት Infltration

በህዋስ በህብረህዋስና በአባላካል ውስጥ በመሰረግ ወይም መዝለቀ መከማቸት።

ስብ Fat

ነጭና ቀባትነት ያለው የእንስሳ ጮማ ህብረህዋስ።

ስብራት Fracture

በአጥንት ላይ የሚደርስ ስንጥቃት ወይም መለያየት።

ስ ነመ ነሻ Etiology

የበሽታ መነሻ ምክንያቶች የምናጠናበት ሳይንሳዊ ዘዴ።

ስ ነማአስ Dermatology

ስለ ቆዳ በሽታዎች የምናጠናበት የሳይንስ ክፍል።

ስ ነዐይን Ophtalmology

የአይን ሕክምና፣ ስለአይንና በሽታዎች የምናጠናበት የሳይንስ ክፍል።

ስ ነፅንስ Obstetrics

የፅንስ ህክምና፣ ሳይንሳዊ የሆነ የእርግዝና፣ የወሊድና የአርሳት እንክብካቤ ጥናት።

ስእርት Villus

በአንዳንድ ገለፈቶች ላይ የሚታይ አጭር ያለ ፀጉር መሳይ።

ስኳር ሽንት Glycosuria

በተለያዩ ምክንያቶች በሽንት ውስጥ ስኳር /ግሉኮስ/ መገኘት፣ የስኳር በሽታ አንደኛው ምልክት።

ስኳር በሽታ Diabetes mellitus

የመረጥ እጢ ኢንሱሊን ባለማምረቱ ስኳር ነት ያለውን ሽንት በብዛት የሚያሸና ውሃ ጥብ የሚያበረታና ከመጠን በላይ የሚያስርብና ምግብ የሚያስበላ በሽታ።

ስውር Occult

በአጉሊ መነፅር ወይም ኬሚካዊ ፈተና ብቻ መናረ የሚታወቅ፣ ገልፀ ያልሆነ፣ የተደበቀ፣ የተሸሸገ።

ስፌት Suture

የተለያዩ ወይም የተሰነጠቁ አካላት በቀዶ ህክምና ማገናኘት።

ሸ

ሺስቶሶማ Schistosoma

የትላትሎች ዝርያ የሆነ ከተበከለ ውሃ የሰውን ቆዳ ሰርስሮ የሚገባና የአንጀትና የሽንት አባላካላትን የሚያጠቃ።

ሺገላ Shigella

ከቀላል ተቅማጥ እስከ ከባድና አጣዳፊ የሆነ ሽተቴ ተቅማጥ የሚያመጣ ባክቴሪያ።

ሻኝ Fundus

ገብ ብሎ የሚታይ ከመውጫ ቀዳዳ ራቅ ያለ የአባላካል ክፍል ምሳሌ ማህፀን ሻኝ፣ ወጋራ ሻኝ።

ሽል Fetus

ከሁለተኛ ወር እስከሚወለድበት ጊዜ ድረስ በማህፀን ውስጥ ለሚያድገው ፅንስ መጠሪያ።

ሽምቅና Intussuception

ከበላይ ያለ የአንጀት ክፍል ከበታች ባለው አንጀት ቦይ ውስጥ ተንሸራቶ መግባት።

ሽንተማጥ Dysuna

ሽንት ለመሽናት መቸገር ወይም ሽንት በሚሸናበት ጊዜ ህመም መሰማት።

ሽንት ጠፍ Anuna

ሽንት ከኩላሊት አለመፍለቅ።

ሽንት Urine

ከኩላሊት የሚመነጭና በፊኛ የሚጠራቀም እንዲሁም አብዛኛውን ጊዜ በፍላጎት በፊኛ ሽን ቱቦ የሚወጣ ፈሳሽ።

ሽንት ማነስ Oliguria

በተቅማጥ፣ ከፍተኛ መድማትና ማላብ የተነሳ የሽንት መጠን መቀነስ።

ሽንትውሃ Aminotic fluid

በማህፀን ውስጥ ሽሉን የሚከብ ፈሳሽ፣ እንሽርት።

ሽገት Mold

የበሰበሰ አትክልት ላይ የሚወጣ ዘረንጉዳይ።

ሽፋሽፍት Cilia

ሀ/ በአይን ቆብ ላይ ያለ ፀጉር ወይም ሽፋል ለ/ በአንዳንድ ህዋስ ላይ የሚገኝ ለመቀዘፊያ የሚያገለግል ረቂቅ ፀጉር'መሰል አካል።

ሽፍታ Rash

በአንዳንድ ተኩሳት በሚያመጡ በሽታዎች በቆዳ ላይ የሚወጣ ጊዜያዊ የቆዳ መንደብደብ።

ቀ

ቀረባ Forceps

ነገሮችን ለማንሻ ወይም ለመቆንጠጥ የሚጠቀም የቀዶ ህክምና መሳሪያ ወረንጦ።

ቀሪብ Proximal

ለመሐል ወይም ለመነሻ ቀረብ ያለ፣ የሩቅ ተቃራኒ።

ቀሰቢት Bronchus

የቀሰብ መንትያ ከፋይ የሆነና ሳንባ ውስጥ በሚገባበት ጊዜ ራሱ ወደ አነስተኛ ቀርንጫፍ ቀሰቢቶች የሚከፋፈል የአየር መተላለፊያ ቱቦ።

ቀሰቢት አስም Bronchial asthma

በቀጭኑ ድምፅ እያሰማ የሚያስተነፍስ። በቀሰቢት ውስጥ ያሉ ጡንቻዎች በመኮማተር ወደ ውጭ ለመተንፈስ የሚያስቸግር። በሽታው በአንገገዳ ቀሳቀስት ወይም ውስጣዊ ስሜት ምክንያት ሊቀሰቀስ ይችላል።

ቀሰብ ከፍከዱ Epiglotis

ከለማፀም የተሰራና ምግብ በሚዋጥበት ጊዜ ወደ ቀሰብ እንዳይገባ የሚከላከል የማንቁርት መከደኛ።

ቀሳ Quarantine

ለከፈታዊ በሽታ እንዳይዛመት በሽታ የያዘውን ወይም የተጠረጠረን ሰው ለተወሰነ ጊዜ ማገለያ። ቀሳ ማውጫ

ቀስተገር አፅም Meta tarsal

የእግርን መሃል ከሚገነቡ አምስት ረዘምና ቀጠን ያሉ አጥንቶች አንዱ።

ቀንበጠ ጣእም Taste bud

የጣእምን ስሜት የሚያስተላልፍ በምላስ ላይ የሚገኝ የስሜት አባላካል::

ቀይ አራስፍስ Rubra

ከመውለድ በኋላ ለስድስት ቀናት ከማህፀን የሚፈስ ደም ያቀለመው ቀይ ፈሳሽ::

ቀይ ደም ሰሪት Hemopoiesis

የቀይ ደም ህዋስ አፈጣጠር ስርአት፣ ይህም የሚከናወነው በአጥንት መቅንና በጣፊያ ውስጥ ነው::

ቀዳማይ አንጀት Duodenum

ከጨጓራ እስከ ማእከላዊ አንጀት ያለው የመጀመሪያው 25 ሳንቲ ሜትር የቀጭን አንጀት ክፍል:: በዚህ ክፍል የጋራ የሃሞት ቦዩትና የመሬቅ ቦዩት ይከፈታሉ::

ቀዳማይ አንጎል Cerebrum

የአንጎል ትልቁ ክፍል የሆነና በራስ ቅል ውስጥ አብዛኛውን ቦታ የሚይዝ፣ ግራና ቀኝ ክፍል ያለውና የአንጎል ከፍተኛ ተግባር ማእከል::

ቀዳዳ Meatus

በሰውነት ላይ ክፍትነት ወይም ቱቦነት ያላቸው አባላካላት ክፍት መግቢያ ወይም መውጫ ምሳሌ የጆሮ፣ የፊኛ ሽን ወዘተ...

ቀዶ ህክምና Surgery

የህክምና አንዱ ክፍል የሆነና ሰውነትን በመክፈት ያልተስተካከሉ ወይም የተበላሹ የአካል ክፍልን ማስተካከል::

ቀለበት /የበለት/ Glans

ጀር መቀለ የወንድ ውጪ ዘርአባለ /ቁላ/ ወይም የቂንጥር እናት::

ቁምጥና ደረመን Leprosy

በማይከባክተርያ ሌፕሬ መነሻ የሚመጣ ተላላፊ የስጋ ደዌ በሽታ የአካልን እፅቅ የሚቆረጥ::

ቁርባ Anthrax

አጣዳፊ የሆነ ከቀንድ ከብቶች ወደ ሰው የሚተላለፍ ባሲለስ አንትራሲስ በተባለ ባክቴርያ የሚመጣ በሽታ፣ አባ ሰንጋ::

ቁርጠት Colic

ከኢተገዳጅ ጡንቻዎች የተሰሩ ቱቦዎች /ምሳሌ፣ አንጀት፣ ሃሞት ከረጢት/ በሚኮማተሩበት ጊዜ የሚሰማ ከፍተኛ ህመም::

ቁስል Wound

በአደጋም ሆነ በቀዶ ህክምና የህብረ ህዋስ መቆረጥ ወይም መለያየት::

ቁጣጥ Meconium

አዲስ የተወለደ ህፃን /ህገጠ/ በመጀመሪያ የሚወጣው ጠረን የሌለው ጠቆር ያለ ሰገራ::

ቁጥር Node

ዱቡልቡል የሆነ እትር ብሉ የሚገኝ አብጠት ወይም አባላካል ምሳሌ፣ ፍርንት አጤ::

ቁንጥር Ulcer

የቆዳ ወይም የገፍጥ ገለፈት በአደጋ በሙቀት ወይም በቀዝቃዛ በሚመዘምዙ ነገሮች ወዘተ... ምክንያቶች የሚደርስ መላጥና መጎድጎድ::

ቂንጥር Clitoris

በተገተር ታሪ ሀብረ ሀዋስ የተሰራና በሴት ብልት አናት ላይ የሚገኝ አፈጣጠ ሩ ከወንድ ብልት ጋር ተመሳሳይ የሆነ የሴት ብልት ክፍል።

ቂጥኝ Syphilis

ማንኛውንም የሰውነት ክፍል ደረጃ በደረጃ የሚያጠቃ ተላላፊ የአባለ ዘር በሽታ።

ቃር Heartburn

ሆምጣጣ የሆነ ነገር በመስቁ በሚተላለፍበት ጊዜ በደረት አካባቢ የሚያቃጥል ስሜት።

ቃጠሎ Burn

በፀሀይ ብርሃን፣ በሞቀ ፈሳሽ፣ በእሳት ወላፈንና ረመጥ፣ በኬሚካልና በኤሌትሪክ መነሻ በሰውነት ላይ የሚደርስ የመለብለብ ወይም የመከሰል ጉዳት።

ቄሳራዊ ማዋለድ Caesarian section

በልዩ ልዩ ምክንያቶች /ምሳሌ፣ የሽል ደንብ ወጥ አመጣጥ/ ሆድንና ማህፀንን በመቅደድ ሽሉን ማዋለድ።

ቀለመት Macule

ከአካባቢው ቆዳ ለየት ያለ ቀለም ያለው፣ ነገር ግን ዝብ ወይም ስርጉድ ያላለ የቆዳ ለውጥ፣ የተለያዩ ቀለም በፋትና ቅርፅ ሊኖረው ይችላል።

ቀምበ ውሃ Ascites

በሆድ እቃ ለበስ ጋታ ውስጥ የተጠራቀመ ፈሳሽ። በሆድ እቃ ለበስ መብገን፣ በደመላሽ ቱቦ መዘጋት ወይም በአጠቃላይ ውሃዘል ገላ ምክንያት በሆድ ውስጥ ጠሚጠራቀም ፈሳሽ።

ቅርፀብልሽነት Deformity

የሰውነት ቅርፅ በሙሉ ወይም በከፊል መበላሸት፣ መጣመም።

ቅርፊት Scab

በቁስል ላይ የሚጋገር የደረቀ እዥ።

ቅንባር System

በስራ በሚመሳሰሉ አባላካላትን በአንድ ላይ የሚያጠቃልል።

ቅንባር ልመት Digestive system

በአፍ የገባ ምግብ የሚተላለፍበት ቱቦዎችን /መስቁ ዉጋሬ ቀጭን አንጀት ደንዳኔ/ እንዲሁም ምግቡ እንዲልም የሚረዱ ፈሳሾችን የሚያመነዉ አባላካላትን /ጉበት፣ ሀሞት ከረጢት፣ መረጭ/ የሚያጠቃልል።

ቀዱሀት Paracentesis

የሰውነት ገታን በመርፌ በመውጋት ፈሳሽን ማውጣት።

ቀፍ ቀፋ Incubation

ከለከፈት ጊዜ ለበሽታው ከተጋለጡ በኋላ የመጀመሪያ ስሜት እስከሚሰማበት ወቅት ያለው ጊዜ።

ቀለጥ ብግነት Orchitis

በለከፈት ጉዳይ ወይም በጆሮ ደግፍ በሽታ ምክንያቶች የቀለጥ መብገንና ማበጥ።

ቆዳ Skin

ተከላካይ የሆነ ሰውነትን በስተውጭ የሚሸፍን።

በ

በላኢ ህዋስ Trophozoite
ጥገኛ ካደረገው ህዋስ ምግቡን የሚያገኝና የሚያድግ ጥገኛ ህዋስ።

በሽታ Disease
የአእምሮ ወይም የሰውነት ጤንነት ማጣት፣ ህመም።

በሽታ ስሜት Symptom
በሰውነት ላይ በሚደርሱ ለውጦች የሚሰማ ያልተለመደ ስሜት።

በናኝ Volatile
በቀላሉ ወደ ትንነት ለመለወጥ የሚችል ፈሳሽ ወይም ጥጥር።

በኩር Preimigravida
ለመጀመሪያ ጊዜ ያረገዘች ሴት።

ቡአ Hernia
ውስጣዊ አባላካልን የሚያቅፍ ክርታስ ሲቀደድ ወይም ሲለወጥ ውስጣዊው አባላካል በተለወጠው ቦታ ወደ ውጭ መጎልጎል።

ቢ.ሲ.ጂ B.C.G
ሃይሉ ከተመናመነ የቲበርክል ባሲለስ የተዘጋጀ የሳንባ በሽታን ለመከላከል የሚሰጥ ክትባት።

ቢጫ ወባ Yellow fever
በክትባት ለመከላከል የሚቻል በወባ ትንኝ አማካኝነት የሚተላለፍና አጣዳፊ ልክፈት።

ባህሪ አወራረስ Heredity
አንዱን ህይወታዊ ከዘር ያው የሚወርደውን የተፈጥሮ መለያ ጠባይ ለመውረስ የሚያስችለው ሁኔታ ምሳሌ፣ የሰውነት ግዝፈትና ቅርፅ፣ የፀጉርና የቆዳ ቀለም፣ ለበሽታዎች መጋለጥ ወዘተ.

ባምቡሌ L.G.V (Lymphogranuloma Venerium)
በቫይረስ አማካይነት በግብረስጋ ግንኙነት የሚመጣ የአባለዘር በሽታ። በብልት ላይ ትንሽ ቁስልና የብሽሽት እባጭ ይኖራል።

ባሲለስ Bacillus
ዘንግ መሰል ባክቴሪያ።

ባሲላዊ ተቅማጥ Bacillary dysentery
በባሲለስ መነሻነት የሚመጣ ደም የሚያስቀምጥ የአንጀት በተለይ የደንዳኔ ልክፈት።

ባክቴሪያ Bacteria
በአይን የማይታዩ እጅግ ጥቃቅን የሆኑ በአመቺ ሁኔታዎች በመከፋፈል የሚባዙ ባለ አንድ ህዋስ ህያው ተሃዋስያን። ብዙዎቹ ባክቴሪያዎች በሰውነት ውስጥ በሚባዙበት ጊዜ ህብረ ህዋስን በማፈራረስ ወይም መርዞችን በመስራትና በደም ውስጥ በማሰራጨት ልክፈትን ያስከትላሉ።

ብራኳ Scapula
ጠፍጣፋና ሰፊ የሆነ ሶስት ማእዘን ቅርፅ ያለው ከትከሻ በስተኋላ የሚገኝ አጥንት።

ብሽሽት Inguinal
የሆድና የጭን መገናኛ የላሉ ማጠፊያ ቦታ።

ብብታዊ ሙቀት Axillary temprature
የሰውነትን ሙቀት ለመለካት ቴርሞሜትርን በብብት ውስጥ ማስቀመጥና የሚገኘው የሙቀት አርከን።

ብብታዊ ደምሥር Axillary artery
በብብት ውስጥ ያለው ዋነኛው ደምሥር ቱቦ።

ብብት Axilla
ወርቾና ጎንዩ ደረት የሚገናኙበት ጎድጓዳ የሰውነት ክፍል።

ብክለ Contamination
ንፁህ የሆነን ቦታ በመነካካት ጥቃቅን ህዋሳትን በመበከል ተውሳክን ማዛመት።

ብግነ Cellulitis
በስተሬፕቶከክ ባክቴርያ ልክፈት መነሾ የሁበር ህዋስ መብገንና የተለከፈው ቦታ አብጦት። ምርቀዝ ግን አይፈጥርም።

ብጉር Acne
በቆዳ ላይ ያለው እጢ እጬ ብግነት በሚደርስበት ጊዜ በፊት በአንገትና በደረት ላይ የሚወጣ እብጠት /እትራት/።

ብግነት Inflammation
ከኬሚካዊ ሜካኒካዊ ባክቴርያዎና መርዛዊ ጉዳቶች በኋላ በህብረህዋስ ላይ የሚታይ አጸፋ ምልክት፤ ጉዳት የደረሰበት ቦታ የተዋረደ ለውጥ ካደረገ በኋላ በአካባቢ ሕዋሳት ጥገና ይደረግበታል፤ ዋና ምልክቶቹ ህመም /ስቃይ/ ሙቀት ቀላትና እብጠት ናቸው።

ብጣት Incision
ለቀዶ ህክምና አላማ ሰውነትን በስለት መቁረጥ ወይም መሰንጠቅ።

ቦዩት Duct
ከእጢዎች የመነጨ ፈሳሽ የሚያልፍበት ቱቦ ወይም ቦይ። መንጨረር።

ቧንቢት Fistula
ደንብወጥ የሆነ መተላለፊያ ቱቦ፤ የአንዱን አባላካል ገጽ ከሌላው የሚያ ገናኝ ወይም አንዱን ገጽ ከቆዳ ውጭ /ሰሌዳ/ የሚያገናኝ።

ተ

ተላላፊ Contagious
ከአንድ ሰው ወደ ሌላው የሚተላለፍ በሽታ።

ተላላፊ በሽታ Communicable disease
ከአንድ ሰው ወደ ሌላ ሰው የሚተላለፍ በሽታ። ተጋቦት በሽታ

ተራዓ Axis
ሁለተኛው የአንገት አከርካሪ አጥንት።

ተቀባይ Host
ጥገኛ ዘአካል ምግቡን በማግኘት የሚኖርበት ህይወት ያለው አካል።

ተቅማጥ Diarrhea

በባክቴርያ ለከፍተ፣ በመርገት ወይም በስሜታዊ ምክንያቶች ቀጠን ያለን ሰገራ በብዛትና በተደጋጋሚ መውጣት።

ተን ተልሽ Occiput

የራስ ቅል ኋላኛው ክፍል።

ተወጋጅ Waste

ለሀይወት ጠቃሚ ያልሆነ ከሰውነት የሚወጣ ውዳቂ ወይም ቆሻሻ።

ታህታይ ዋና ደመላሽ Inferior Vena Cava

ከታችኛው ክፍለአካል ደመላሽ ቱቦዎች ደምን በማሰባሰብ ወደ ልብ የሚያስገባው ዋናው የደም ቱቦ።

ቴርሞሜትር Thermometer

የሙቀትን ወይም ብርድትን መጠን ለመለኪያ የሚያገለግል መሳሪያ።

ትል Worm

ርዝመት ያለውና አከርካሪ የሌለው እንስሳ ምሳሌ፣ ወስፋት፣ ኮሶ ትል።

ትልቅ አንጀት Large Intestine

ከኋዓንጀት እስከ ፊንጢጣ ድረስ ያለው የአንጀት ክፍል ደንዳኑ።

ትርጋጽ Distal

ከሰውነት መሃል ነጥብ የራቀ ወይም ከመነሻው ነጥብ የራቀ ክፍል።

ትርፍ አንጀት Appendix

ከኋዓ አንጀት የተጣበቀና ትል መልክ ያለው ቱቦ የአንጀት ክፍል። ከሰባት እስከ አስራ አምስት ሳንቲ ሜትር ርዝመት ሊኖረው ይችላል።

ትርፍ አንጀት ብግነት Appendicitis

የትርፍ አንጀት ብግነት።

ትናጋብጠት Adenoid

በእንጥልና ቶንሰል አካባቢ የፍርንት እጢ ደንበወጥ እብጠት።

ትንታ Aspiration

ከአፍ፣ ከሰርን ኋታ ውስጥ ፈሳሽ ወይም ጠጥሬ ነገሮች ወደ ቀሰብና ሳንባ መግባት።

ትከሻ ጡንቻ Deltoid muscle

ትከሻና ላይ ክንድ መጋጠሚያ ላይ የሚገኝ ሶስት ማእዘን ቅርፅ ያለው ጡንቻ የክንድ መርፌ የሚወጋበት ጡንቻ።

ትኩሳት Fever

የሰውነት ሙቀት ከመጠን በላይ መጨመር፣ ትርታና ትንፈሳ የሚጨምር፣ ቆዳ የሚያዳርስ፣ ጥቂትና የወየበ ሽንት የሚያሸና፣ ማስታወክና ራስ ምታት የሚያስከትል።

ትክትክ Whooping cough

በህፃናት ላይ የሚደርስ የመተንፈሻ ቧንቧዎች ልክፈት አከታትሎ የሚያስልና በሳሉ መጨረሻ ላይ የተለየ ድምፅ የሚሰጥ።

ትውከት Vomit

በጨጓራ ውስጥ የነበረ በአፍ ተመልሶ የሚመጣ።

ቸ

ቸፍርግ Glomerulus

በቦውማ ከረጢት የተከበበ ፀጉር ደም ስሮች ስብስብ፤ ደምብ በማጣራት ሽንትን የሚያመ ነው።

ነ

ነርቫዊ ቅንብር Nervous system

በጣም ውስብስብና ረቂቅ የሆነ እርስበርሱ ግንኙነት ያለው የነርቭ ህብረህዋስ ክምችት፤ አንጎልን፤ ሰረሰርንና የነርቭ ስሮችን የሚያጠቃልል።

ነቀርሳ Tuberclosis

በቶበርክሎ ባሲለስ አማካኝነት የሚመጣ በተለይ በመተንፈሻ ቅንብር ላይ የሚደርስ በሽታ ሌሎች የሰውነት ክፍሎችም በበሽታው ሊጠቁ ይችላሉ።

ነገርጋር Epilepsy

ነፍስን በማሳት የሚጥልና ሰውነትን የሚያወራጭና የሚያንፈራግጥ የአንጎል በሽታ። የሚጥል በሽታ።

ናሙና Specimen

የአካልን አጠቃላይ አይነትና ሁኔታ ለማየት /ለመመርመር/ የሚወሰድ ክፍል።

ንቃት አእምሮ Consciousness

በአእምሮ ነቅቶ በአካባቢ ያሉትን ሁኔታዎች ለመረዳትና ለመለየት መቻል።

ንድፍት መርዝ Venom

በአንዳንድ እንስሳት /እባብ፤ ተባይ/ እየተዘጋጀ በንድፈት ወይም ውጊት ወደ ሰውነት የሚገባ መርዝ።

ንፋጭ Mucous

ከንፋጭ ገላፈትና ከእጢዎች የሚመነጭ መጣበቅነት ያለው ለድላቹ ፈሳሽ፤ እንደ ንፍጥ ያለ ነገር።

ንፋጭ ገለፈት Mucous membrane

ንፋጭ አመንጭ ህዋስ ወይም እጢ ያለው በሰውነት ውስጥ ያሉ የአንዳንድ መተላለፊያዎችና ገታዎች የሚሸፍን ገበር።

ንፍርቅ እባጭ Caruncle

በአንድ አካባቢ በርከት ብሎ ከቆዳ ስር እንደምርቅዝ እባጭ እየፈነዳ የሚወጣ ቁስል።

ንፍቅ ደረት Mediastinum

ከእምቢያና የደረት አከርካሪ መሃል የደረት አባላካላትን /ልብ፤ ትላልቅ ደም ስሮች፤ መስቴ ወዘተ.../ የያዘ ከሁለቱ ሳንባዎች መሃከል የሚገኝ ክፍለአካል።

አለመቋጠር Incontinence

በአንጎል ወይም ሰረሰር መታወክ በፊኛ ወይም በፊንጢጣ መቋጠሪያ መላላት ሽንትን ወይም ሰገራን ለመቋጠር አለመቻልና ማንጠባጠብ::

አለርጂ Allergy

ለሰውነት አንግዳ የሆኑ ነገሮችን በትንሽ መጠን በሚገቡበት ጊዜ ብርቱና ኃይለኛ ቁጡ መታወክ በበሽተኛው በሚደርስበት ጊዜ ምሳሌ፣ አስም::

አልካሊ Alicali

ከአሲድ ጋር ሲዋሃድ ጨውን፣ ከስብ ጋር ሲዋሃድ ሳሙናን የሚፈጥር ልዩ ቁስ:: ቀይ ሊትሙስን ወደ ሰማያዊ የሚቀይር፣ በህክምና ሶድየም ፖታሲየምና አሞንያ ዋና ዋናዎቹ ናቸው::

አሜባ Amoeba

ከፕሮቶዞአ ባለ አንድ ህዋስ ቤተሰብ የሆኑ፣ ከነዚህም አንዱ አይነት /ኢንታሜባ ሂስቶሊቲካ: ተቅማጥን የሚያመጣ ህዋስ::

አሜባ በሽታ Amoebiasis

በኢንታሜባ ሂስቶሊቲካ መለከፍ ምክንያት የደንዳኔ መቁሰል፣ እንዲሁም በጉበት ውስጥ የአሜባ ምርቅዝ መፈጠር::

አሜባ ተቅማጥ Amoebic dysentery

በኢንታሜባ ሂስቶሊቲካ በመለከፍ የሚመጣ ተቅማጥ::

አምባር Wrist

እጅና ክንድ የሚገናኙበት መገጣጠሚያ ቦታ::

አራስፍስ Lochia

ደም፣ ንፋጭና ህብረህዋሶች የያዘ በአራስነት ጊዜ ከማህፀንና ብልት የሚወጣ ፈሳሽ:: በመጀመሪያ ደም የበዛው ቀጥሎ ቡናይነት መልክ ያለው ከዚያም ነጭ ፈሳሽ ይሆናል::

አራጊ ልክፈት Ascending infection

ከታች ክፍለ አካል ወደላይኛው የሚዛመት ልክፈት ምሳሌ፣ ከፊኛ ወደ ኩላሊት የልክፈት መዛመት::

አሲዳዊ Acidic

አሲድነት ያለው ልዩ ቁስ::

አሲድ Acid

ከአልካሊ ጋር ሲደባለቅ ጨውን የሚፈጥር፣ ማንኛውም ልዩ ቁስ ሰማያዊ ሊትመስን ወደ ቀይ የሚቀይር::

አስም Asthma

ብርቱና ድንገተኛ የሆነ የትንፋሽ ማጠር::

አስታላፊ ተቀባይ Intermediate Host

ጥገኛ ህዋስ በእጭነቱ ጊዜ የሚያልፍበት ደንደስ የለሽ እንስሳ ምሳሌ፣ ለወባ በሽታ የወባ ትንኝ ነው::

አሻቃቢ ደንዳኔ Ascending colon

ከጊዳ አንጀት በመነሳት ጉበትን መታጠፊያ ድረስ ያለውና በስተቀኝ የሆድ ጎታ በኩል ያለው የደንዳኔ ክፍል::

አቢይ ደምሥር Aorta

ከግራ ከርስ ልብ የሚነሳ ትልቁ የሰውነት ደምሥር ቱቦ:: ሆዳዊ አቢይ ደምሥር በሆድ ውስጥ ያለው ክፍል አቢይ ደምሥር ቀስት፤ ከልብ ሲነሳ ያለው ቆልማማ ክፍል:: ደረታዊ አቢይ ደምሥር በደረት ውስጥ ያለው ክፍል::

አባለዘር በሽታ Venerial disease

በሽታው ካለበት ሰው ጋር በግብረ ስጋ ግንኙነት የሚመጣ ተላላፊ በሽታ::

አብሮለድ Congenital

ከመውለድ በፊት ወይም በልደት ጊዜ ለሚኖሩ ሁኔታዎች የተሰጠ ስም ምሳሌ፤ ወርዔነት::

አትኳሽ Febrile

ትኩሳትነት ያለው፤ ትኩሳት በሰውነት ላይ የሚያመጣ::

አትላስ Atlas

የመጀመሪያው የአንገት አከርካሪ:: ራስ ቅልን የተሸከመው የመጀመሪያው ደንደስ::

አኔሳ Sacrum

የዳሌ ገንዳ /ቂሬ/ የኋላ ክፍል የሆነና በአምስት የተጣበቁ የአከርካሪ አጥንቶች የተሰራ ሶስት ማእዘን አጥንት::

አናት Apex

ቀምበብ አጓም ያለው ነገር ሁሉ ሹሉ ወይም ጫፍ ክፍል::

አናቶሚ Anatomy

ስለ ሰውነት ክፍሎች የምናጠናበት ሳይንስ::

አንጀት ተስቦ /የ/ Typhoid

አጣዳፊ የሆነና ትኩሳት፤ ራስ ምታትና የሆድ ሁከት የሚያመጣ በሳልሞኔላ ባክቴሪያ መነሻ የሚደርስ ተላላፊ በሽታ::

አንጀት አገዳት Intestinal obstruction

በተለያዩ ምክንያቶች የአንጀት ቦዩ መዘጋት ይህም በሚደርስበት ጊዜ ቁርጠት ማስታወክ ሰገራ ድርቀት ሆድ መነፋትና ሽብጠት ወዘተ ይኖራል::

አንጎል Brain

በራስ ቅል ውስጥ የሚገኘው የማእከላዊ ነርቭ ቀንበር ክፍል:: ይህ ነጭና ለስላሳ የሆነ ህብረ ህዋስ የአእምሮ ማስተዋል ችሎታ የመማር ወይም የመረዳ ትና ችሎታ ያለው የእውቀት ማእከል::

አንጎል ሽብረት Concussion

በሃይለኛ ምት ምክንያት በአንጎል ላ~ የሚደርስ ሁከት:: በዚህም ምክንያት ህይወትን መሳት::

አንጓ Joint

ሁለት አጥንቶች የሚገናኙበት መገናኛዎች የማይንቀሳቀሱ /ምሳሌ አፀመአንገር/ በመጠኑ የሚንቀሳቀሱ ሊሆኑ ይችላሉ::

አንፈከርስ ቱቦ Nasogastric tube

ምግብ በአፍ ለመውሰድ የተሳነው ሰውን ለመመገብና በጨጓራ ውስጥ ያለን ነገር ለማውጣት የሚጠቀም በአፍንጫ በኩል ወደ ጨጓራ የሚገባ ረዝም ያለ የፕላስቲክ ቱቦ::

አካ በሽታ Endemic

·በአንድ የተወሰነ አካባቢ ተስፋፍቶ የሚገኝ በሽታ።

አካፋይ Septum

ገበሬታዊ የሆኑ ሁለት ንታያችን የሚከፍል /የሚለያይ/

አክታ Sputum

በመሳል ወይም ጉሮሮን በመጥረግ የሚወጣ ፈሳሽ፤ በውስጡ ህዋሳትን ለጋንን ደም ወይም መግል ሊይዝ ይችላል።

አውታፍ Embolus

በደም ዝረት ውስጥ በመጓዝ ጠበብ ባለ ደም ስር ሲደርስ የሚዘጋ እንደረጋ ደም፤ አየር አረፋ ብትንትን ህብረህዋስ ወዘተ... ያለ ነገር ሁሉ።

አውደፀአት Perineum

ከፊንጢጣና ከብልት መሃከል ያለው አካባቢ።

አዝጋሚ የልብ ምት Brady candia

ደንብ ወጥ የሆነ ዝቅተኛ የልብ ምት ወይም ትርታ ፍጥነት።

አይነርገብ Retina

በነርቭ ሕብረህዋስ የተቀናጀ ምስል የሚያርፍበት የአይን ሉል የውስጥ ልባስ።

አይን Eye

ሶስት ልባስ ያለው ድቡልቡል ያለ የሉል ቅርፅ ያለው የማያ አባላካል።

አይን ማዝ Trachoma

ተላላፊ በሆነ ቫይረስ በአይን ሽፋን ላይ የሚደርስ ለከፈት፤ የድርግታይን እብጠት ብሎም ዝብር መፍጠር ከዚያም ጠባሳ በአይንና በአይን ቆብ ላይ የሚፈጥር።

አድሬኖኮር ቲክ ትሮፊክ ሆርሞን Adrenocortico trophic hormone

ከፊተኛ አዋይ እጢ ገርባብ የሚመነጭና የኩላሊት እጢ አናት ኮርቲን ሆርሞንን እንዲያመነጭ የሚያደርግ ሆርሞን።

አገልባች Booster

ውጤት እንዲጨምርና እንዲቀጥል የሚረዳ። ቀደም ብሎ የተሰጠ ክትባት ሃይሉ እንዳይቀዘቅዝ በድጋሚ የሚሰጥ ክትባት።

አጣዳፊ Active

በድንገት ደርሶ በአጭር ጊዜ ውስጥ ከባድ የህመም ስሜትን የሚያመጣ ስር ያልሰደደ ወቅት የማይሰጥ ህመም።

አጥንት ብግነት Osteomyelitis

በጉዳት ወይም ልክፈት የመቅን ወይም የአጥንትና መቅን መብገን።

አፀመ መዳፍ Metacarpal

የእጅን መዳፍ ከሚገነቡ አምስት ረዘም ያሉት አጥንቶች አንዱ።

አፀመ አንባር Carpal

አምባርን አምባር መዋያን የሚፈጥሩ በሁለት ረድፍ የሚገኙ ስምንት አጥንቶች ስብስብ መጠሪያ።

አፅመ ክሳድ Claville

በፊለፊት በኩል በትከሻና አንገት መሃል የሚገኝ ቀለማማ አጥንት። ብሬ ወይም ማጧአጥንት /ማጭድ አጥንት/።

አፍአመርዝ Exotoxin

ጥቀን አካላት ወይም ባክቴርያ ወደአካባቢያቸው የሚረጩት መርዝ።

ኡደተ ደም ቀንባር Circulatory system

ደም በሰውነት ውስጥ የሚዘዋወርበት ስርአት። ደም ከልብ በመረጩት ወደ አቢይ ደምባዙና ቀርንጫፍ ደምባዞች በመጨረሻም ወደ ፀጉር ደም ስሮች በመ ፍሰስ ከዚያም በደም መላሽ ደም ስሮች አማካይነት ወደ ልብ የሚመለስበት ስረአተ ኡደት።

ኢሸርሸታ Indigestion

የተበላ ምግብ በጨጓራና ቀጣይ ቀጭን አንጀት በደንብ ባለመብላላቱ የሚደርስ ማቅለሽለሽና ማስታወክ፣ ማጃርና አሲድ መለበቅ፣ የጋዝ መጠራቀምና ማገሳት ወዘተ.

ኢፈቂደምግብ Anorexia

በበሽታ ወይም በጭንቀትና በገለፍተኝነት ምክንያት ምግብ አለመብላትና የሰውነት መመንመን።

ኤሌክትሮላይት Electrocyte

የኮረንቲያዊ ፍርሰት ተቀረዶ ለውጥ የሚደርስበት ልዩ ቅስ።

ኢስትሮጀን Estrogen

የሴቶ ጾታን የሚወስን ከእንቁልአል የሚመነጭ ሆርሞን።

ኢክላምፕሲያ Eclampsia

በእርግዝና ጊዜ የሚደርስ አንቀጥቀጥ ወይም አንፈርፋሪ በሽታ። ይህ በሽታ ሲደርስ የደም ግፊት መጠን መጨመር፣ የሰውነት ክብደት መጨመርና በሽንት ውስጥ የፕሮቲን መገኘት ምልክቶች ናቸው።

እሙከ Vernix caseosa

ከሽል ቆዳ እጢዎች በመመንጨት ሽሉ ሲወለድ ገላው ላይ የሚለደፍ ቀራ መሳይ ነገር።

አማሬ Demonstration

ጉዳዮችን በመገለጫዎች አማካይነት ማስረዳት።

አምሳፍ Vulva

ከጭገር ፊት በታች ያለ የሴት ብልት የውጭ ክፍል።

እምስ Vagina

ከምሳፍ ወደ ማፀንንት የሚያስተላልፍ የሴት ገብረስጋ መገናኛ ቱቦ።

አምቢያ Sternum

ጠባብና ጠፍጣፋ የሆነ በደረት ፊት ለፊት የሚገኝ አጥንት።

አርሳት ጊዜ Puerperium

ከመውለድ በኋላ ለስድስት ሳምንታት ማህፀን ወደ ቀደመ እርግዝና ሁኔታው የሚመለስበት ጊዜ።

አርግቢግቢት Fontanelle

በሽልና ህፃናት የራስ ቅል አጥንቶች መሃከል የሚገኝ ብሩና ቀዳዳ አርግብ ግቢት በቀርን ራስ ቅልና ከግንባር ራስ ቅል መሃከል የሚገኘውና በአንድ አመት ዙሁል አደጫ የሚገጥመው፣ ድሃራይ አርግብግቢት የተገተለሸ ራስ ቅልና ከቀርን ራስ ቅል መሃከል የሚገኘውና በውለደት ጊዜ የሚገጥመው::

አስተንፋስለባ Apnea

በደም ውስጥ የከርቦንዳይኦክሳይድ እጥረት ምክንያት የሚደርስ ጊዜያዊ የመተንፈስ መቆም::

አስኬት Penis

የወንድ ገብረሥጋ መገናኛ አባላከል፣ የወንድ ጠፍረተሥጋ፣ ቁላ::

አስኬት ጆር Epididymis

ተምዘምዘ ቱቦ ክምችት የሆነ የአስኬት በስተኋላ ተባብቆ የሚገኝ ቀለል ያለ ቅርፅ ያለው የአስኬት ተቀያ፣ ከአስኬት የሚወጣው ዘር ፍስ በዚህ አካል ወደ ቱቦ አስኬት ይተላለፋል::

አተሬ Papule

ጠጠር ያለና በቆዳ ላይ ጉብ ብሎ የሚወጣ አነስተኛ እብጠት::

እንቁላል Ovum

የሴት አርባታ ሕዋስ ከበሰለ የግራፍ ጉብር የሚወጣ ከወንዱ ዘር ጋር ከተገናኘ በኋላ ዘር ያውን -የያዘ ፍጥረት ሆኖ ያድጋል::

እንቁልጣል Ovulation

በወር አበባ ኡደት በአስራ አራተኛው ቀን ከበሰለ የግርፍ ጉብር የእንቁላል መውጣት::

እንቅልፍጠት Insomnia

በአእምሮ ድካም በሀሳብ በስጭት በተለይ እንቅልፍ አይወስደኝም ብሎ በማሰብ እንቅልፍ ማጣት ወይም ሸለብ እያደረገ እንደገና መንቃት::

እንቅር ቲት እጢ Parathyroid Gland

ከእንቅርት እጢ በስተኋላ ተለጥፈው ወይም ተቀብረው ከሚገኙ ውስጥ አመንጭ እጢያች አንዱ በደም ውስጥ የካልሲየምና የፎስፈረስን ሚዛን የሚጠብቅ::

እንቅርት እብጠት Goitre

በአዮዲን እጥረት፣ በብግነት ወይም ለከረት፣ በጩና እብጠት፣ የእንቅርት እጢ የናረ ወይም ዝቅተኛ የተግባር ምክንያት የሚደርስ የእንቅርት እጢ መጠን መጨመር::

እንቅርት /እጢ/ Thyroid gland

ውስጠ አመንጪ የሆነ በአንገት ፊት ለፊት ለቀስበና ማንቁርት ላይ ተለጥፎ የሚገኝ እጢ::

እንክብል Tablet

አነስ ብሎ ጠፍጠፍ ያለ መድሃኒትነት ያለው::

እንዚራ Vocal cord

በማንቁርት ውስጥ የሚገኝና ድምፅ ለመስጠት ወይም ለመፍጠር የሚርገበገብ የሚነዝር

አንገር Colostrum

ከወሊድ በኋላ ከእናት ጡት የሚወጣው የመጀመሪያው ወተት። አንገር በፕሮቲን ይዘቱ ከወተት ይበልጣል።

አንጋለለ Supine

ፊትን ወደላይ አድርጎ በጀርባ መተኛት።

አንጋለብጥ Lithotomy

ጉልበቶች ተንፈራክ በጀርባ ተኝቶ ጭንን በሆድ ላይ፣ ባትን በጭን ላይ በማጠፍ ለማህፀን ምርመራ ወዘተ... በሚያመች ሁኔታ መተኛት።

አንግዳ አካል Antigen

ለሰውነት እንግዳ የሆነ ልዩ ቁስ፣ ባክቴርያም ሆነ ሌላ በአድ አካል ሰውነት ውስጥ በገባ ጊዜ ፀረ እንግዳ አካል እንዲፈጠር የሚያደርግ።

አንግዴ እብጠት Tumor

ጥቅም የማይሰጥ አንዳንዴ የሚጎዳ ህገ ወጢ የሆነ በሰውነት ላይ ወይም ውስጥ የሚገኝ አዲስ እብጠት።

አንግዳ አፍነት Orthopnea

በከባድ የልብ ድካም ውሃዘል ሳንባ ቁሰቢትና ልብ አስም ወዘተ... ምክንያቶች ለመተንፈስ መቸገር በመቀመጥ በመቆም ወይም ትራስን ከፍ አድርጎ በመተኛት የሚሻል ትንፋሽ እጥረት።

አንፍርፍሪት Seizure

ድንገት የሚመጣ ስቃይ ወይም የሰውነት መንቀጥቀጥና መንፈራፈር።

እከክ Scabies

ከእከክ ተባይ ቆዳ ውስጥ ቦርቡሮ በመግባት የሚመጣ ተላላፊ የሆነ የሚያሳክክ የቆዳ በሽታ፣ በተለይ እጅና እግር ጣቶች መካከል በብብትና ብሽሽት አካባቢ የሚወጣ።

እዠህ Exudate

በገታ የተጠራቀመ ፈሳሽ እንደመግል ወይ እዥ ያለ።

እዠት Effusion

የደም ወይም የእዥ በአካባቢ ህብረህዋሳትና ገታ ውስጥ መጠራቀም።

እዥ ቋጠር Blister

በልዩ ልዩ ምክንያት በላይ ቆዳ ስር የእዥ መጠራቀም።

እጅ Hand

ከክንድ ጋርአምባር አንጓ ላይ የሚገናኝ ስምንት አፅመአንባሮች፣ አምስት አፅመዳፍቾችና አስራ አራት የጣት አጥንቶች ያጠቃለለ የሰውነት ክፍል።

አገዳ Obstruction

አንድ አካል መተላለፊያ በደንብ እንዳይሰራ መዘጋት።

እጢ Gland

በተለያዩ የሰውነት ክፍሎች የተለያየ ዓይነትና ተግባር ያለው አመንጪ አባላካል።

እጥበት Irrigation

ቦይነት ጠባይ ያላቸውን የሰውነት ክፍሎች የጆሮ አንጀት ፊና ፈሳሽ እየረጩ ማጠብ ወይም ቁስለን በፈሳሽ ማጠብ።

እጥናት Fumigation

አካባቢን በበናኝ ጢስ ወይም ጋዝ በማጠን ጀርሞችን ወይም ተባዮችን ማጥፋት።

እጭ Larva

ከእንቁላል ከተፈለፈለ በኋላ ነገር ግን ሙሽሬ ሳይሆን ያለው የተባይ እድገት ደረጃ።

ኦክስጂን እጦታ Anoxia

በህብረ ህዋስ ወይም አባል አካል ውስጥ የኦክስጂን እጥረት ምሳሌ፣ የአንጎል ኦክስጂን እጦት፣ በቂ የሆነ ኦክስጂን በአንጎል ውስጥ አለመገኘት።

ከ

ከረጢት Sac

እንደቦርሳ ያለ ፈሳሽን፣ አየርን ወይም ሌሎችን ጠቅሎ የሚይዝ።

ከርክር Chancroid

የአባለዘር በሽታ፣ በብልት ላይ በዱክሬ ባሲለስ ምክንያት የሚወጣና የሚያም ቁስል ወይም አርምዱ።

ከንተር Tibia

ወደ ውስጥ ጠለቅ ያለው ከጉልበት እስከ ቁርጭምጭሚት መካከል የሚገኝ አጥንት።

ከፍተኛ የቅሬት ትውከት Hyperemesis Gravidarum

በእርግዝና ጊዜ የሚመጣ ከፍተኛ ተከታታይ ትውከት።

ከፍተኛ የደም ስኳር Hyperglycomia

በደም ውስጥ የስኳር /ግሉኮስ/ መጠን መብዛት፣ ምሳሌ፣ ስኳር በሽታ በዚህም ምክንያት ሽንት ይበዛል፣ ውሃም ይጠማል።

ከፍተኛ የደም ግፊት Hypertension

በደም ስሮች ጥበት ምክንያት በሚነሳ የደም መተላለፍ እገዳ፣ ለአንድ ሰው ለእድሜው ከተወሰነው በላይ የደም ግፊት ሲኖር፣ የልብ ድካምን፣ አንጎል ውስጥ ደም መፍሰስን ወዘተ. የሚያስከትል።

ኩሊትገ እጢ Adrenal gland

በኩላሊት አናት ላይ የሚገኝ፣ ውስጠ አመንጭ እጢ።

ኩላሊት Kidney

አደንጓሬ ቅርፅ ያለው፣ ከሆድ ገታ በስተኋላ በአከርካሪ አምዱ ጎን ያለ ተወጋጅ ውጤቶችን በሽንት መልክ የሚያስወግዱ አባላካል።

ኩላሊት ጠጠር Kidney stone

በኩላሊት ጧባ ውስጥ ጠጠር መገኘት ወይም መፈጠር።

ኩፍኝ Measels

በክትባት ለመከላከል የሚቻል በቫይረስ አማካይነት የሚመጣ ተላላፊ በሽታ እንደ ጉንፋን ጀምር በቆዳ ላይ የራሱ ጠባይ ያለው መፈንዳዳት የሚያሳይ፣ አብዛኛውን ጊዜ ከጕልምስና በፊት የሚወጣ፣ ከስድስት ወር እድሜ በፊት ግን የማይወጣ፣ አንዴ ከወጣ ተመልሶ የማይደገም።

ኬሞፈውስ Chemotherapy

ኬሚካል ውሁድ የሆኑ መድሃኒቶችን በመጠቀም በሽታዎችን ማከም።

ኪንታርት Wart

በቫይረስ አማካኝነት በቆዳ ላይ ጉብ ብሎ የሚወጣ።

ካርቲድ ደምሳጅ Carotid Artery

በአንገት ውስጥ ያለው ወደ አንጎል ደም የሚወስደው ዋናው የደም ቱቦ።

ካቴቴር Catheter

ከሰውነት ገታ ወይም ሰመት ፈሳሽን ለማውጣት የሚጠቀም ውስጠ ክፍት ከላስ ቲክ ወይም ከብረት የተሰራ ቱቦ።

ካንሰር Cancer

መነሻው በትክክል እስከዛሬ ያልታወቀ በልዩ ልዩ የአካል ክፍሎች ደንበወየ በሆነ አስተዳደር በአካባቢው በመስፋፋትና በደም ስሮች በመሰራጨት ለሞት የሚያደርስ ቁመና /የነቀርሳ/ በሽታ።

ክሊኒክ Clinic

ሕሙማን በተመላላሽ ደረጃ የሚመረመሩበትና የሚታከሙበት በገጠርም ሆነ በከተማ የሚገኝ የጤና ተቋም።

ክርናጥንት Ulna

ረዥምና የክርንን ጫፍ የሚፈጥር ከክንዱ አጥንቶች አንዱ።

ክትባት Vaccine

ከሞተ ወይም ከተዳከመ ቫይረስ ባክቴሪያ ተዘጋጅቶ አንዳንድ ተላላፊ በሽታዎችን ለመከላከል የሚዘጋጅ

ክትባት Inoculation

በሽታዎችን ለመከላከል ቫይረስን በሰውነት ውስጥ ማስገባት ምሳሌ፣ ፈንጣጣ

ክንድ Forearm

ከክርንና አንባር መሃከል ያለው የላይ ጅገር ክፍል።

ክንፈ አካል Limb

በቀኝ ወይም በግራ የላይ ወይም የታች ጅገር።

ኮሌራ Cholera

በተበከለ ምግብ ወይም መጠጥ አማካይነት አጣዳፊ የአንጀት ልክፈት። ዋናው ምልክቶቹም ከባድና አጣዳፊ ተቅማጥ፣ ትውከት፣ የጡንቻ መቀረጣጠም፣ የሽንት መጠን መቀነስና የሰውነት መድከም ናቸው። ዝማ

ኮምትሬ Cirrhosis

በልዩ ልዩ መርዛት ባክቴርያዎች ወይም በሌሎች ምክንያት በጉበት ላይ የሚደርስ ተዋረድ ለውጥ። የዚህ አይነት ለውጥ የሚታይበት ጉበት ለስላሳ መሆኑ ቀርቶ የተከማተረና የጠጠረ ይሆናል።

ኮፕሊክ ነጠብጣብ Koplick Spot

የኩፍኝ ቀዳ ምልክት ከመውጣቱ በፊት በጉንጭ ውስጥ የሚወጣ ነጣ ያለ ነጠብጣብ።

ወ

ወለምታ Sprain

በአደጋ መነሻ በመገጣጠሚያዎች ላይ የሚደርስ ጉዳት፣ መገጣጠሚያው ያብጣል፣ ያተኩሳል እንዲሁም ሲያንቀሳቅሱት ያማል።

ወሊድ ቁጥጥር Birth Control

በልዩ ልዩ ዘዴ እርግዝናን መከላከል።

ወላድ Multi gravida

ከሁለት ወይም ከዚያ በላይ የወለደች ሴት።

ወረራ Infestation

በጥቃቅንና በጥገኛ ህዋሳትና በተባይ የሰውነት መወረር።

ወረርሽኝ Epidemic

በአንድ ጊዜ ብዙ ሰዎችን የሚያጠቃ ተላላፊ በሽታ።

ወራጅ ደንዳኔ Descending colon

ከጣፊያ አካባቢ እስከሲግማእል ደንዳኔ ዱረስ በሆድ ግራ በኩል ቁልቁል የሚወርድ ደው የደንዳኔ ክፍል /የአንጀትን ስእል ተመልከት/።

ወረዝ Adolescent

በአቅመ አዳም /አቅመ ሄዋን/ መድረሻና በአዋቂነት መካከል ያለ ክፍለ ዘመን በወንዶች ከ14 እስከ 21 አመት ሲሆን በሴቶች ከ12 እስከ 19 አመት ድረስ ያለው የእድሜ ዘመን።

ወርች Arm

የላይኛው ጅግር አካል የሆነና ከትከሻና ከክርን መሃከል ያለው።

ወርች አፅም Humerus

ከትከሻና ከክርን መሃከል የሚገኝ ረጅም አጥንት።

ወር አበባ Mensturation

ከጉልምስና እስከ እርጣት ጊዜ ድረስ ከማህፀን የሚወጣ ፈሳሽ። ይህ ፈሳሽ ደም፣ የፈራረሰ የማህፀን ግለፈትና የማህፀን እጢዎች ፈሳሽ ይይዛል። የወር አበባ ፈሳሽ አይረጋም ነገር ግን የሚረጋ ከሆነ ደንበወጥ ነው።

ወስፋት Ascaris

ከክብ ትሎች ዘርያ የሆነ የአንጀት ትል።

ወባ በሽታ Malaria

አጣዳፊ አንዳንዴም የሚያቆም በወባ ትንኝ አማካይነት የሚመጣ በሽታ፣ ምልክቱም ወቅት በመለየት ብርድ ብርድ ማለት፣ ማንዘፍዘፍ፣ ማንቀጥቀጥ፣ ትኩሳትና ማላብ።

ወተት Milk

ህፃን የሚመገበው ከጡት እጢ የሚመነጭ ፈሳሽ፣ ውሀን፣ ኦርጋኒክ ለዩ ቁሶችን /ካርቦሃይድሬት፣ ፕሮቲንና ስብ/ እንዲሁም ሚኔራሉችን /ካልሲየም፣ ሶድየምና ፖታሲየም/ በተጨማሪም ለዩ ለዩ ቪታሚኖችን ከእናት ደም የተገኙ ፀረገዶ አካላ ትንና ኢንዛይሞችን የሚይዝ::

ወይባ Jaundice

በደም ውስጥ ቢላሩቢን በብዛት መጠራቀም ምክንያት የሀሞት ቀለም ሀመልሚሉ ቆዳን የአይን ነጩን የሰውነት ፈሳሾችን ወዘተ ቢጫ መልክ ሲሰጥ ይህም የሚደርሰው የሀሞት ቦዮች ሲዘጉ የቀይ ደም ህዋሳት በብዛት ሲፈራርሱ ወይም የጉበት ህዋሳት በደምብ ሳይሰሩ ነው::

ቀሺት Alveolus

ሀ/ ጥርስ በድድ ላይ የሚገባበት መሰኪያ፣ ለ/ በሳንባ ውስጥ ያሉ ጥቃቅን የአየር ከረጢቶች፣ ሐ/ የእጢ ሽክና::

ቀዘለ ቀለጥ Hydrolele

በማህደረ እስኪት ውስጥ ፈሳሽ ሲጠራቀም የሚደርስ እብጠት::

ውሃቋጠር Vesrcle

በቆዳ ላይ ትንሽ ፈሳሽ በመቋጠር ጉብ የሚል ከረጢት::

ውሃዘለ Edema

ፈሳሽ በህብረህዋስ በመጠራቀም የሚደርስ እብጠት:: እብጠቱ የደረሰበት አካል በጣት በተጫኑት ጊዜ ይሰረጉዳና ከጥቂት ጊዜ በኋላ እንደገና ተመልሶ የሚያ ሞላ፣ በተለያዩ የልብ የጉበትና የኩላሊት በሽታዎች ሊያጋጥም ይችላል::

ውልቀት Dislocation

የአጥንት ከመደበኛ መጋጠሚያው መውጣት ወይም መቃወስ::

ውርስ Inherited

ከዘር ወይም ከወላጆች የተገኘ::

ውስጠ Intra

በውስጥ ለማለት ባእድ መነሻ ምሳሌ፣ ውስጠ ማህፀን በማህፀን ውስጥ::

ውስጠመግል Empyema

በገበር ወይም በሃሞት ከረጢት ውስጥ የመግል መጠራቀም::

ውስጠማህፀን Endometrium

የማህፀንን ውስጥ የሚሸፍን ለፋጭ /ንፋጭ/ መሰል ለባስ::

ውስጠእመንጪ እጢ Endocrine gland

ሆርሞናቸውን በማፍለቅ ቀጥታ ወደደም ለሚያፈሱ እጢዎች የተሰጠ አጠቃላይ ስም:: ለምሳሌ እንቅርት እጢ፣ እንቁልጢ ኩሊትን እጢ ወዘተ...

ውስጣዊ Internal

በሰውነት ውስጥ በውስጥ ወይም ወደ ውስጥ የውጫዊ ተቃራኒ::

ውስጣዊ መርዝ Endotoxin

በጥቅንአካል ወይም ባክቴርያ ውስጥ የሚዘጋጅ መርዝ። ባክቴርያው በሚፈራርስ በት ጊዜ የሚወጣ።

ውስጥ ሎምብ Labia Minora

በሴት ብልት መግቢያ ግራና ቀኝ የሚገኝ ስስ የሆነ የቆዳ እጥፈት ከውጭ ሎምብ በስተውስጥ የሚገኝ።

ውስጠ ደዌ ህክምና Medicine

ያለቀዶ ህክምና በመድሃኒቶች በሽታን ማከም።

ውጫዊ ዘርአባል External genitalia

በውጭ በኩል በግልፅ የሚታየው የወንድ ወይም የሴት ብልት ክፍል።

ውጫዊ ጆሮ External ear

ውጭውና የጆሮ ቅጠልና የመስሚያን ቱቦ እስከጆሮ ከበሮ ድረስ ያለው ክፍለአካል የሚያጠቃልል መጠሪያ /የጆሮን ስእል ተመልከት/።

ውጭ ሎምብ Labia Majora

በሴት ብልት መግቢያ ግራና ቀኝ በስብ ህብረህዋስ የተሰራ።

ውጭ እስትንፋስ Expiration

ወደውጭ መተንፈስ፣ እስትንፋስን ወደውጭ ማስወጣት።

ዘ

ዘረንጉዳይ Fungus

አነስተኛ የእፅዋት ዘር የሆነ እንደእንጉዳይና የመሳሰሉትን የሚያጠቃልል፣ አንዳንዶቹ በሽታን ያመጣሉ።

ዘራይጥ Rodent

የአይጥ ዘር ነት ያለውና በመጉርደም ወይም በመጋጥ የሚመገብ እንስሳ ምሳሌ፣ ጥንቸል።

ዘር አባል /ዘራባል/ Genitalia

የመራቢያ አባላካላት አጠቃላይ መጠሪያ።

ዘርአባል ሽንታውጪ ቅንባር Genitourinary system

የመራቢያ አባላካላትንና ሽንት አፍላቂ አባላካላትን ያጠቃለለ ክፍለአካል።

ዘርጊ Extensor

አንድን ክፍለአካል የሚዘረጋ ጡንቻ።

ዘበመአከል Medial

ወደ ሰውነት ማእከላዊ መስመር ቀረብ ያለ።

ዘንግ ነርቭ Axon

ከነርቭ ህዋስ አካል ጀምሮ ነርቩ እስከሚያገለግለው አባላካል መጨረሻ ያለው የነርቭ ጭረት።

ዝለፍታ /ሾክ/ Shock

በመድማት በመቃጠል ወይም ለከፈት ወዘተ... ምክንያቶች የደም ግፊት መውረድና የሰውነት ህዋሳት የኦክስጂን መድረስ።

ዝርጋታ Extension

አንጓን /መገጣጠሚያን/ የመዘርጋት ድርጊት፣ ምሳሌ በሚቆምበት ጊዜ ጉልበትን መዘርጋት።

ዝቅተኛ የሰውነት ሙቀት Hypothermia

የሰውነት ሙቀት መጠን ከሰላሳ አምስት /35/ ሴንቲግሬድ እርከን በታች ሲወርድ።

ዝቅተኛ የደም ስኳር Hypoglycemia

በደም ውስጥ የስኳር ግሉኮስ መጠን መቀነስ፣ በአንድ መቶ ሲሲ ደም ውስጥ የስኳር መጠን ከሰማኒያ 80 ሚሊግራም በታች ሲሆን፣ በጠና ከመጠን በላይ ኢንሱሊን በመወጋት ሊደርስ የሚችል።

ዝቅተኛ የደም ግፊት Hypotension

የደም ግፊት መጠን ከዘጠና /90/ ሚሊሜትር ሜርኩሪ በታች መውረድ፣ በዝለፍታ በከፍተኛ የደም መፍሰስ ወዘተ ሊደርስ የሚችል።

ዠ

ዠበር ሰቀዣ Lumbar puncture

ለምርመራና ለሌላ ጉዳይ፣ ሰረሰር ፍስ ለማውጣትና ማደንዘዣ ፍሳሾችን ለመስጠት በዠበር አከርካሪዎች መሃከል ወደ ሰረሰር ሸፋን ስር መርፌ መውጋትና ማስገባት።

ዠበር አከርካሪ Lumbar vertebra

ከደረትና ከአኒሳ አከርካሪዎች መሃከል፣ በወገብ ከሚገኙት አምስት የአከርካሪ አምድ አባላት አንዱ።

ያፍ

የ

ያፍ Oral

አፍን የሚመለከት ሁሉ።

ደ

ደመሽናት Hematuria

በሽንት መርጥ መቀለል፣ በሽንት አውጪ ቀንባር ለከፈት፣ ቱመና ወይም ጋር እብጠት፣ በቀንባርው ውስጥ ጠጠር መገኘት ወዘተ ምክንያቶች በሽንት ውስጥ ደም መገኘት።

ደማክታ Hemoptysis

በመሳል ከሳንቧ፣ ቀለብ፣ ቀሰቤት ወይም ሳንባ ደም መውጣት።

ደም Blood

በልብና የደም ስሮች ውስጥ የሚዘዋወር ቀይ ፈሳሽ፣ ለሌሎች የሰውነት ህብረ ህዋሳት ንጥረ ምግቦችንና ኦክሲጂንን የሚያቀርብ፣ ካርቦን ዳይኦክሳይድን የሚ ወስድና ከፕላዝማና ህዋሳዊ ጥንተ ነገሮች የተቀናጀ ፈሳሽ፣ ጥንተ ነገሮቹም የቀይ ደም ህዋስ የነጭ ደም ህዋስና አርጊ ህዋስ በመባል ይታወቃሉ።

ደም ተቅማጥ Dysentry

በደንዳኔ መበገገና መላጥ ምክንያት ደም እየቀላቀለ የሚያስቀምጥ ተላላፊ የሆነ ለከፈታዊ በሽታ።

ደም አይነት Blood group

በዘር የሚወረስ፣ የአንዱን ሰው ደም ከሌላው የተለየ የሚያደርገው ባህርይ፣ የሚደመሰሱ የደም አይነቶች ሲቀላቀሉ የደምን መበጣጠስ ያስከትላሉ። በአለም በሰፊው የምንጠቀምባቸው የደም አይነቶች አራት ናቸው [A,B,AB,O]

ደም ግፊት Blood pressure

ደም በደምሰሯ ቧንቧዎች ውስጥ ሲዘዋወር ያለው የግፊት መጠን። ይህም ግፊት በልብ ምት ሃይል በደም ስሮች ጥበትና ስፋት በደሙ መጠንና ውፍረት ወይም ቀጥነት ይወሰናል።

ደም ግፊት መለኪያ Sphygnomanometer

የደም ግፊትን መጠን ለመለኪያ የሚያገለግል መሳሪያ።

ደምሰሯ Artery

በጡንቻና በላስቲክ ጥረት የተሰራና ደምን ከልብ ወደ ፅዝር ደም ስሮች የሚያስተላልፍ ቱቦ።

ደረት Chest

ከግንደ አካል የላይኛው ክፍል የሆነና በገድንና ሠደቃ የተከበበ ከሆድ በላይ ከአንገት በታች የሚገኝ ክፍለ አካል።

ደረት ራጂ Chest X-ray

የደረት ራጂ ምርመራ። ሳንባና ልብ እንዲሁም የገድን አጥንቶችን የሚያሳይ የራጂ ስእል።

ደረት ቆፍ Thorax

ከአንገትና ከሆድ መሃከል የሚገኝ የሰውነት ክፍለ አካል።

ደቂቅ ቀሰቢት Bronchoue

የአነስተኛ ቀሰቢቶች ቅርንጫፍ የሆነው መጨረሻውና ረቂቅ የአየር መተላለፊያ ቱቦ።

ደንበወጥ Abnormal

ከተለመደው አኳኋን የተለየ ሁኔታ።

ደንበወጥ አመጣጥ /የሽል/ Malpresentation

አጉል የሆነ በማህፀን ውስጥ የሽል አቀማመጥ ለመውለድ የሚያዳግትና ለማዋለድ የሚያስቸግር ምሳሌ ሽሉ በእግሩ ወይም በቂጡ ሲመጣ።

ደንዳኔ Colon

ከጓዳ አንጀት እስከ ሸለለ አንጀት ያለው ትልቁ አንጀት።

ዲፍቴርያ Diphtheria

ላንቃን ቶንሲልንና አካባቢያቸውን የሚያጠቃ በሽታ፣ ነጣ ያለ ክርታስ በነዚህ ቦታዎች ላይ በመፍጠርና ኃይለኛ ውጫዊ መርዝ በሰውነት ውስጥ በማሰራጨት /በተለይ የልብን ጡንቻ የሚያጠቃ/ በሽታ በክትባት መከላከል ይቻላል።

ዲ.ፒ.ቲ D.P.T

ለዲፍቴርያ፣ ለትክትክና መንጋጋ ቆልፍ በሽታዎች የሚሰጥ ክትባት።

ዳሀራይ ቀጭን አንጀት Ileum

ሶስተኛውና የመጨረሻው የቀጭን አንጀት ክፍል ከማእከላዊ ቀጭን አንጀት እስከ ጋዳንጀት ያለው።

ዳበሳ Palpation

የሰውነትን ውስጥ እየዳሰሱ እየተጫኑ በውስጣዊ አባላካላት ውስጥ ያለን በሽታ የመመሪያ ዘዴ።

ዳፍንት Night blindness/Nyctalopia

በወጋገን ወይም በጨለማ ለማየት አለመቻል። ምሳሌ፣ ቪታሚን ኤ እጥረት የሚመጣ።

ድሀራይ አንጎል Cerebellum

ከራስ ሰረሰርና ከቀዳማይ አንጎል መሃከል ያለው የአንጎል ክፍል። ኋላ አንጎል።

ድሀረልደት Postnatal

ከመወለድ በኋላ።

ድሀረሞት Postmortem

ከሞት በኋላ።

ድሀረወሊድ Postpartum

ከመውለድ በኋላ።

ድሀር Posterior

ከኋላ በኩል ያለ፣ የቀዳማይ ተቃራኒ።

ድንደና Hypertrophy

የህዋሳት ቁጥር ሳይጨምር አካል ዳብር ግዝፈት ሲጨምር ወይም ሲያፈረጥም፣ ምሳሌ፣ የጡንቻ መዳበር።

ድድርታ Induration

የህብረ ህዋስ በአንድ ቦታ መጠጠር።

ጀ

ጀርማልባ Sterile

ህይወት ካላቸው ደቂቅ ህዋሳት ነፃ የሆነ።

ጀርም Germ

በጣም አነስተኛና ባይን የማይታይ ጥቀን አካል፣ ባክቴሪያ።

ጂያርዲያ ልክፈት Giardiasis

በጃርዲያ ላምብሊያ የአንጀት መለከፍ ወይም መጠቃትና ተቅማጥ ማስቀመጥ።

ጅማት Tendon

ጡንቻን ከአጥንት ጋር የሚያገናኝ ጥረታዊ ህብረ ህዋስ።

ጅራት አጥንት   Coccyx

የመጨረሻዎቹ አራት አነስተኛ የአከርካሪ አጥንቶች /ከሬ ወይም ዝራት/::

ጅገር   Extremity

ከትከሻ በታች ያለው የእጅ እንዲሁም ከዳሌ በታች ያለው የእግር ክፍለ አካላት አጠቃላይ መጠሪያ::

ጆሮ   Ear

የመስሚያ አባላካል የሆነና በሶስት ክፍሎች የተከፈለ፣ ሀ/ ውጫዊ ለ/ ማእከላዊ ሐ/ ውስጣዊ::

ጆሮ ደግፍ   Mumps

አጣዳፊ፣ ተላላፊና ትኩሳት የሚያመጣ መንገጭአጨና ሌሎች ምራቅ አመንጭ አጢያች ብግነትና አብጠት::

ገ

ገለፈት   Membrane

ስስ ለስላሳና በቀላሉ የሚተጣጠፍ ህብረህዋስ፣ በሰውነት ውስጥ ያሉ ቱቦዎችን፣ ጎታዎችንና አባላካላትን የሚሸፍን፣ አንዱን ክፍል ከሌላው የሚለይ::

ገሚስ ራስምታት   Migraine

በራስ ቅል ውስጥ ያሉ ደምስሮች መስፋት ምክንያት ራስ ቅልን ክፍሉ የሚያም ከፍተኛ የራስ ምታት:: በሽታው ሲደርስ የአይን ብዥብዥታ፣ ድምፅ ሲሰማ የሚባባስ::

ገሚስ ሽባነት   Hemiplegia

በአንጎል ግማሽ ክፍል በሚደርስ ጉዳት የሰውነት ግማሽ አካል ለመንቀሳቀስ መሳን::

ገር   Benign

ቁመኛ ያልሆነ ለህይወት ወይም ለጤና የማያሰጋ::

ገበር   Pleura

ውስጠደረትና ሳንባዎችንና ዱልሺን የሚሸፍን ልባስ::

ገቢር   Active

ፈጥና አድራጊ በፍጥነት ውጤት የሚሰጥ የተገብሮ ተቃራኒ::

ጉብር   Follicle

በጣም ትንሽ የሆነ አመንጪ ከረጢት ወይም ገታ::

ጉበት ብግነት   Hepatitis

በቫይረስ ወይም በመርዝ አማካይነት የጉበት መብገን፣ ብዙ ጊዜ ወይቦነትን ሲያሳይ ጉበት ሊያብጥ ይችላል

ጉንዱሽ   Stump

አጅ ወይም እግር ከተቆረጠ በኋላ የሚቀረው::

ጉድፍ   Chickenpox

በቨር ቪላ ቫይረስ አማካይነት የሚመጣ ቀላል ተላላፊና በተለይ በግንደ አካል ላይ የሚወጣ፣ ግማሹ ሲከስም ከፊሉ ፈሳሽ የሚቋጥር የቆዳ በሽታ::

ጋዱ /ጋዲ/ Tourniquet

እጅና እግርን አጥብቆ በማሰር ከደም ስር ደም እንዳይፈስ ለመቆጣጠሪያ የሚያገ ለግል መሳሪያ።

ግራፍ ዠበር Graffian follicle

ከእርግዝና ጊዜ በስተቀር ከአካለ መጠን ወቅት እስከ ማረጥ በየአራት ሳምንታት የሚወጣ የበሰለ የእንቁላል እጢ ንብራት፣ በውስጡ እንቁላልን ይይዛል።

ገርሻ ትኩሳት Relapsing fever

ለጥቂት ቀናት ከፍተኛ ትኩሳት ለጥቂት ቀናት እየበረደ እየደጋገመ በቅማልና ትኋን አማካይነት የሚመጣ በሽታ።

ገርደሽ Pannus

በልዩ ልዩ ምክንያቶች /ምሳሌ አይነማዝ/ አይን ላይ የሚጥልና ብርሃን አይን ውስጥ እንዳይገባ የሚከለል።

ገንድአካል Trunk

ከራስና እጅ እግሮች በስተቀር ያለው የሰውነት ክፍለ አካል።

ጉሸማጭ Stimulus

ጡንቻ እንዲኮማተር ከእጢያች ፍሳሽ እንዲወጣ ወዘተ... የሚያደርግ ማንኛውም ነገር።

ጎታ Cavity

በሰውነት ውስጥ የሚገኝ ማንኛውም ክፍት ቦታ፣ ምሳሌ፣ የሆድ ጎታ፣ የራስ ቅል ጎታ ወዘተ...። ጎታ በውስጡ የተለያዩ ነገሮችን ሊይዝ ይችላል።

ጎናዊ Lateral

ከሰውነት ማእከላዊ መስመር ራቅ ያለ የዘበመአከል ተቃራኒ።

ጊደንጀት ክፍክዱ Ilecocecal valve

በሽምቃቂ ጡንቻዎች የተሰራ ቀጭን አንጀት ከጊደንጀት የሚገናኝበት ቦታ ጊደንጀት ውስጥ ያለ የተበላሸ ምግብ ወደ ቀጭን አንጀት እንዳይመለስ ይከላከላል።

ጓዳንጀት /ጓዳ አንጀት/ Caecum

ቀጭን አንጀት አልቆ ደንዳኔ የሚጀምርበትና ትርፍ አንጀት የተጣበቀበት የአን ጀት ክፍል።

ጠ

ጠረን Odour

ከአንድ አካል የሚወጣ ሽታ።

ጠባሳ Scar

ቁስል በጥረት ህብረህዋስ የሚድንበት።

ጠብታ ብናኝ Droplet

በጣም ትንሽ የሆነ ጠብታ ጥቅንጠብታ።

ጡት Breast

በሰውና በሌሎች አጥቢ እንስሳት ደረት ወይም ጉያ ላይ የሚገኝ ወተት አመንጪ የሆነ የአካል ክፍል።

ጡት ጫፍ Nipple

የወተት አጡቦዎች የሚከፈቱበት ወጣ ብሎ የሚታየው የጡት ክፍል።

ጡንቻ Muscle

የአባላካልን ወይም የሰውነት ክፍልን ለማንቀሳቀስ በሚኮማተሩ ህብረህዋሳትና ጭረቶች የተሰራ ስር።

ጣፊያ Spleen

በሆድ ውስጥ በግራ ላይኛው ክፍል የሚገኝ ጠቆር ያለ ቀይ መልክ ያለውና ቀለል ያለ አባላካል፣ ደምን በመስራት ለማጠራቀምና ለማጣራት የሚጠቅም።

ጥቀን ቋጥር Nodule

አነስተኛ ቋጥር፣ ህዋሳት በአንድ ቦታ ሰብሰብ ብለው መገኘት።

ጥበት Constriction

የቱቦነት ጠባይ ያላቸው የአካል ክፍሎች መጥበብ።

ጥበት Stenosis

የቱቦ መተላለፊያ ወይም አፍ መጥበብ።

ጥበት Stricture

በተፈጥሮ ወይም በጉዳት ምክንያት ቱቦ ፈጠር የሆኑ አባላካላት መተላለፊያ መጥበብ።

ጥብቀት Adhesion

በተፈጥሮ ያልተጣበቁ፣ ነገር ግን በብግነት ምክንያት የተጣበቁ፣ ምሳሌ፣ በጭረታዊ ሕብረ ህዋስ የአንጀት መጣበቅ።

ጥንቆርሽ Volvulus

የአንጀት ክፍል በመጠምዘዝ የአንጀት መዘጋት።

ጨ

ጨብጥ Gonorrhea

በጎኖኮከስ ባክቴሪያ ለከፈት በሁለቱም ጾታዎች የሚደርስ የአባለዘር በሽታ፣ ከብልት መግል ይፈሳል።

ጨጓራ Gastric

ጨጓራን የሚመለከት ወይም ግንኙነት ያለው ሁሉ።

ጨጓራ ብግነት Gastritis

በለከፈት፣ ኮምጣጣ ነገሮችን በመመገብና አልኮል በብዛት በመጠጣት የሚደርስ የጨጓራ መቆጣት /መብገን/።

ጨጓራ ፈሳሽ Gastric juice

አሲድነት ያለው ከጨጓራ አጢዎች የሚመነጭ ለምግብ አንሸርሸረት የሚጠቅም ፈሳሽ።

ጭን አጥንት /ጭናጥንት/ Femur

ከዳሌ እስከ ጉልበት ያለው የሰውነት ረጅሙና ጠንካራው አጥንት።

ጭንጋፍ Premature

ያለጊዜው የተወለደ ሽል ወይም ከበደቀ ከሁለት ኪሎ ተኩል በታች ሆኖ የተወለደ ሕፃን።

ጭገር ጉብ Mons pubis

የዳሌ አጥንቶች በስተፊት የሚገናኙበት ጉብ ብሎ የሚታየው በታና ከጉልምስና በኋላ በፀጉር የሚሸፈን።

ፀ

ፀረ ሂስታሚን Antihistamine

ሂስታሚን በሀብረ ህዋስ ተቀባይ ላይ እንዳይጣበቅ የሚያግዱ መድሃኒቶች። ለአለርጂ በሽታዎች የምንጠቀምባቸው መድሃኒቶች።

ፀረሀመም ልክፊት Disinfectant

ከልክፊት የሚከላከሉና ባክቴርያዎች የሚያጠፋ ነገር፣ ምሳሌ ፀሀይ ብርሃን ሙቀት ልዩ ልዩ ኬሚካሎች

ፀረ ህዋስ Antiseptic

የባክቴርያ እርባታን በማገድ ልክፊትን የሚከላከል ልዩ ቅስ።

ፀረ ሱም Antitoxin

በባክቴርያ ወረራ ጊዜ በሰውነት ህዋስ የሚዘጋጁና የባክቴርያን መርዝ /ሱም/ የሚቃወም። ልዩ ቅስ። ለተወሰኑ የባክቴርያ በሽታዎች ህክምና የሚያገለግል። ምሳሌ፣ ለመንጋጋ ቆልፍ ዲፍቴርያ ወዘተ...

ፀረ እንግዳ አካል /ፀረ እንግዳካል/ Antibody

የተወሰነ ፕሮቲን ልዩ ቅስ ወይም ግሎቡሊን የሆነና በሰውነት ውስጥ በመዘጋጀት የባክቴርያዎች እንግዳ አካል ወይም መርዝን የሚቃወም።

ፀዋሪ Carrier

በሽታን የሚያመጡ ጥቃን ህዋሳትን በሰውነቱ ውስጥ ይዞ የበሽታው ምልክት የማይታይበት ነገር ግን ወደ ሌሎች በሽታውን ማስተላለፍ የሚችል አካል።

ፀጉር Hair

በጡት አጥቢ እንስሳት ቆዳ ላይ የሚወጣ ቀጭንና ተዘልፍላፊ ከቀርን ህዋስ የተሰራ አገዳ።

ፀጉር ነርቭ Dendrite

ከአንዱ ነርቭ ህዋስ ወደ ሌላኛው ስሜትን የሚያስተላልፉ የነርቭ ህዋስ ፕሮቶ ፕላስማዊ ጭረት።

ፀጉር ደም ስር Capillary

ረቂቅ የሆነ የደምሳጅ የደመላሽና የፍርንት ደም ስር።

ፀምረገድን ጡንቻ Introcostal muscle

በሁለት ገድኖች መሀል የሚገኝ ስስ ጡንቻ::

ፀእረሞት Moribund

ለመሞት መቃረብ፣ ህይወት ለማለፍ የደረሰበት ወቅት::

ፀሐመተ ጡት Areola

የጡትን ጫፍ የሚከበው ጠቆር ያለው ቆዳ::

ፀንስ Embryo

በወንዱ ዘር የዳበር እንቁላል ወላጅ ወገኑን ለመምሰል ቅርፀ እስከሚይዝበት በሰው ዘር የመጀመሪያው ሁለት ወር ነው::

ፈ

ፈርጅ Diagnosis

የበሽታን አይነት መገንዘቢያና ጠባዩን ለይቶ የማወቂያ ዘዴ::

ፈስ Flatus

ልዩ ልዩ ጋዞችን የያዘ ከደንዳኔ በፊንጢጣ የሚወጣ ጠረን ያለው አየር /ጋዝ/::

ፈንጣጣ Small pox

አጣዳፊ ተላላፊና አተኳሽ የሆነ በሽታ በቆዳ ላይ መፈነዳዳትን የሚያመጣ::

ፊሊምነት Gigantism

በቀዳማይ አቅይ እጢ የናረ ድርጊት የሰውነት ደንብ ወጥ የሆነ ግዙፍ እድገት::

ፊተኛ Anterior

ከፊትለፊት የሚገኝ::

ፊንጢጣ Anus

ሪብ፣ የአንጀት መጨረሻውና ሰገራ የሚወጣበት ቀብ::

ፊንጢጣ ኪንታሮት Hemorrhoid

በፊንጢጣ አካባቢ የደም መነሻ መወጠር ምክንያት የሚወጣ እብጠት፣ ውጫዊ ወይም ውስጣዊ ሊሆን ይችላል::

ፊኛ Bladder

በሰውነት ውስጥ ለሽንት ማጠራቀሚያ የሚያገለግል ከረጢት::

ፋሻ Bandage

ከጨርቅ ወይም ከሌላ ነገር የተሰራ አብዛኛውን ጊዜ በጥቅል መልክ የሚዘጋጅ አርበ ጠባብ ለቁስል ማሰሪያ የሚጠቅም፣ የቁስል መሰሪያ::

ፋሻ ማሰር Dressing

በንፁህ ፋሻ ቁስልን መሸፈን ወይም ማሰር::

ፋሻ Gauze

ከዝክዝክ ሻሽ የተሰራ ጨርቅ ለቁስል ማሽጊያና ማሰሪያ የሚጠቅም::

ፍሉኝ ትብያች Beef tapeworm

ርዝመታቸው ከአስር እስከ አስራአምስት ሳንቲሜትር የሚሆኑ ትብያች በማህፀን ግራና ቀኝ የሚገኙ፣ ተግባራቸውም እንቁላልን ከእንቁላሉ ወደማህፀን ጎታ ማስተላለፍ ነው /የማህፀንን ስእል ተመልከት/::

ፍሪዳ ኮሶ /ሹፕ/ Beef Tapeworm

ያልበሰለ የበሬ ወይም የላም ስጋ በተበላ ጊዜ የሚገባ በሰው አንጀት ውስጥ ተገኝ ሆና የሚኖር ትል።

ፍርስት Decomposition

ውሁዱን ወደ አነስተኛ አባሎች መከፋፈል። መበስበስና መበላሸት።

ፍርንት ፍስ Lumph

በፍርንት ስሮች ውስጥ የሚዘዋወር ቀለም የለሽ ወይም ነጭ ፈሳሽ። ከደም የሚለየው ቀይ የደም ህዋስ ስለሌለውና ፕሮቲን ይዘቱ ዝቅ ያለ ስለሆነ ነው።

ፍሴት /ፍሰባት/ Discharge

የምንጧት ወይም የሰውነት አሰር /ሰረገ ሽንት መግል ወዘተ/ መፍሰስ።

ፍንትዊት Cornea

ብርሃንን የሚያስተላልፍን በስተፊት በኩል የአይን ኳስ የተሸፈነበት ብርና። ብሬ

ፍንዱሽ Impetigo

በስራሬፕቶኮከ ወይም አስታፊሎኮከ ለከፈት መግል እየቋጠረና እየፈነዳ የሚወጣ የቆዳ ቁስል።

ፍግፍግ Abrasion

ጥልቅ ያልሆነ የቆዳ መፈግፈግ ወይም መቀርደድ።

ፍክት Pruritis

በተወሰነ ቦታ ወይም አጠቃላይ ከባድ የቆዳ ማሳከክ።

T

ፖስተራይዝ ማድረግ Pasterization

ፈሳሽን በመጠነኛ ሙቀትና በተወሰነ የጊዜ ገደብ ውስጥ በማሞቅ ነገር ግን ኬሚካዊ ውሀደቱ ሳይቀየር በውስጡ ያሉትን ባክቴሪያዎች መግደል ምሳሌ፣ ፖስተራይዝድ ወተት በሴንቲግሬድ እርከን ለ20 ደቂቃ በማሞቅ በውስጡ ያሉትን በሽታ አምጪ ባክቴሪያዎች ማጥፋት።

የአማርኛ—እንግሊዝኛ የሀክምና ቃላት ዝርዝር

AMHARIC-ENGLISH CLOSSARY OF MEDICAL TERMS

ሀ

ሀላፊ መድህን	Passive immunity
ሀሞት	Bile
ሀሞት መንጨረር	Bile duct
ሀሞት ከረጢት	Gall Bladder
ሀሞት ከረጢት ብግነት	Chlecystitis
ሀኪም	Physician
ሀይለ ሀዋስ	Mitochondrion
ሁለተኛ/ዳግመኛ ነቀርሳ	Secondary tuberculosis
ሁለት ወገን	Bilateral
ሁባሬ	Union
ሄሞግሎቢን	Hemoglobin
ሀመምተኛ	Sick
ሀብረ ሀዋስ	Tissue
ሀንፀ	Neonate
ሀንፀ	Newborn
ሀንፀ ነት	Neonatal
ሀክምና	Medicine (as a medical profession)
ሀክምና	Treatment
ሀክምና ትም ሀርት	Medicine (as an educational descipline)
ሀዋስ ሞት	Necrosis
ሀዋስበላ	Phagocytes
ሀዋስ ብዙ ነፍሳት	Metazoa
ሀውታ	Tinnitus
ሀይወት የለሸ /ግኡዝ/	Inaminate
ሀግነክ ሀክምና	Medico-legal
ሀነነ አፅም	Epiphysis
ሀፃናት ሀኪም	Pediatrician
ሀፃን	Infant
ሆፀን	Sulcus
ሆርሞን	Hormone
ሆደ ነክ	Abdominal
ሆድ	Abdomen
ሆድ ትል	Heliminith

ለ

ለምሻ /ለምሸነት/	Paralysis
ለምፅ	Vitiligo
ለስላሳ ላንቃ	Soft plate
ለስታ	Chile
ሉተናርጊ ሆርሞን	Luteinizing hormone
ሊትመስ	Litmus
ላብ	Sweat
ላብራቶሪ	Laboratory
ላብራቶሪ ምርመራ	Laboratory test
ላንቃ	Palate
ላንገር ሃን ደሴቶች	Islands of Langerhans
ላአላይ ማአስ	Epidermis
ላአላይ ተለቅ ደምሳሽ	Superior Venacava
ላክቶስ	Lactose
ላይኛው ክንድ	Upper arm
ላይኛው ክንፍ አካል	Upper extremity
ላይ ክንድ አፅም	Humerus
ሊትሸ የናት	Nocturia
ል ሂቅ አይ	Macroscopic
ልህፀ ቅመም	Cortisone
ልወት	Viscera
ልማም	Tartar
ልማፅም	Cartilage
ልምሻ	Poliomyelitis
ልምቡጥ	Prepuca
ሥባስ	Serosa
ሥባደ ክርታስ	Chorion
ሥባድ	Epithelium
ልብ	Heart
ልብ ሰፋድል	Pericardium
ልብድ	Periosteum
ልብ ድካም	Heart failure
ልብ ጡንቻ	Myocardium

ልክፈት	Infection
ልጓም	Frenulum
ልጥም/ የከፍ ከዶ/	Cups
ሎሚ	Patella

መ

መሀላይ አንጎል	Midbrain
መሀል ጣት	Middle Finger
መሀን	Nullipara
መሀን ነት	Infertility
መሀን ነት	Sterility
መለከት	Salpinx
መመልከት	Inspection
መመረዝ	Intoxication
መመርመሪያ አልጋ	Couch
መምገል	Suppuration
መምጠጥ	Absorb
መምጠጥ	Aspiration
መረቄ	Pancreas
መራ ሄ ማእከል	Vital Center
ማራቢያ ብልት /ውስጣዊ/	Reproductive Organ
መራባት	Reproduction
መርመሬ	Peritoneum
መርመሬ ብግነት	Peritonitis
መርዝጥ/መርዝ አጥ/	Toxoid
መርዝ/ሶም	Toxin
መርዝ /የእባብ/	Venom
መርጋት	Coagulation
መርፌ	Injection
መርፌ ትል	Pinworm
መርፌ ጋን	Syringe
መርጨት	Spraying
መስሚያ	Senses
መሰረተ ሀዋስ	Protoplasm
መሰረት	Base
መሰራጨት	Propagate
መሰብሰብ	Adduction
መሰገጪ	Insertion
መሳመዝ	Autoclave
መስ ቀለኛ መመሳሰል	Cross Matching
መስ ቆ	Esophagus
መስ ቁር	Trocar
መስ ተሀዉር ነርቭ	Vagus nerve
መስ ታየት	Hyaline
መሽናት	Micturition
መሸቅ	Maceration
መ ቀርደድ /ለ ቁስል/	Laceration
መ ቀስ	Scissors
መ ቀደድ	Rupture (n)
መ ቋዱ	Orbit
መቀሊ ምት	Scalpel
መቀረዝ	Atlas
መቅን	Bond Marrow
መ ቆጥ ቆጥ /ለ ቆዳ/	Irritation
መ ቋቋም ሀይል	Resistance
መበስተር	Pasturize
መበከል	Pollution
መባባስ	Exacerbation
መበዣ ጊዜ	Incubation period
መብከት	Putrefcation
መ ተንፈስ	Respiration
መ ታፈን	Asphyxia
መ ታፈን	Suffocation
መ ነመና	Emaciation
መ ነሸ /ምክንያት/	Etiology
መ ነፋት	Distension
መንሸዋረር	Strabismus
መንበረ አ ዋይ	Sella turcica
መንበራ ዊ	Aciatic
መንበር /አጥንት/	Ischium
መንታ	Twin
መንገጭላ /የላይኛው/	Maxillae
መንጋጋ /ጥርስ/	Molar
መንጋጋ ቆልፍ	Tetanus
መንጋጋ ቆልፍ ተሪያ	Colestridium tetani

መንጐል	Cannula
መንጠቆ ትል	Hook Worm
መንጨረር	Duct
መአርአር /ስኳር በሽታ/	Diabetes Mellitus
መከላከል የሚቻል	Preventable
መከላከያ	Prophylaxis
መኮማተር /ለሙ ንቹ/	Contraction
መኮማተር	Spasm
መኳያ	Apllicator
መወርወሪያ /ለመርፌ/	Plunger
መ.ወ.አ./ የመጨረሻው የወር አበባ የታየበት ቀን/	LMP (Last Menustral period)
መ ዋደዱ	Hilum
መውለዱ	Parturition
መዘረር	Prostration
መዘርጋት	Abduction
መዘርጋት	Extension
መዘውር	Trochlea
መዥገር	Tick
መደብ	Trigone
መዳረሻ/መጨረሻ	Triminal
መዳፍ	Palm
መድኃኒት ልክ	Dose
መድኃኒት አሰጣጥ	Medication
መድህን	Immunity
መድማት/ውስጣዊ/	Hemorrhage-internal
መድማት /ውጫዊ/	Hemorrhage-external
መድቃት	Percussion
መጀመሪያ እርዳታ	First aid
መጅ	Callus
መጅ	Induration
መገላገል	Delivery
መገለበጥ	Prolapse
መገርጣት	Pollor
መንጋጭላ /ታችኛው/	Mendible
መግለጫ ውሃ ቋጠር /ቀዳ/	Vesicopustule
መግሌት	Pustule
መግላም	Purulent
መግል	Pus
መግል ህዋስ	Pus cell
መግልሽንት	Pyria
መግቻ	Restraint
መጠገኛ /ለስብራት/	Splint
መጥበብ	Stricture
መጨረሻ እስትንፋስ	Gasping
መጫጫን /የሰውነት/	Malaise
መጥረት	Fibrosis
መፀዳጃ ቤት/ቤተ ምንጳህ	Toilet
መፅዳት	Excrtion
መፈልፈል /የሴት ዘር/	Ovulation
መላ /ብሽሽት/	Inguinal
ሙልሞላ	Moulding
ሙቀት መለኪያ /ቴርሞሜትር/	Thermometer
ሙቀት መጠን	Temperature
ሙቆ	Host
ሙዝ/ሙዥ/	Pulp
ሙጀሌ	Tigger
ሚክሮባልባዊ	Aseptic
ሚክሮብ	Microbe
ማህው	Crystal
ማህደረ ቆለጥ	Scortum
ማህፀን ሀኪም	Gynaecologist
ማህፀን ሀክፍና	Gyneacology (Gyneacology)
ማህፀን ብግነት	Salpingitis
ማህፀን እናት	Vterus-fundus

ምግብ	Diet
ምግብ አለመ ንሸራሸር	Indigestion
ምጡን	Isotonic
ምጥ	Lobour
ምጥጥን	Symmetry
ሞራ /እናትና ገለገል/	Omentum
ሞርፊን	Morphine
ሞሮ ቅፀብ ታጣፊ ስጓት	Reflex-Moro
ሞተ የተወለደ	Stillborn
ሞጎ	Molar

ረ

ሩቅ አይታ	Hypermetropia
ሪህ	Gout
ሪኬትሲያ	Rickettsia
ራስ መሳት	Unconsciousness
ራስ ሰረሰር	Medula oblongata
ራስ ቅል	Skull
ራስ ቅል ነርቭ	Cranial Nerves
ራስ ቅል አፅም	Cranium
ራስ ቅል ጎታ	Cranial Cavity
ራስ ቆዳ	Scalp
ራጂ	X-ray
ሬሳ	Cadaver
ሬሳ ምርመራ	Autopsy
ሬሳ ቤት	Morgue
ሬሸስ ፋክተር	Rheusis factor
ርቱእዊ /ጡንቻ/	Rectus
ርደት	Tremor
ርጎጸም	Thrombus
ርጋቢ ምሳ ተለብ	Diastole

ሰ

ሰለባ	Castration
ሰላጤ	Pylorus
ሰሌዳ	surface
ሰመመን	Anaesthesia
ሰም	Was
ሰረሰር	Spinal Cord
ሰረሰር በቀል ነርቭ	Spinal Nerve
ሰረሰር ስቅዓ	Spinal tap
ሰር ነቅ	Nasopharynx
ሰርን	Pharynx
ሰርጓዓ ሰንበር	Striae
ሰርጥማያ	Speculum
ሰቅ	Band
ሰቅ	Fascia
ሰበከት	Dosum
ሰንበር	Bruise
ሰንበር	Contusion
ሰንበር	Wheal
ሰውነታዊ	Physical
ሰደቃ/እምቢያ	Strenum
ሰገራ	Faeces
ሰገራ	Stool
ሰገራ መውጣት	Defecation
ሰጪ	Donor
ሰፊምራን	Broad ligaments
ሰፋ	Stitch
ሰፋዱል	Amnion
ሱስ	Addiction
ሱፖዚቶሪ	Suppository
ሲስት	Cyst
ሲወለድ	Intra-natal
ሲግማሰል ደንጓኔ	Sigmoid Colon
ሳልሞኔላ	Salmonella
ሳንባ ምች	pneumonia
ሳንባ ነቀርሳ	Pulmonary tuberculosis
ሰንባ ገበር	Pleura-Vesceral
ሳይነስ	Sijus
ሴሉሉስ	Cellulose
ሴት ብልት /እምስ/	Vagina
ሴት ብልት ከንፈር	Vulva
ሴንቲግሬድ	Centigrade
ሴፕሲስ	Sepsis/Septicemia
ሰህደም	Anaemia (anemia)

ስልላት	Atrophy
ስማታዊ	Auditory
ስሜት	Sensation
ስሜት መልክ /አፀፋ/	Reaction
ስሜት አባላካል	Sense organs
ስምም	Compatible
ስረ ማአስ	Dermis
ስሬት	Pedicle
ስርቅታ	Hiccup
ስርጉድ	Depressed
ስቃይ /ህመም/	Pain
ስባም	Fatty
ስብራት	Fracture
ስብርብር	Comminute
ስትረንጊሎይዲስ	Strongloides
ስነማስ /ስነ ማአስ/	Dermatology
ሥነ ተግባር	Procedure
ስነ አእምሮ	Psychiatry
ስነ ጤና	Hygiene (the science)
ስንኙ	Rhythm
ስንኩል /የአካል/	Handicap
ስንግ እንግዴ ልጅ	Retained placenta
ስእርት /ግእዝ ፀጉር/	Villus
ስኳር ሽንት	Glycosuria
ስውር	Occult
ስጋ	Flesh
ስጋት	Risk
ስጋ ደዌ፣ ቁም ጥና /ደረወን/	Leprosy
ስፌት	Suture
ሶስት ማእዘን ፋሻ	Triangular bandage
ሶስት እናት ጡንቻ	Triceps
ሶስት ጣባ ክፍክድ	Tricuspid Valve

ሸ

ሸለላ ነጀት	Rectum
ሸለቆ	Sinus
ሸምቀቅ	Sphincter
ሸራእ	Aponeurosis
ሸበሸበ	Convolution
ሸጥታ	Malnutrition
ሸፌት	Loin
ሹስ ቶሶማ	Schistosoma
ሺገሉሲስ	Shigellosis
ሻህኝ	Kala-azar
ሻኛ	Fundus
ሽል	Fetal
ሽል	Fetus
ሽል አቀማመጥ	Fetal position
ሽልግ	Scaphoid
ሽምጥፍ አንጀት	Intussusception
ሽርጋታ	Palpitation
ሽሮፕ	Syrup
ሽባነት/ብድንት /በድንገት//	Paralysis
ሽታ	Naevus
ሽንቁር/ቀዳዳ	Perforation
ሽንተማጥ	Dysuria
ሽንተከል ሆርሞን	Antidiuretic hormone
ሽንተ ጠፍ	Anuria
ሽንታቁጥ ደም	Uremia
ሽንት	urine
ሽንት ማነስ	Oligura
ሽንት ምርመራ	Uninalysis
ሽንት ውሀ	Amniotic fluid
ሽንት ፊኛ	Urinary bladder
ሽንደራ	Nystagmus
ሽክና	Acini
ሸውር /ሸውረራ/	Squint
ሽንት/ሽበት/	Mold
ሽፋሽፍት	Cilia
ሽፍሽፋት	Eyelash
ሽፍታ	Rash (n)
ሽክ	Shock

ቀ

ቀለሰታ	Remission
ለ ቀም	Pigment
ቀለበት ጣት	Ring finger
ቀረባ /ወረንጦ/	Forceps
ቀሪ	Residual
ቀሰስ	Insidious
ቀሰብ	Trachea
ቀሰብ ክፍክድ	Epiglottis
ቀባቤት	Bronchi
ቀሰቤቶ	Bronchioles
ቀስ ተገር አፀም	Metatrasals
ቀቃሉ ባክቴርያ	Bactericidal
ቀይ/ደም/አራስ ፍስ	Rubra
ቀይ ደም ህዋስ	Erythrocyte
ቀይ ደም ህዋስ /ቀ.ደ.ህ/	Red blood cell (R.B.C)
ቀዳሚ እንግዴ ልጅ	Placenta Previa
ቀዳሚ	Proximal
ቀዳማይ አንጀት	Duoedenum
ቀዳዳ	Meatus
ቀዳዳ	Orfice
ቀዳዳ	Pore
ቀዶ ሀኪም	Surgeon
ቀደህክምና	Surgery
ቀደማዋለድ	Caesarean section
ቀጢጥ	Meconium
ቀጢጥይ ጥርስ	Permanent tooth
ቀራጭ ናሙና	Biopsy
ቀርባ	Antrax
ቀርጠት	Colic
ቀርጥማታዊ ትኩሳት	Rehmatic fever
ቁርጭምጭሚት	Ankle
ቀሰለት	Lesion
ቀስል	Sore
ቀስል	Would
ቀንጥር - ቀስል /አለሰር/	Ulcer
ቀንጭር	Leishmaniasis
ቀጤት	Ganglion
ቀጥር	Nodule
ቋመና	Malignant
ቂጥ	Breech
ቂጥኝ	Syphilis
ቃሬዛ	Stretcher
ቃር	Hear burn
ቃባ	Hydatid
ቃጠሎ /ሙቀታዊ/	Burn (thermal)
ቃጠሎ /ኬሚካል/	Burn (chemical)
ቀላንገት	Fetal Stethoscope
ቀለመት /የቆዳ/	Macule
ቀማል	Louse
ቀማል ወጥ ተስቦ	Louse borne Typhus
ቀምሀ፣ ለቀዳ	Croup
ቀምጠ ዉሃ	Ascites
ቀሪት ትፋት	Morning sickness
ቀሬሁባሬ	Malunion
ቀርብ እይታ	Myopia
ቀርፀ ብለሹነት	Deformity
ቀርፊት /የቁስል/	Scab
ቀብአ፣ ሰ ቀጥ	Ointment
ቀንቀን	Itch mite
ቀንባር	System
ቀንባርተ ሰመት	Digestive System
ቀንጥ	Canthus
ቀዱሀት	Paracentesis
ቀዱመ ህመም	Prodromal
ቀዱመ ወገ	Premolar
ቀዱመ ትርምቢን	Prothrombin
ቀዱመ ኢክላምፕሲያ	Pre-eclamptic toxemia
ቀጪም	Nit
ቀፀብ ታጣፊ ስሜት	Reflex
ቀለጥ	Testis
ቀለጥ ቋር	Epididymis
ቀለጥ ብግነት	Orchitis
ቀላ ቀስል	Propical ulcer
ቀማጭ ስጋ ደዌ	Lepromatous
ቀረጣ	Resection
ቀዳ	Skin
ቀዳ ስር	Percutaneous

ቆዳ ስር	Subcutaneous
ቆዳ ስርባጭ /ቆዳ ስር እባጭ/	Lipoma
ቆዳ ቁጣ	Erythems
ቆዳ ውስጥ	Intradermal
ቋተ ወዘፍ	Seminal Visicle
ቋንጃ	Popliteal

በ

በላኢሀዋስ	Trophozoite
በረቆ	Calcification
በስተጀርባ /ዱሀር/	Posterior
በሽተኛነት /ዱካም/	Infirmity
በሽተኛነት	Morbidity
በሽታ	Disease
በሽታ ምልክት	Symptom
በሽታ አምጪ	Pathogenic
በ ቀላሉ ተጠቂ /ደካማ/	Susceptible
በአት	Foramen
በከለ	Contaminate
በከዓ	Capsule
በኩር	Primipara
በካይ	Contaminant
በክተፏሪ	Saprophyte
በዝዱ	Hypochondrium
በዝዱ መውደዱ	Symphsis
በዝዱ ራስ	Suprapubic
በዝዱ አጥንት	Pubes
በዱን	Palsy
በጀርባ መተኛት /እንገለለ/	Supine
በገሳ /መዱቋያ ማደሻ/	Percussion hammer
በፋሻ ማሰር	Dressing
በፍታ	Granulation
ቡርሳ	Bursa
ቡአ	Hernia
ቡጉንጅ	Boil (furuncle)
ቢልሀርዚያ	Bilharzia
ቢ.ሲ.ጂ	BCG
ቢታሚን	Vitamin
ቢጫ ወባ	Yellow fever
ባሀል መድሀኒት	Traditional Medicine
ባሀሪ አወራረስ	Heriditary
ባምቡሌ	LGV (Lympogranuldmavenereum)
ባሲለስ	Bacillus
ባሲላዊ ተቅማጥ	Bacillary dysentry
ባት	Leg
ባት ሆድ ጡንቻ	Gastrocuemius
ባንዱ ወገን	Unilateral
ባንጃ	Paramedican
በእዱ በል	Macrophage
ባእዱ አካል /ባዕካል/	Foreign body
ባክቴሪያ	Bacteria
ባክቴር ዩሎጂ	Bacteriology
ባይተዋር	Ectopic
ባ ዩኬምስትሪ	Biochemistry
ቤተሰብ እቅዱ	Family planning
ብሏት	Pox
ብሌን	Pupil
ብልቃጥ	Vial
ብልባሌ	Prone
ብልባል	Ventral
ብልዝ	Ecchymosis
ብሪ ስር ደም ሳዱ ቱብ	Subclavian artery
ብራኳ	Scapula
ብርሀን ጥላቻ	Photophobia
ብርሌት	Ampulla
ብርዱ ብርዱ አለ	Chill
ብስ /የተበሳ/	Puncture
ብስተራ /ፓስተራ ይዝዱ አደረገ/	Pasturization
ብሽሽት	Groin
ብሽሽት እባጭ/የ/	Granuloma ingiunale
ብብት	Axilla
ብ ቱክለዱ የእንግዴ	Placenta abruption

ብክለ Pollution
ብዙ መሽናት Polyuria
ብዙ መብላት Polyphagia
ብዙ ወላድ Multigraida
ብዙ ጥማት Polydipsia
ብ ኍር Ache
ብግ ነት Inflammation
ብጢት Incision
ብጥብጥ Solution
ቦ ቱሊስም Botulism
ቦይ Canal
ቧንቢት Fistula
ቪዳል ምርመራ Widal test
ቫርሊ ድልዳይ Pons Varolii
ዋሰርማን ምርመራ
/ የዉር ዴ/ Wasserman test
ቫ የል ፊሊክስ
ምርመራ /የ/ Weil felix test
ቫይረስ Virus
ቫይሬስ /የ/ Viral
ቫዜሊን ፋሻ /የ/ Vaslin gauze

ተ

ተላላፊ Communicable
ተላላፊ Contagious
ተላላፊ በሽታ Communicable disease
ተረ ዳ Axis
ተሰራጨ Disseminate
ተስማሚ Compatible
ተስቦ Typhus fever
ተስ (lause borne)
ተስቦ አስተኔ Paratyphoid
ተሸካሚ / የበሽታ/ Vector
ተሽከርካሪ ወንበር Wheal Chair
ተቀባይ Recipient
ተቅማጥ Diarrhea
ተቅማጥ Dysentry
ተቅማጥ በሽታ Diarrheal disease

ተብጥባጭ

ተብጥባጭ Solute
ተባይ Insect
ተባይ Pest
ተባይ ወጥ Insect-borne
ተባይ ማጥፊያ Insecticide
ተነፈስ /የ/
/ለሳንባ/ Collapse (lung)
ተናኘ Volatile
ተንስእት Resuscitation
ተን ተሌሽ /ራስ
ቅል/ Occuiptal (bone)
ተንጋሎ ተንፋሽ
ማጠር፤ እንገለ
እፍናት Orthopnea
ተወጋጅ Waste product
ተዛማች Reffered
ተዘለፈለፈ Collapse
ተደጋጋሚ Recurrent
ተገዥ Recessive
ተጋቦት ጊዜ Communicable period
ተጎጂ Victim
ተጣብ ቆት Agglutination
ቱበርኩሊን Tuberculin
ቱቦ Tube
ቱቦ ቀዳዳ Lumen
ቲ. ኤ. ቲ/መንጋጋ
ቆልፍ ፀረመርዝ/ T.A.T (tetanus antitoxin)
ታህ ታይ ክንድ Forearms
ታህተገለፈት Submucous
ታይሮክሲን Thyroxine
ታይ ታይ ሽጣ
/ የአፍንጫ/ Inferior Conchae
ታህ ታይ ዋና
ደምሳጅ Inferior vena cava
ቴረ ፒ Therapy
ቴስ ቴስትሮን Testestrone
ትል Worm
ትል ቁ የደረት
ጡንቻ Pectoralis major (muscle)
ትርታ Pulse

ተርጓዱ	Distal
ተርፍ አንጀት	Appendix
ተርፍ አንጀት ብግነት	Appendicitis
ትሮፒካል	Tropical
ተተ	Piamater
ተና ጋብጠት	Adenoid
ተንሹ አንጀት	Small intestine
ተንበዩ	Prognosis
ተንታ	Aspiration
ተንኰሽት	Catalyst
ተንፋሽ ማጠር	Dyspnea
ተአምር ተ ህይወት	Vital sign
ተከሻ	Shoulder
ተከሻ ጡንቻ	Deltoid
ተኩሳት	Fever
ተኩሳት	Pyrexia
ተከላት	Implantation
ተክቱክ	Pertusis
ተክተክ	Whooping cough
ተውከት	Vomit (n)
ቶታን	Catgut

ቸ

ቸምባ	Tarsal
ቻይ ነት	Tolerance
ቸፌ	Eczema
ቸፍርግ /ግሎሜ ረሉስ/	Glomerulus
ቸፍግ	Condyloma

ነ

ነርቫዊ ቅንባር	Nervous System
ነርቭ	Nerve
ነርቭ ህብረህዋስ	Nerve tissue
ነርቭ ህዋስ	Nerve cell
ነርቭ ጫፌ	Nerve ending
ነስር	Epistaxis
ነቀርሳ	Tuberculosis
ነቀርሳ ዘንጋ ተሬያ	Tubercle bacillus
ነከርት	Moron
ነ.ደ.ህ /ነጭ ደም ህዋስ/	W.B.C (white blood cell)
ነደፈ	Sting
ነገርጋር /ከግአዝ/	Epilepsy
ነጭናጫነት /ፀባይ/	Irritability
ነጭ አንጎል	Alba (white matter)
ነጭ ደም ህማስ	Leucocyte
ኔዩትሪሽን	Nutrition
ናሙና	Specimen
ናሚ /የነርቭ/	Dendrite
ንቃት አእምሮ	Consciousness
ንኡስ	Minor
ንዱፍ	Petechia
ንጥለ ኦክሲጅን ደም	Deoxygenated blood
ንፀሀናው ያለ ተጠበቀ	Unanitary
ንፋጭ	Mucus
ንፋጭ ምንጪት	Mucus Secretaion
ንፋጭ ገለፈት	Mucus Membrane
ንፍረት	Scald
ንፍርቅ አባጭ	Carbuncle
ንፍቅ	Fissure
ንፍታ	Inhalation

አ

አሀዱ ህዋስ	Protozoa
አለመቋጠር	Incontinence
አለርጀን	Allergen
አለርጂ	Allergy
አለጊዜው የተወለደ	Premature
አለጊዜው የተወለደ ህንጠ	Premature newborn (neonate)
አለጊዜው የተወለደ ህፀን	Premature infant

አሉታዊ ሬጠሱሱ	RH Negative
አልሰር	Ulcer
አልቃሊ /አሯብና/	Alkaline
አልባስ	Meninges
አልኮል	Alcohol
አመልካች ጣት	Index finger
አመዳይ	Hypothermia
አሙካ	Sebum
አሙካ እጢ	Sebaceous gland
አሚኖ አሲድ	Amino-acid
አሜባ	Amoeba
አሜባ በሽታ	Amoebiasis
አምበር	Wrist
አምጋይ	Pyogenic
አምጪ	Afferent
አምፑል	Ampoule
አራስ ፍስ	Lochia
አራትናት ጭን ጡንቻ	Quadriceps femoris
አራዥ	Arachnoid
አራጊ ለክፊት	Ascending infection
አራጊ	Sedative
አርባጫ	Polypus
አርጊ ህዋስ ደም	Platelet (thrombo- cytes)
አሰር	Roughage
አሲዳዊ	Acidic
አሲድ	Acid
አሴቶን	Acetone
አስም	Asthma
አስራብ	Bruit
አስ ቀምጥ	Laxative
አስ ነጠስ	Sneeze
አስጊ ወገን	Risk group
አሸኚ	Diuretic
አሻቃቢ ደንዳኔ	Ascending colon
አ ቀባባይ	Intermediate host
አ ቃጣይ	Caustic
አ ቋማዊ	Postural
አ ቋም	Posture
አቢይ ደም ወሳጅ	Aorta
አባለዘር	Gentalia
አባለዘር በሽታ	Veneral disease
አባለዘርና ሽንት ወጪ ቶንባር	Genio-Urinary System
አባላካል	Organ
አባቸ	Major
አብርላድ	Congenital
አ ትኳሽ	Febrile
አ ነባ	Lacrimal
አ ኒሳ	Sacrum
አናት	Apex
አና ቶሚ	Anatomy
አና ዮን	Anion
አን ቀሳ ቃሽ	Motor
አን ቂ	Stimulant
አን ቃር	Tonsil
አን ቃር ብግነት	Tonsilitis
አንብርት	Buttock
አን ቲባዮቲክ	Antibiotic
አንኮሰርካ በሽታ /አንክ በሽታ/	Onchocerciasis
አንድሮጂን	Androgen
አንድወላድ	Unipara
አንጀት	Intestine
አንጀት ሽንሽን	Mesentery
አንጀቱ ተስቦ	Typhoid
አንጀት አገደት	Intestinal Obstruction
አንጀት ጥገኛ	Intestinal Parsites
አንገር	Colostrum
አንገት በላይ ሀኪም /የጆሮ፣ አፍንጫ፣ ጉርር ሀኪም/	Otorhinolaryngologist
አንጓዝ	Keloid
አንጎል	Brain
አንጎል ሰረሰር ልባስ	Meninges
አንጎል ስብራት	Concussion
አንጎል ብግነት	Encephalitits

አንፈርፋሪ Convulsant
አንፈክርስ Nasogastric
አንፍ ብግነት Rhinitis
አከርካሪ/ደንደስ Vertebrae
አከርካሪ አምድ /የ/ Vertebral column
አኪለስ ጅማት Achilles tendon
የአካ በሽታ / የአካ ባቢ በሽታ/ Endemic
አካባቢ Environment
አካፋይ Quadrant
አካፋይ Septum
አክታ Seputum
አክታ መትፋት Expectorate
አከረት Metastasis
አወቆ አመም Malingerer
አዋይ እጢ Pitutary gland
አውራጣት Thumb
አውታረ ድምፅ/ አንዚሬ Vocal cord
አውታር Rays
አውደ ፀአት Perineum
አዎንታዊ ራኸሱስ Rh Positive
አዞሪት Syncope
አየራዊ Aerobic
አየር Air
አይነ ርግብ Retina
አይን Eye
አይን ሀኪም Opthalmologist
አይን ህክምና Opthalmology
አይን ማዝ Trachoma
አይን ማጉያ Opthalmoscope
አይን ቆብ Eyelid
አይን ብሌን /ማሚቱ/ Pupil
አይን ውሀ Aqueous Humor
አዮን Ion
አዮዲን Iodine
አደንዛዥ Narcotic
አደፍ ቀሪት Amenorrhea
አዲስ እብጥ Neoplasm
አድሬናሊን Adrenaline
አድሬኖ ኮርቲኮ ትሮፊክ ሆርሞን Adrenocortic trophic hormone
አገርሽ Intermittent
አገርሽ Recrudescence
አገርሽ Remittent
አጉሊ መነፀር Microscope
አጋማሽ ሽባነት /የ/ Hemiplegia
አግዳሚ ደንዳኔ Transverse colon
አግድም አቀማመጥ /ለሽል/ Transverse position
አጉልባቾ Booster
አገደ Saddle nose
አጓጉት Ring worm
አጣዳፊ Acute
አጣፊ Flexor
አጥናን Duramater
አጥንት Bone
አጥንት ብግነት Osteomyelitis
አፀመ መዳፎች Meta carpals
አፀመ በዝዱ መዋያ Symphsis Pubis
አፀመ ከሳዱ Clavicle
አፅም ቀንባር Skeletal system
አፅም አንባር Carpal
አፈንጋጭ /ለአጥ ንጥ/ Protruding
አፍ ብግነት Stomatitis
አፍንጫ መዝጋት Snuffles
አፍንጫ ቀዳዳ Nostril
አፍአ External
አፍአ መርዝ Exotoxin
አፍአ ብልት External genitalia
አፍ ዋሻ Oral cavity
ኡስ ቱሽ ቱቦ Eustuchian tube
አልማዳዊ Atypical
ኢር ቶአ Indirect
ኢስምም Incompatible
ኢ ተፈጥሯዊ Artificial
ኢንሱሊን Insulin
ኢንፋሉንዛ Influenza
ኢአየራዊ Anaerobe

ኢክሙል	Asymmetry
ኢወሲብ	Impotence
ኢፈ ቃደምግብ	Anorexia
ኢፈ ቃድ	Involuntary
ኢፍትወተ ማይ	Hydrophobia
ኤሌክትሮላይት	Electrolytes
ኤስትሮጎን	Estrogen
ኤንዚም	Enzymes
ኤክላምፕሲያ	Eclampsia
እልቅት	Mediastinum
እልበት	Peristalsis
እሙካ	Vernix Caseosa
እሙዓት	Excision
እሚላወስ	Motile
እሚወራጭ	Restless
እማሬ	Demonstration
እማይስማማ	Intolerance
እማይ ታይ /በአይን/	Invisible
እማይን ቀሳ ቀስ	Immobile
እማይዘልቅ	Impermeable
እምቅድመ ልደት	Antenatal
እምቅድመ ሞት	Ante mortem
እምቅድመ ውልጃ	Antepartum
እምቢያ	Manubrium
እምብርት	Umbilicus
እሩርና ማሻ	Ball and socket
እርምድ	Chancer
እርስና ጊዜ	Pverperium
እርሾ	Ferment
እር ዳት	Manipulation
እርካብ	Stirrup
እርድ	Gyrus
እር ጉት	Pregnant
እርገብገቢት	Fontanelle
እርግዝና	Gestation
እርጢባ	"Show"
እርጣት	Climacteric
እስ ታፊሎኮስ	Staphylococcus
እስ ቴሮይድ	Steroid
እስቴንፋስ እልባ	Apnea
እስክርቢ	Scurvy
እስኪት /ቁላ/	Penis
እስኪት ጉላላት	Glans
እብን	dentine
እብድ ውሻ በሽታ /ለክፍ/	Rabies
እብጠት	Tumor
እ ቱት	Periphery
እትሬ /ቆዳ ላይ ያተረ/	Papula
እትር	Node
እትርፍርንት	Bubo
እትብት	Cord
እትብት	Umbilical Cord
እትብት ደምሳሽ ቱቦ	Umbilical artery
እናት	Maternal
እና ቶችና የህጻ ናት ጤና እገ ልግሎት	MCH·(Maternal Child Health Service)
እን ቁላል /የሴት ዘር/	Ovum
እን ቁላል እጢ	Ovary
እንቅልፍ ጦት	Insomnia
እንቅር ቴት እጢ	Parathyroid gland
እንቅርት	Goiter
እንቅርት እጢ	Thyroid gland
እንቅርት ገሽ ማጭ ሆርሞን	Thyrotrophic Hormon
እንቀጥቀጥ	Convulsion
እንክብል	Pill
እንክብል	tablet
እንደብደብ	Urticaria
እንገር	Colustrum
እንጋሌት	Supine
እንጋለል	Sapine
እንጋለብጥ	Lithotomy
እንግዳ አካል	Anigen
እንግዴ ልጅ	Placenta
እንጥል	Uvula

አንፍርፍርት	Seizure
አንፍታ	Expiration
አከክ	Scabies
አዝሀ /ገፀዝ/	Exudate
አጃት	Effusion
አዥ	Serum
አዥ ቋጠረ /ለቆዳ/	Blister
አድሜ	Age
አድገት ሆርሞን	Growth hormone
አድገት	Growth
አድገት ሰንጠረዥ	Growth Chart
አጅ	Hand
አገዳ	Obstruction
አገር ጣት	Toe
አጢ	Gland
አጥረት	Deficiency
አጥበት	Irrigation
አጭ	Larva
አጭ ገዳይ	Larvicide
አፀፍ	Towel
ኦቶማቲክ	Automatic
ኦቶኖሚክ	Autonomic
ኦክሲቶሲን	Oxytocin
ኦክስጂን	Oxygen
ኦክስጂን አጠት	Anoxica
ኦፍ	OS
ኦፕሬሲዮን	Operation

ከ

ከረጢት	Sac
ከረጢ	Granule
ከርሰ ልብ	Ventricle (of heart)
ክርክር	Chancroid (H.ducry)
ከሸለለ	Marasmus
ከበሮ /የጆሮ/	Tympanum
ከተቴ	Aberrant
ከንተር አጥንት	Bibia
ከፊል አዝላቂ	Semipermeable
ከፍ ተኛ ቅሬት ተውከት	Hyper emesis gravidarm
ከፍ ተኛ ትኩሳት	Hyperpysereixa
ከፍ ተኛ ደም ስኳር	Hyperglycemia
ከፍ ተኛ ደም ግፊት	Hypertension
ኩላሊት	Kidney
ኩላሊት ብግ ነት	Nephrits
ኩላሊት ቱቢቴ	Renial [Tubula]
ኩላሊት ድካም	Kidney failure
ኩላሊት ጠጠር	Kidney stone
ኩላትገ አጢ	Adrnal gland
ኩርርታ	Murmur
ኩርርታ	Stridor
ኩፍኝ	Measles (rubella)
ኪንታሮት	Wart
ካሎሪ	Colorie
ካርቦሀይድሬት	Carbohydrate
ካርቦን ሞኖክሳይድ	Carbon monoxide
ካርቦን ዳይኦክሳይድ	Carbondioxide
ካሮቲድ ትርታ	Carotid pulse
ካስማ	Odontoid
ካባ	Gown
ካቲ	Calcaneum
ካቴተር	Catheter
ካንሰር	Cancer
ኬሚካል	Chemical
ኬሚፈውስ	Chemotheraphy
ኬቶን	Ketone
ክሊኒካዊ	Clinical
ክሊኒክ	Clinic
ክር ታስገበር	Amnion
ክረን	Elbow
ክርን አፀም	Ulna
ክርን ደምሳጅ ቱቦ	Ulnar artery
ክሮሞዞም	Chromosome
X- ክሮሞዞም	X-Chromosome
Y- ክሮሞዞም	Y-Chromosome

ከሰሎ	Malaena
ከሰሚ	Cicatrix
ኸብምራን	Round ligament
ከብረ ንፀሀና	Hymen
ክትባት /ከትበት/	Inpculation
ከትባት	Vaccination
ክትባት መድኃኒት	Vaccine
ከንፈ አካል	'E' extremity
ከንፍ አካል	Limb
ክ ዋሽኮር/ዝመሚት	Kwashiorkor
ከፋሰየ ሰብራት	Complicated fracture
ክፍት ሰብራት	Open fracture
ክፍት ሰብራት	Open fracture
ክፍክድ	Valve
ከፏምጪ	Complication
ኮሊቴ	Nephron
ኮሌራ	Cholera
ኮሌስ ተርል	Cholesterol
ኮማ፣ ሰልምታ	Coma
ኮምተሬ	Cirhosis
ኮረመት	Contracture
ኮሶተል/ሱሰ/ ሹየ	Tapeworm
ኮፕሊክ ነጠብጣብ	Koplik's spot
ወ ሂ ወ	
ወ ሂዝ	Anphylactic
ወለምታ	Sprain
ወሊድ ቁጥጥር	Birth control
ወረራ /ቀማል፣ ተኃን፣ ጉንዓን/	Infestation
ወረርሽኝ	Epidemic
ወራሪ /በሽታ/	Pandemic
ቀራጅ አንጀት	Descending colon
ወሬዛ /ገአዝ/	Adolescent
ወርች	Arm
ወርች ማሳ	Glenoid
ወር አበባ	Menustration
ወሳጅ	Efferent
ወስፋት በሽታ	Ascariasis
ወሸባ	Quarantine
ወባ	Malaria
ወተት	Milk (cow's)
ወተት /ዱቄት/	Milk (powdered)
ወተት ጥርስ	Deciduous teeth
ወንዳገረድነት	Virilism
ወንዴ ዘር	Spermatozoa
ወዘፍ	Semen
ወዘፍ ወንድ ዘር ፍሳሽ	Sperm (semen)
ወዘፍ ቱቦ	Vas deference
ወዘፍ ቱቦ /ወንድ ዘር ፍሳሽ/	Ejaculatory duct
ወይቦ	Icterus
ወይቦ	Jaundice
ወይናማ ፕንሱስ	Gentia Violet
ዋሺት	Alveolus
ዋና	Major
ወዘል ቀለጥ	Hydrocele
ውሃ ቋጠራዊ	Vesicular
ውሃ ቋጠር /ቶሻ/	Vesicle
ውሃነሰነት	Dehydration
ውሃከል /ውሀ ከልካይ ልብስ/	Makintosh
ውሃዘል ገላ /ውሀአዘል ገላ/	Edema
ውልቃት	Dislocation
ውርዴ	Sequelae
ውርዴ ምርመራ	V.D.R.L
ውርጃ	Abortion
ውስጠህዋስ	Intracellular
ውስጠ መርመሬ	Intraperitoneal
ውስጠ መርዝ	Endotoxin
ውስጠ ማህፀን	Intra-Uterine
ውስጠ ማህፀን ገለፈት	Endometrium
ውስጠ አሰራጭ አጢ	Endocrine gland
ውስጠ ደምለሽ	Intra venous
ውስጠ ደዌ ሀኪም	Internist
ውስጣዊ	Internal

ውስጣዊ ስሜት	Emotion
ውስጣዊ አባል አካል	Internal organ
ውስጣዊ ክትባት፣ ራስ ክትባት	Autoinnoculation
ውስጥ ከንፈር	Labia-inner
ውስጥ ወላድ	Endogenous
ውስጥ ደዌ ህክምና	Internal Medicine
ውሻ ክራንቻ	Canine (teeth) tooth
ውታፍ	Embolus
ውጭ አመንጭ	Exocrine
ውጭ ከንፈር	Labio-outer
ውጭ ወለድ	Exogenous
ውፍረት	Obesity
ዘ	
ዘሀ	Fibrin
ዘሀወለድ	Fibrinogen
ዘረንጉዳይ	Fungus
ዘረንጉዳይ ባክ ቴሪያ	Myco-bacterium
ዘራይጥ /ዘረ አይጥ/	Rodent
ዘር ፄ	Spore
ዘበመአካል	Medial
ዘንገነርቭ	Axon
ዘንግ፣ አገዳ	Shaft
ዘአካል	Organism
ዘሬት	Chyme
ዡሀል	Mucin
ዡቢያ	Acromion
ዝሆኔ	Elephantiasis
ዝልጋግ	Viscosity
ዝልግ	Viscid
ዝርግፍ	Prolapse
ዝቃጭ	Sediment
ዝቅ ተት	Sedimentation
ዝቅ ተኛ የሰ ውነት ሙቀት	Hypothermia
ዝቅ ተኛ የደም ግፊት	Hypotension
ዝውትሬ	Frequency
ዝጋም ልብ ምት	Bradycardia
ዡፍ	Vitreous
ዠ	
ዠበር ሰቀዝ	Lumbar puncture
ዠበር አከርካሬ	Lumbar vertebra
የ	
የሌሊት	Nocturnal
የቅርብ	Proximal
የተመጣጠነ ምግብ	Balanced diet
የተነፋ /አየር/	Inflated
የተወረሰ	Inherited
የተጣሉ	Refuse
ዩሪያ	Urea
ደ	
ደመላሲት	Venule
ደመርጋት	Clot formation
ደመ ነፍስ	Instinct
ደመከል	Ischaemia
ደሜክታ	Hempotysis
ደም	Blood
ደምላሽ ገንዳ	Atrium
ደምመላሽ /የደም ስር/	Vein
ደም መላሽ ብግነት	Phlebitis
ደም መርጋት /በደም ስር ውስጥ/	Thrombosis
ደም መሽናት /ደመሽናት/	Hematuria
ደም ሰሪት	Hemopoiesis
ደምባዱ ውስጥ	Intravenous
ደምስር	Vessel
ደም ስሮች	Blood bessels

ደምትውከት	Haematemesis
ደም አልካላይነት	Alkalosis
ደም አሲዳይነት	Aciodsis
ደም አይነት	Blood group
ደም አይነት ቢ	Blood group B
ደም አይነት ኤቢ	Blood group AB
ደም አይነት ኤ	Blood group A
ደም አይነት ኦ	Blood group 0
ደምኬቶናይነት	Ketosis
ደም ወሳጅ ቧንቧ	Artery
ደም ዝርአት /ደም መዘዋወር ስርአት/	Circulatory System
ደም ግፊት	Blood pressure
ደም ግፊት መስኪያ	Sphygmomanometer
ደም ጨምር	Transfusion
ደሟሟት	Haemdysis
ደረብ	Pad
ደረት	Chest
ደረት	Thorax
ደረት ራጂ	Chest x-ray
ደረት ቀድነት	Thoracentesis
ደረት አከፋይ	Mediastinum
ደረት ገበር	Pleura
ደ ቂቅ	Micro
ደ ቂቅ ደምሳጅ	Arteriole
ደንብ ወጥ	Abnormal
ደንብ ወጥ ተግባር	Malfunction
ደንብ ወጥ አመጣጥ	Malpresentation
ደንዳና	Hypertrophy
ደንዳኔ	Colon
ደንዳኔ	Large intestine
ደንዳኔ ሸንሸን	Mesocolon
ደንዳኔ ብግነት	Colitis
ደንዳኔ እጥበት	Enema
ደጋፊ የነርቭ አሰራር	Sympathetic nervous system
ዲፍቴሪያ	Diphteria
ዲ. ፒ. ቲ	DPT
ዳሀራይ ቀጭን አንጀት	Ileum
ዳሌ	Hip
ዳሌ	Pelvis
ዳሌ አጥንት	Hip bone (ilium)
ዳሌ ገታ	Pelvic Cavity
ዳሰሳ	Palpation
ዳ ቴ ማሽ	Acetabulum
ዳፍንት	Night blindness
ዳፍንት	Nyctalopia
ዴክስትሮስ	Dextrose
ድሁር ነት	Dwarfism
ድህረ ልደት	Post-natal
ድህረ ሞት	Post-mortem
ድህረ ቀዶ ሕክምና	Post-operative
ድህረ ወሊድ	Post-partum
ድስ	Nodule
ድለሺ	Diaphragm
ድምረሀመም/ ቀምረሀመም	Syndrome
ድርገትይን	Conjunctiva
ድባቴ	Depression
ድብለቃ	Fusion
ድብቅ	Latent
ድንክ /ድሁር/	Dwarf
ድንዝዉ ስጋ ደዌ	Tuberculoid lepracy
ድንጋዝ /ደነገዝ/	Moribund
ድድ	Gingiva
ድድ	Gum
ድግን	Ankylosis

ጀ

ጀርመን ኩፍኝ	Rubbella
ጀርማልባ	Sterille
ጀርማልባነት /ዘዴ/	Sterilization (methods)
ጀርም	Germ

ጂን	Gene
ጂያርዲያ ተቅማጥ	Giardiasis
ጃንደረባ	Eunch
ጀሶ	Cast
ጅማት	Ligament
ጅማት	Tendon
ጅምሬት	Menarche
ጅራ ት አጥንት	Coccyx
ጅራፍ ትል	Trichuris (whip-worm)
ጅጀታ	Senility
ጅገር	Extremities
ጆሮ	Ear
ጆሮቃታ	Tragus
ጆሮ ቀጠል	Pinna
ጆሮ ከበሮ	Eardrum
ጆሮ ደግፍ	Mumps
ጆሮ ግንድ	Temporal
ጆሮጤ	Parotid

ገ

ገሀ	Friable
ገለፈት	Membrane
ገለፈት መሰረት	Basement Membrane
ገሚስ ራስምታት	Migraine
ገሚስቀል	Hemisphere
ገር	Benign
ገበር መግል	Empyema
ገበር ጎታ	Pleural cavity
ገቢ	Intake
ገቢር መድህን	Active immunity
ገንባፍራሽ ቀንባር	Metabolism
ገዳቢ ባክቴርያ	Bacteriostatic
ገዳይ ነት	Mortality
ገገባ /አርምና/	Fainting
ጉልበት	Knee
ጉልቻ /አብጠት/	Sessile
ጉልጉል /ለአይን/	Protruding
ጉርምስና /መባለቅ/	Puberty
ጉርስ	Bolus
ጉርድ /ገላ/	Stump
ጉበት	Liver
ጉበት ብግ ነት	Hepatitis
ጉብር	Follicle
ጉብር ኀሸማጭ ሆርሞን	Follicle Stimulating hormone
ጉባ	Condyle
ጉብ	Trochanter
ጉብርታ /እበጥ/	Mass
ጉንጭ አጥንት /ጉርጭ አፀም/	Zygomatic bone
ጉንፋን	Common cold
ጉድፍ	Chicken pos
ጉጣጉጥ ነት	Projection
ጋለበለብ /ፈጣን ልብ ምት/	Tachycardia
ጋ ነገብ	Homogenous
ጋዝ	Gas
ጋዓ	Tourniguet
ጋድ	Touringuet
ጋድሞሽ ቁስል	Decbitus bedsore
ግሉኮስ	Glcose
ግላይ	Seguestrum
ግላይኮጅን	Glycogen
ግሎቡሊን	Globulin
ግማጅ	Segment
ግምድ	Torsion
ግራፍ ጉበጬ	Graafian follicle
ግርሻ	Relapsing
ግርሻ በሽታ	Relapsing fever
ግርባባዊ	Lobular
ግርባብ	Lobule
ግርባዊ	Lobar
ግርብ	Lobe
ግርዘት	Circumcision
ግርዶሽ	Pannus

ግብረስጋ ግንኙነት	Intercourse
ግብረገብ	Ethics
ግ ታት	Inhibition
ግትርትር ደም ወሳሽ	Varicose vein
ግትር ነት	Rigidity
ግትር ነት /ለስ ውነት/	Stiffness
ግንባር አጥንት	Frontal bone
ግንባታ	Anabolism
ግንባታ	Synthesis
ግንድ አካል	Trunk
ግኝት	Acquired
ግግርት	Stupor
ግጥፆሽ	Incidence
ግፊት	Impulse
ጎርናና ነት	Hoarsness
ጎሸመጠ	Stimulate
ጎሸማጭ	Stimulus
ጎባ	Hyphosis
ግቧ	Gibbus
ግባ ነት	Gibbosity
ጎታ	Cavity
ጎናዊ	Lateral
ጎን ደጋፊ የነ ርቭ ቅንብር	Parasympathetic nervous system
ጎድናዊ	Costal
ጎድን	Rib
ጎድን ገበር	Pleura-pariental
ጎጂ	Noxious
ጓንቲ	Gloves
ጓአ	Bud
ጓኅንጀት ክፍከድ	Ileocecal valve

ጠ

ጠምበለል /ጡንቻ/	Sartorius
ጠረን	odor
ጠቅላላ ህዝብ ክትባት	Mass immunization
ጠባሳ/ወኅ	Scar
ጠብ ታብናኝ	Droplet
ጠብታ ፈሳሽ	Infusion
ጠናገል	Malleolus
ጠጠር	Calculus
ጡት	Breast
ጡት ማስጣያ ምገብ	Weaning food
ጡት ማጋት	Lactation
ጡት አጤ	Mammary gland
ጡት ጫፍ	Nipple
ጡንቻ	Muscle
ጡንቻ መወጠን /ቨረ/ ቴታሪ/	Tetany
ጡንቻ ውስጥ	Intramascular
ጣባ	Calyx
ጣባአይንት/ከራስ ቅል/	Parietal bone
ጣትአጥንት	Phalanx
ጣእም	Taste
ጣጋ	Cachexia
ጣፊያ	Spleen
ጣፊያ አብጠት	Splenomegally
ጤና አጠባበቅ	Sanitation
ጥላቻ	Phobia
ጥልቅ ነት የሌ ለው	Superficial
ጥሯር	Enamel
ጥርብ	Dental
ጥርስ	Tooth
ጥር የት	Labage
ጥ ቃት	Virulence
ጥቃን ህዋስ	Micro-organism
ጥበት	Constriction
ጥበት	Stenosis
ጥባበ	Stenosis
ጥብ ቀት	Adhesion
ጥብቅብቅ	Adhesion
ጥብጣብ	Sling

ጥንቃቄ	Precaution
ጥንቅርሽ	Volvulus
ጥንድ ክፍክድ	Mitral valve
ጥገኛ ተውሳክ	Parsite
ጥፍረመጥምጥ	Paronychia
ጡስኝ እጢ	Thymus gland

ጨ

ጨረር /ትገርና/ /እእምር/	Vertigo
ጨብጥ	Gonorrhea
ጨጓራ	Gastric
ጨጓራ	Stomach
ጨጓራ ብግነት	Gastritis
ጨጓራ ብግነት	Gastroenteritis
ጨጓራ ጭማቂ	Gastric juice
ጭረት	Fibre
ጭነታዊ ቁስል፣ የአልጋ ቁስል	Bed sores (pressure sores)
ጭን	Thigh
ጭን	Femoral
ጭንቀት	Anxious
ጭንቀት	Stress
ጭን አጥንት	Femur
ጭገር ጓብ	Mons pubis
ጮማ፣ ስብ	Fat

ፀ

ፀረ ሂስታሚን	Antihistamine
ፀረ ህዋሳት	Antiseptic
ፀረ ልክፈት	Disinfectant
ፀረ መርዝ	Antitoxin
ፀረ ትኩሳት	Antipyretic
ፀረ እንግዳ አካል	Antibody
ፀረ እዥ	Antiserum
ፀረ ደምርጋት	Anticoagulant
ፀጉር	Hair
ፀጉር /ደምስር/	Capillary
ፀጉር ፍርንት	Lymphatic capillary
ፅመረ ጎድን	Intercostal
ፅማዊ	attenulated
ፀለመ ት ጡት	Areola
ፀ ኑእ ለባስ /የአይን/	Sclera
ፀንሰት	Fertilize
ፀንስ	Conception
ፅንስ	Embryo
ፀንስ ህክምና	Obstetrics
ፀንስና ህክምና	Obstetrics & Gynaecology
ፀዳጅ/ብላት	Excreta
ፆታ	Sex
ፆታ እጢ	Gonad

ፈ

ፈርጅ	Diagnois
ፈሳሽ	Fluid
ፈስ	Flatus
ፈንገል	Trypanosmiasis
ፈንጣጣ	Smallpox
ፊተኛ	anterior
ፊት	Facial
ፊት ጥርስ	Incisors
ፊንጢጣ	Anus
ፊንጢጣ	Hemorrhoid
ፊኛ	Bladder
ፊኛሽን ቀዳዳ	Uretheral meatus
ፊኛ ሽን ቱቦ	Urethera
ፊኛ እምስ ቧን ቧት	VVF (vesico vaginal-fistula)
ፊኛ ኩለት ቱቦ	Ureter
ፊዚዮሎጂ	Phsyiology
ፋሳሉት	Fetor
ፋሎፕ /ማህፀን/ ቱቦ	Fallopian tube
ፋርማኮሎጂ	Pharmacology
ፋሻ	Bandage
ፋሻ	Gauze
ፊሊም ነት	Giagantism

ፍሪዳ ኮሶ /ሹቶ/	Beef tape-worm
ፍራፍሬ	Fruits
ፍሬ ህዋስ	Nucleus
ፍሬአማነት	Fertility
ፍርሰት	Decomposition
ፍርሰት	Lysis
ፍረንታዊ /የፍርንት/	Lymphatic
ፍርንት ስር	Laymphatic vessel
ፍርንት ስር ብግነት	Lymphangitis
ፍርንትት	Lymph Node
ፍርንት እጢ ብግነት	Lymphadenitis
ፍርንት ዙርአት	Lymphatic circulation
ፍርንትፍስ	Lymph
ፍርንትፍስ እብጥ	Lymphadema
ፍሰሳት	Discharge
ፍስ ቋጠር /ቁዓ/	Bulla
ፍናፍንት	Hermaphrodite
ፍርዱሽ [illegible]	Impetigo
ፍክፍክ	Slough
ፍግፍግ	Abrasion
ፍጭት	Crepitation
ፍረፍር	Dandruff

T

ፔየር እጢ	Peyer's glands
ፔፔዲ	PPD (purified protien derivative)
ፓቶሎጂ	Pathology
ፕላስተር	Adhesive tape
ፕላዝማ	Plasma
ፕላዝሞዲየም ማለዘፄ	Plasmodium malariae
ፕላዝሞዲየም ቫይ ባክስ	Plasmodium vivax
ፕላዝሞዲየም ኦቫሌ	Plasmodium ovale
ፕላዝሞዲየም ፋል ሲፓረም	Plasmodium falciparum
ፕሮስቴት እጢ	Prostate gland
ፕሮቲን	Protein
ፖትስ በሽታ	Poot's disease

የእንግሊዝኛ—አማርኛ የህክምና ቃላት ዝርዝር

ENGLISH-AMHARIC GLOSSARY OF MEDICAL TERMS

Abdomen	ሆድ
Abdominal	ሆድነክ
Abduction	መዘርጋት
Aberrant	ከ ተቴ
Abnormal	ደንብወጥ
Abort	ማሰረድ
Abortion	ውርጃ
Abrasion	ፍገፍግ
Abscess	ምርቀዝ
Absorb	መምጠጥ
Acetabulum	ዳሌ ማሽ
Acetone	አሴቶን
Achilles	አኪለስ ጅማት
tendon	አሲድ
Acid	አሲድ
Acidic	አሲዳዊ
Acidosis	ደም አሲዳዊነት
Acini	ፐክና
Achne	ብጉር
Acquired	ገኘት
Acromion	ዠቢያ
Active immunity	ገቢር መድህን
Acute	አጣዳፊ
Adapt	ማስማማት
Addiction	ሱስ
Adduction	መሰብሰብ
Adenoid	ተናጋብጠት
Adhesive tape	ፕላስ ተር
Adhesion	ጥብ ቀት
Adolescent	ወሬዛ /ገአዘ/
Adrenal gland	ኩላትጌ እጢ
Adrenaline	አድሬናሊን
Adrenocortico trophic hormone	አድሬናል ኮር ቲክ ተሮፊክ ሆርሞን
Aerobic	አየሬዊ
Afferent	አምጪ
Age	እድሜ
Agglutination	ተጣብ ቀት
Air	አየር
Alba (white matter)	ነጭ አንጎል
Alcohol	አልኮል
Alkaline	አልቃሊ /አረብና/
Alkalosis	ደም አልካዊነት
Allergen	አለርጂን
Allergy	አለርጂ
Alveolus	የሺት
Amenorrhoea	አደፍ ቀሪት
Amino-Acid	አሚኖ አሲድ
Amnion	ሰፋደል፤ ኮር ታስ ገበር
Amniotic fluid	ሽንት ውሃ
Amoeba	አሜባ
Amoebiasis	አሜባ በሽታ
Ampoule	አምፑል
Ampulla	ብርሌት
Anabolism	ገንባታ
Anaemia (Anemia)	ሰሀ ደም
Anaerobe	ኢአየሬዊ
anaesthesia	ሰመመን
Analgestic	ማስታገሻ
Anatomy	አና ቶሚ
Androgen	አንድሮጂን
Anion	አና ዮን
Ankle	ቁርጭምጭሚት
Ankylosis	ድገን
Anoreria	ኢሬ ቲደምገብ
Anoxica	ኦክስጂን እጦት
Anpylactic	ወ ዠዘ
Antemortem	አምቀድመ ሞት
Antenatal	አምቀድመ ለደት
Ante partum	አምቀድመ ውለጃ
Anterior	ፊ ተኛ
Antibiotic	አን ቲባዮቲክ
antibody	ፀርአንገኛ አካል
Anticoagulant	ፀር ደምርጋት
Anidiuretic hormone	ሸን ተከል ሆርሞን

Antidote	ማርከሻ
Antigen	አንግዓ አካል
Antihistamine	ፀረ ሂስታሚን
Antiphyretic	ፀረ ትኩሳት
Antiseptic	ፀረ ህዋሳት
Antiserum	ፀረ እዥ
Antitoxin	ፀረ መርዝ
Antrax	ቁርባ
Anuria	ሽንት ጠፍ
Anus	ፊንጢጣ
Anxious	ጭን ቀት
Aorta	አቢይ ደም ወሳጅ
Apex	አናት
Apnea	እስትንፋስ አልባ
Aponeurosis	ሽራእ
Appendectomy	ምትረተ ትርፍ አንጀት
Appendicitis	ትፍ አንጀት ብግነት
Appendix	ትርፍ አንጀት
Applicator	መቧያ
Aqueous Humor	አይን ውሃ
Arachnoid	አራዝ
Areola	ፀለመተ ጡት
Arm	ወርች
Arteriole	ደቂቅ ደምሳጅ
Artery	ደም ወሳጅ ቧንቧ
Arthritis	አንጓ ብግነት
Artificial	ኢተፈጥሮዊ
Ascariasis	ወስፋት በሽታ
Ascending colon	አሻቃቢ ደንዳኔ
Ascending infection	አራጊ ልክፈት
Ascites	ቶምጠ ወሃ
Aseptic	ጺክርባለቦዊ
Asphyxia	መታፈን
Aspiration	መምጠጥ
Aspiration	ትንታ
Asthma	አስም
Asymmetry	ኢክክለ
Atlas	ወቅረዝ
Atrium	ደምለሽ ገንዳ
Atrophy	ስልሳት
Attenuated	ፀማዊ
Atypical	ኢልሣናዊ
Auditory	ስማታዊ
Auscultation	ማዳመጥ
Autoclave	ወሳምዝ
Autoinnoculation	ውስጣዊ ክትባት፣ ራስ ክትባት
Automatic	አቶማቲክ
Autonomic	አቶኖሚክ
Autopsy	ሬሳ ምርመራ
Axilla	ብብት
Axis	ተራዓ
Axon	ዘንግ ነርብ
B	ባሲላ -
Bacillary dysentry	ባሲላዊ ተቅማጥ
Bacillus	ባሲለስ
Bacteria	ባክቴሪያ
Bactericidal	ቀታሊ ባክቴሪያ
Bacteriology	ባክቴሪ ዮሎጂ
Bacteriostatic	ገዳቢ ባክቴሪያ
Balanced diet	የተመጣጠነ ምግብ
Ball and Socket	አሩርና ግሻ
Band	ሰቅ
Bandage	ፋሻ
Barrier	ማገጃ /ከለላ/
Base	መሰረት
Basement memberane	ገለፈተ መሰረት
BCG	ቢ.ሲ.ጂ
Bed Sores (pressure Sores	ጭነታዊ ቁስል፣ አልጋ ቁስል
Beef tape-worm	ፍሪዳ ኮሶ /ኩጥ/
Benign	ገር
Biceps	ባራንጧ ጡንቻ
Bilateral	ሁለት ወገን
Bile	ሀሞት

Bile duct	ሀሞት መገሞረር
Bilharizia	ቢልሀርዚያ
Biochemistry	ባዮኬሚስትሪ
Biopsy	ቁራጭ ናሙና
Birth control	ወሊድ ቁጥጥር
Bladder	ፊኛ
Blade	ምላጭ
Blister	አዠ ቋጠር
Blood	ደም
Blood group	ደም ዓይነት
Blood grou A	ደም አይነት ኤ
Blood group AB	ደም አይነት ኤቢ
Blood group B	ደም አይነት ቢ
Blood group O	ደም አይነት ኦ
Blood pressure	ደም ግፊት
Blood vessels	ደም ስርት
Body of uterus	ማፀንገላ
Boil (furuncle)	ቡጉንጅ
Bolus	ጉርሶ
Bone	አጥንት
Bone marrow	መቅን
Booster	አጉልባቾ
Botulism	ቦቱሊስም
Bradycardia	ዝጋሚ ልብ ምት
Brain	አንጎል
Breast	ጡት
Breech	ቂጥ
Broad ligaments	ሰፊ ምራን
Born-chi	ቀሳቢት
Bronchioles	ቀሳቢቴ
Bruise	ሰንበር
Bruit	አስሬብ
Bubo	አትርፍርንት
Bud	ጊአ
Bulla	ፍስ ቋጠር /ቁኣ/
Burn (chemical)	ቃጠሎ /ኬሚካል/
Burn (Thermal)	ቃጠሎ /ሙቀታዊ/
Bursa	ቡርሳ
Buttock	አንብሮት

C

Cachexia	ጣጋ
Cadaver	ሬሳ
Caesarean Section	ቀዶ ማዋለድ
Calcaneum	ካታ
Calcification	በረቀ
Calculus	ጠጠር
Callus	ሙጅ
Calorie	ካሎሪ
Calyx	ጣባ
Canal	ቦይ
Cancer	ካንሰር
Canine (teeth) tooth	ውሻ ክራንቻ
Cannula	ሙንጉል
Canthus	ቀንጥ
Capillary	ፀጉር /ደም ስር/
Capsule	ሰከኣ
Carbohydrate	ካርቦሀይድሬት
Carbondioxide	ካርቦንዳይኦክሳይድ
Carbon monoxide	ካርቦንሞኖክሳይድ
Carbuncle	ንፍርቅ አባጭ
Cartoid pulse	ካር ቲድ ትርታ
Carpal	አፅም አንባር
Cartilage	ልማፅም
Cast	ጀሶ
Castration	ሰለባ
Catalyst	ተንኳሽት
Catgut	ቀታን
Catheter	ካቴተር
Caustic	አቃጣይ
Cautery	ማቃጠያ
Cavity	ጉታ
Cecum	ጊኣ አንጀት
Cellulose	ሴሉለስ
Centigrade	ሴንቲግሬድ
Chancer	አርምድ
Chancroid (H. ducrey)	ክርክር

Chemical	ኬሚካል
Chemotherapy	ኬሚፈውስ
Chest	ደረት
Chest X-ray	ደረት ራጂ
Chicken pox	ጉድፍ
Chill	ብርድ ብርድ አለ
Cholecystitis	ሀሞት ከረጢት ብግነት
Cholera	ኮሌራ
Cholestrol	ኮሌስትሮል
Chorion	ሶባይ ከርታስ
Chromosome	ክሮሞሶም
Chyle	ለስታ
Chyme	ዘሬት
Cicatrix	ከሳሚ
Cilia	ሸፋሽፍት
Circulatory System	ደም ዝርአት /የደም መዘዋወር ስርአት/
Circumcision	ግርዛት
Cirrhosis	ኮምተሪ
Clavicle	አፀመክሳድ
Climacteric	አርጧት
Clinic	ክሊኒክ
Clinical	ክሊኒካዊ
Clostridium tetani	መንጋጋ ቁልፍ ቴሪያ
Clot formation	ደምርጋት
Coagulation	መርጋት
Coccyx	ጅራት አጥንት
Colic	ቁርጠት
Colitis	ደንዳኔ ብግነት
Collapse	ተዝለፈለፈ
Collapse (Lung)	ተነፈሰ /ለሳንባ
Colon	ደንዳኔ
Colustrum	እንገር
Coma	ኮማ፣ ሰልምታ
Comminute	ስብርብር
Common cold	ጉንፋን
Communicable	ተላላፊ
Communicable disease	ተላፊ በሽታ
Communicable period	ተጋቦት ጊዜ
Compatible	ተስማሚ፣ ስምም
Complicated fructure	ክፋስጥ ስብራት
Complication	ክፋምጨ
Conception	ፅንስ
Concussion	አንጎል፣ ስብራት
Condyle	ጉባ
Condyloma	ቾፍገ
Congenital	አብሮለዱ
Conjunctiva	ዱርገቷዩገ
Consciousness	ንቃት አእምሮ
Constriction	ጥበት
Contagious	ተላላፊ
Contaminant	በካይ
Contaminate	በከለ
Contraction	መኮማተር /ለጡንቻ/
Contracture	ኮረመት
Contusion	ሰንበጀ
Convolution	ሸብሸብ
Convulsant	አንፈርፋሪ
Convulsion	አንቀጥቀጥ
Copulation	ሩካቤ
Coracoid	ምንቃር
Cord	አትብት
Cortisone	ለሀፀ ቀመም
Costal	ጎናዊ
Couch	መመርመሪያ አልጋ
Cranial cavity	ራስቅል ገታ
Cranial nerves	ራስቅል ነርቭ
Cranium	ራስቅል አፅም
Crepitation	ፍጨት
Cross matching	መስቀለኛ መመሳሰል
Croup	ለቁና
Crutch	ምርኩዝ
Crystal	ማዑው
C.S.F (Crebrospinal fluid)	አንጎል ደንደስ ውሀ

Culture	ማራቢያ
Cusp	ሾጣም /የከፍከፍ/
Cyst	ሲስት

D

Dandruff	ፎረፎር
Deciduous teeth	ወተት ጥርስ
Decompose (De-composition)	ፍርሰት
Decbitus bedsore	ጋደቆሽ ቁስል
Defecation	ሰገራ መውጣት
Deficiency	እጥረት
Deformity	ቅርፀ ብልሹነት
Dehydration	ውነስነት
Delivery	መገላገል
Deltoid	ትከሻ ጡንቻ
Demonstration	አማሬ
Dendrite	ናጓ /የነርብ/
Dental	ጥርስ
Dentine	እብን
Deoxygenated blood	ንጥሰ ኦክሰጂን ደም
Depressed	ስርጉድ
Depression	ድባቴ
Dermatologist	ማእሲት /ከገእዝ/
Dermatology	ስነማስ /ስነማእስ/
Dermis	ስማ ማእስ
Descending colon	ወራጅ አንጀት
Dextrose	ዴክስትሮስ
Diabetes mellitus	መእርኤር /ስኳር በሽታ/
Diagnosis	ፈርጅ
Diaphragm	ድልሺ
Diarrhea	ተቅማጥ
Diarrheal disease	ተቅማጥ በሽታ
Diastole	ርጋቤ ምላተልብ
Diet	ምገብ
Digestion	ማብላላት
Digestive system	ቅንባሮተ ልመት
Diphteria	ዲፍቴሪያ
Diplopia	ምንተውታ
Dischange	ፍሰሳት
Disease	በሽታ
Disinfectant	ፀረልክፈት
Dislocation	ውልቃት
Disseminate	ተሰራጨ
Distal	ትርጋድ
Distension	መነፋት
Diuretic	አሻኚ
Donor	ሰጪ
Dorsum	ሰበከት
Dose	መድሃኒት ልክ
DPT	ዲ. ፒ. ቲ
Dressing	በፋሻ ማሰር
Droplet	ጠብታ ብናኝ
Duct	መገሮረር
Duodenum	ቀዳማያ አንጀት
Dura mater	አጥናን
Dwarf	ድንክ
Dysentry	ተቅማጥ
Dyspnea	ትንፋሽ ማጠር
Dysuria	ሽን ተማጥ

E

Ear	ጆሮ
Ear drum	ጆሮ ከበሮ /ታምቡር/
Ecchymosis	ብልዝ
Eclampsia	ኤክላምፕሲያ
Ectomy	ምትረታ
Ectopic	ባይተዋር
Eczema	ችፌ
E.D.D	መገላገያ ቀን /መውለጃ ቀን/
Edema	ውሃዘል ገላ /ውሃ አዘል ገላ/
Efferent	ውሳጌ
Effusion	እዥት
Ejaculatory duct	ወዘፍ ቱቦ /ወንድ ዘር ፍሳሽ/

Elbow	ክርን
Electroytes	ኤሌክትሮላይት
Elephantiasis	ዝሆኔ
Emaciation	መ ነመና
Embolus	ውታፍ
Embryo	ፅንስ
Emergency	አስቸኳይ፣ አጣዳፊ
Emesis	ማስታወክ
Emotion	ውስጣዊ ስሜት
Empyema	ገበር መግል
Enamel	ጥሯር
Encephalititis	ጭንገል ብግነት
Endemic	አካበሽታ / የአካባቢ በሽታ/
Endocrine gland	ውስጠ አሰራጭ አጢ
Endogenous	ውስጠወለድ
Endometrium	ውስጠማህፀን ገለፈት
Endotoxin	ውስጠ መርዝ
Enema	ደንዓኔ አጥበት
Environment	አካባቢ
Enzymes	ኢንዚም
Epidemic	ወረርሽኝ
Epidermis	ላአላይ ማአስ
Epididymis	ቀለጥ ቋር
Epiglottis	ቀስብ ክፍክድ
Epilepsy	ነገርጋር /ከገአዝ/
Epiphysis	ሀፀነ አፀም
Epithelial (Epithelium)	ሳባድ
Erthrocyte	ቀይ ቀይ ደም ህዋስ
Erythems	ቀዳ ቂጧ
Esophagus	መስቴ
Estrogen	ኢስትሮጌን
Ethics	ገብረገብ
Etiology	መነሾ
Eunch	ጃንደረባ
Eustachian tube	ኡስታቸ ቱቦ
Exacerbation	መባባስ
Excision	አጭዳት
Excreta	ፀዳጅ/ብላት
Excretion	ማስወገድ፣ መፀዳት
Exocrine	ውጭ አመንጪ
Exogenous	ውጭ ወለድ
Exotoxin	አፍአመርዝ
Expectorate	አክታ መትፋት
Expiration	እንፍታ
Extension	መዘርጋት
External	አፍአ
External genitalia	አፍአ ብልት
Extremities	ጁገር
Extremities	ክንፈአካል
Exudate	እዝህ /ገአዝ/
Eye	አይን
Eye lash	ሽፋሽፍት
Eye lid	አይን ቆብ

F
የ

Facial	/ የ/ፊት
Faeces	ሰገራ
Fainting	ገገባ /አርምና/
Fallopian tube	ፋሎፕ/ የማህፀን/ ቱቦ
Family planning	ቤተሰብ አቀድ
Fascia	ስቀ
Fat	ሙማ፣ ስብ
Fatty	ሰባም
Febrile	አ ተኳሽ
Femoral	የጭን
Femur	ጭን አጥንት
Ferment	አርሾ
Fertility	ፍሬአማዳት
Fertilize	ፀንሰት
Fetal	/ የ/ሽል
Fetal position	ሽል አቀማመጥ
Fetal Stethoscope	ቀላንገት
Fetor	ፍላሎት
Fetus	ሽል
Fever	ትኩሳት
Fibre	ጭረት

Fibrin	ዘሀ
Fibrinogen	ዘሀወላድ
Fibrosis	ውጥረት
Fibula	ምርጊዝ
First aid	መጀመሪያ እንዳታ
Fissure	ንፍቅ
Fistula	ቧንቢት
Flatus	ፈስ
Flesh	ስጋ
Flexion	ማጠፍ
Flexor	አጣፊ
Fluid	ፈሳሽ
Follicle	ጉብር
Follicle Stimulating hormone	ጉብር ገስማጭ ሆርሞን
Fontanelle	እርገብገቢት
Foramen	በአት
Forceps	ቀርባ፣ ወረንጠ
Forearms	ታንታዩ ክንድ
Foreign body	ባእድ አካል /ባዓካል/
Fracture	ስብራት
Frenulum	ለጋም
Frequency	ዝውትራ
Friable	ገሀ
Frontal bone	ግንባር አጥንት
Frothy	አረፋማ
Fumigation	ማጠን
Fundus	ሻና
Fungus	ዘረንጉዳይ
Fusion	ድብለቃ

G

Gall Bladder	ሀሞት ከረጢት
Ganglion	ቀጢት
Gangrene	ምውት አባለ
Gas	ጋዝ
Gasping	መጨረሻ እስትንፋስ
Gastric	/የ/ ጨጓራ
Castric juice	ጨጓራ ጭማቂ
Gastritis	ጨጓራ ብግነት
Gastrocueminus	ባትሆድ ጡንቻ
Gastroenteritis	ጨጓራ ብግነት
Gauze	ፋሻ
Genitalia	አባለዘር
Genito-urinary system	የባለዘርና ሽታውጪ ቅንባር
Gentian violet	ወይናማ ጂንሱስ
Germ	ጀርም
Gestation	እርግዝና
Giardiasis	ጂያርዲያ ተቅማጥ
Gibosity	ጉባነት
Gibbus	ጉባ
Gingira	ድድ
Gland	እጢ
Glenoid	ወርቾ ማሻ
Globulin	ግ·ሉቡሊን
Glomerulus	ቾፍርግ
Gloves	ጓንቴ
Glucose	ግሉኮስ
Glycogen	ግላይኮጅን
Glycosuria	ስኳር ሽንት
Goiter	እንቅርት
gonod	ጾታ እጢ
Gonorrhea	ጨብጥ
Gout	ሪህ
Gown	ካባስ
Graafian follicle	ግራፍ ጉብር
Granulation	በፍታ
Granvle	ከረጢ
Granuloma ingiunale	ብሽሽት እባጭ
Groin	ብሽሽት
Growth	እድገት
Growth chart	እድገት ሰንጠረዥ
Growth hormone	እድገት ሆርሞን
Gum	ድድ
Gynaecologist (gynecologist)	ማህፀን ሀኪምና

Gynaecology (gynecology)	ማህፀን ህክምና
Gyrus	አርዱ

H

Hair	ፀጉር
Hand	እጅ
Haematemesis	ደምትውከት
Haemolysis	ደሟሟት
Handicap	ስንኩል /የአካል/
Head	ራስ
Heart	ልብ
Heart burn	ቃር
Heart failure	ልብ ድካም
Heliminth	ሆድ ትል
Hematuria	ደም መሽናት /ደመሽናት/
Hemiplegia	አጋማሽ ሽባነት
Hemisphere	ገሚስቀል
Hemoglobin	ሄሞግሎቢን
hemopoiesis	ደም ስሪት
Hemorrhage-extèrnal	ጨድማቷ /ውጫዊ/
Hemorrhage-internal	መድማት /ውስጣዊ/
Hemorrhoid	ፊንጢጥ ኪንታሮት
Hepatitis	ጉበት ብግነት
Hereditary	/የ/ባህሪ አወራረስ
Hermaphrodite	ፍናፍንት
Hernia	ቡአ
Hiccup	ስርቅታ
Hilum	መዋደድ
Hip	ዳሌ
Hib bonelilium	/የ/ዳሌ አጥንት
Hoarsness	ጉራናና ነት
Homogenous	ጋ ነገብ
Hook worm	መንጠቆ ትል
Hormone	ሆርሞን
Host	ተቀባይ /የበሽታ/
Humerus	/የ/ላይ ክንድ አፅም
Hyaline	መስታየት
Hydatid	ቃባ
Hydrocele	ዋዘል ቀለጥ
Hydrophobia	ኢትወት ማይ
Hygiene (the science)	ስነ ጤና
Hymen	ክብረ ንፀህና
Hyrer emesis gravidarm	ከፍተኛ የቀሪት ትውከት
Hyperglycemia	ከፍተኛ የደም ስኳር
Hyperpysreixa	ከፍተኛ ትኩሳት
Hypertension	ከፍተኛ የደም ግፊት
Hypertrophy	ደንዳና
Hypochondrium	በዝድ
Hypoglycemia	ዝቅተኛ የደም ስኳር
Hypotenison	ዝቅተኛ የደም ግፊት
Hypothermia	ዝቅተኛ የሰውነት ሙቀት አመዳይ
Icterus	ወይቦ
Ileocecal valve	ጓደንጀት ክፍክፍ
Ileum	ዳህሬይ ቀጭን አንጀት
Immobile	ማይንቀሳቀስ
Immunity	መድህን
Immunization /active/	ክትባት /ቋሚ/ ክትባት
Immunization /passive/	ክትባት /ኃላፊ/
Impermeable	የማይዘልቅ
Impetigo	ፍንዶሽ ቁስል
Implantation	ትክለት
Impotence	ኢወሲብ
Impulse	ገፊት
Inanimate	ህይወት የለሽ /ግኡዝ/
Incidence	ገጠመሽ
Incision	ብጣት
Incisors	የፊት ጥርስ
Incompatible	ኢስምም
Incontinence	አለመቋጠር
Incubation perio	ባዝ ጊዜ
Index finger	አመልካች ጣት

Indigestion	/የ/ምግብ አለመንሸራሸር
Indirect	ኢር ቶአ
Induration	መጁ
Infant	ህፃን
Infection	ልክፈት
Inferior Conchae	ታዩ ታዩ ሸጣ /የአፍንጫ/
Inferior vena cava	ታዩ ታዩ ዋና ደምሰጁ
Infertility	መሀንነት
Infirmity	በሽተኛነት /ደካም/
Inflammation	ብግነት
Inflated	የተነፋ /አየር/
Influenza	ኢንፋሌንዛ
Infusion	ጠብታ ፈሳሽ
Inguinal	ሙሏ /ብሽሽት/
Inhalation /inspiration/	ንፍታ
Inherited	የተወረሰ
Inhibition	ገ ቻት
Injection	መርፌ
Inoculation	ክትባት
Insect	ተባይ
Insect-borne	ተባይ መጥ
Insecticide	ተባይ ማጥፍያ
Insertion	መሰገጫ
Insidious	ቀሰስ
Insomnia	እንቅልፍጣት
Inspection	መመልከት
Instinct	ደመ ነፍስ
Insulin	ኢንሱሊን
intake	ገቢ
Intercostal	ፂመረ ጉድን
Intercourse	ግብረስጋ ግንኙት
Intermediate host	አ ቀባባይ
Intermittent	አገርሺ
Internal	ውስጣዊ
Internal medicine	ውስጥ ደዌ ህክምና
Internal organ	ውስጣዊ አካለ አካል
Internist	ውስጠ ደዌ ሀኪም
Intestinal	አንጀት አንጀት
Obstruction	አንጀት ጥገና ተውሳ
Intestinal parasites	አንጀት ጥገና ተውሳክ
Intestine	አንጀት
Intolerance	አማይስማማ
Intoxication	መመረዝ
intracellular	ውስጠ ህዋስ
Intradermal	ቆዳ ውስጥ
Intramascular	ጡንቻ ውስጥ
Intra-natal	ሲወለድ
Intraperitoneal	ውስጠ መርመሬ
Intra-uterine	ውስጠ ማህፀን
Intra-venous	ውስጠ ደመላሽ
Intussusception	ሽምጥፍ አንጀት
Invisible	አማይታይ /በአይን/
Involunary	ኢፈቃድ
Iodine	አዮዲን
Ion	አዮን
Iris	ማዝገቢያ
Irrigation	እጥበት
Irritability	ነጭናጫነት /ፀባይ/
Irritation	መ ቆጥ ቆጥ /ለ ቆዳ/
Ischaemia	ደመከል
Ischium	መንበር /አጥንት/
Islands of langerhans	ላንገር ሃን ደሴቶች
Isolation	ብቸኝነት
Isotonic	ምጡን
Itching	ማሳከክ
Itch mite	ቁንቁን
Jaundice	ወይቦ
Jejunum	ማእከላዊ ቀጭን አንጀት
Jigger	ሙጃሌ
Joint	አንጓ

K

Kala-azar	ሻህኘ
Keloid	አንጉዝ

Ketone	ኬቶን
Ketosis	ደምኬቶና ዊነት
Kidney	ኩላሊት
Kidney failure	ኩላሊት ድካም
Kidney stone	ኩላሊት ጠጠር
Knee	ጉልበት
Koplik's spot	ኮፕሊክ ነጠብጣብ
Kwashiorkore	ክ ዋሽአር፤ ዝውዊት
Kyphosis	ገባ

L

Labia-inner	ውስጥ ከንፈር
Labia-outer	ውጭ ከንፈር
Laboratory	ላቦራቶሪ
Labour	ምጥ
Laceration	መ ቀርደድ /ለ ቁስል/
Lactrimal	እ ንባ
Lacation	ጡት ማጋት
Lactogen hormone	ማጋች ሆርሞን
Lactose	ላክ ቶስ
Large intestine	ደንዳኔ
Larva	እጭ
Larvicide	እጭ ገዳይ
Larynx	ማን ቁርት
Latent	ድብቅ
Lateral	ጎና ዊ
Lavage	ጥር የት
Laxative	አስ ቀምጭ
Leg	ባት
Leishmaniasis	ቁንጭር
Lens	ምስሪት
Lepromatous	ቀማጭ ስጋ ደዌ
Leprosy	ስጋ ደዌ፤ ቁምጥና፤ ደረመን
Lesion	ቁስለት
Leucocyte	ነጭ ደም ህዋስ
LGV (lympo granu-ldmavenervm)	ባምቡሌ
Ligament	ጅማት፤ ምራን
Limb	ክንፍ አካል
Lipoma	ወሸ
Lithotomy	እንገልብጥ
Litmus	ሊትሙስ
Liver	ጉበት
Lobar	ገርባዊ
Lobe	ገርብ
Lobular	ገርባባዊ
Lobule	ገርባብ
Lochia	ኦራስ ፍሰ
Loin	ሽፌት
Lumbar puncture	ዠበር ሰ ቁዝ
Lumar vertebra	ዠበር አከርካሔ
Lumen	ተበ ቀዳዳ
Luteinizing hormone	ሉቲናርጊ ሆርሞን
Lymph	ፍርንትፍስ
Lymphadenitis	ፍርንት እጢ ብግነት
Lymphangitis	ፍርንት ስር ብግነት
Lymphatic	ፍርንታዊ / የፍርንት/
Lymphatic Capillary	ፀጉር ፍርንት
Lymphatic Circulation	ፍርንት ዝርአት
Lymphatic vessel	ፍርንት ስር
Lymphedema	ፍርንትፍስ እብጥ
Lymph Node	ፍርንትት
Lysis	ፍርስት

M

Maceration	መሸቅ
Macrophage	ባእድ በል
Macroscopic	ል ሂቅ እይ
Macule	ልቅጠት / የቆዳ/
Major	ዋና፤ አባቾ
Makintosh	ው ሃከል/ውሀ ከልካይ/
Malaena	ከሳሉ
Malaise	መጫጫን / የሰውነት/
Malaria	ወባ

Malfunction	ደንበወጥ ተግባር
Malignant	ቴመና
Malingerer	አውቆ አመም
Malleolus	ጠናግል
Malnutrition	ደንብ ወጥ አመጋገብ፣ ሸጥታ
Malpresentation	ደንብ ወጥ አመጣጥ /የሽል/
Malunion	ቅሬሁባሬ
Mammary gland	ጡት አጪ
Mandible	መንገጭላ /ታችኛው/
Manipulation	አር ቃት
Mantoux (test)	ማንቱ /ምርመራ/
Manubrium	አምቢያ
Marasmus	ከሸለል
Mass	ጉብርታ /እበጥ/
Massaging	ማሸት
Mass immunization	ጠቅላላ ህዝብ ክትባት
Maternal	እናት /የ/
Maxillae	መንገጭላ /ላይኛው/
MCH (maternal child health service)	የእናቶችና የህፃናት ጤና አገልግሎት
Measles (rubella)	ኩፍኝ
Meatus	ቀዳዳ
Meconium	ቀጣጥ
Medial	ዘበመአካል
Mediastinum	ደረት አካፋይ፣ አለቀት
Medication	መድሀኒት አሰጣጥ
Medicine (as a medical profession)	ህክምና
Medicine (as an educational discipline)	/የ/ህክምና ትምህርት
Medicine (substance in teating disease)	መድሀኒት
Medico-legal	ህግነክ ህክምና
Medula oblongata	ራስ ሰረሰር
Membrane	ገለፈት
manarche	ጅምራት
Meninges	አንጎል ሰረሰር ለባስ፣ አለባስ
Meningitis	ማጅራት ገትር
Menopause	ማረጥ
Menustration (monthly cycle)	ወር አበባ
Mesentery	አንጀት ሸንሸን
Mesocolon	ደንዳኔ ሸንሸን
metabolism	ገንባፍራሽ ቀንባር
Meta carpals	አፀመ መዳፎች
Metastatis	አከረት
Metatarsals	ቀስተገር አፅም
Metazoa	ህዋሰብዙ ነፍሳት
Micro	ደቂቅ
Microbe	ሚክርብ
Micro-organism	ጥቃን ህዋስ
Microscope	አጉሊ መነፀር
Micturition	መሸናት /ሽናት/
Midbrain	መሀላይ አንጎል
Middle finger	መሀልጣት
Migraine	ገሚስ ራስምታት
Milk (cow's)	ወተት
Milk (powdered)	ወተት /ዱቄት/
Minor	ቀላል /ንኡስ/
Mitochondrion	ህደለህዋስ
Mitral valve	ጥንድ ክፍክድ
Molar	መንጋጋ/ጥርስ/፣ ጮን
Mold	ሸገት፣ ሸበት
Mons pubis	ጭገር ጓብ
Morbidity	በሽተኛነት
Morgue	ሬሳ ቤት
Moribund	ድንጋዝ /ደነገዝ/
Morning sickness	ቅሪት ትፋት
Moron	ነክርት
Morphine	ሞርፊን

Mortality	ገዳይ ነት
Motile	እሚላወስ
Motor	አንቀሳቃሽ
Moulding	ሙሎቀላ
Mucin	ዝሀል
Mucus	ንፋጭ
Mucus membrane	ንፋጭ ገለፈጸ
Mucus secretion	ንፋጭ ምንጨት
Multigraida	ብዙ ወላጅ
Mumps	ጆሮ ደግፍ
Murmur	ኩርርፏ
Muscle	ጡንቻ
Myco-bacterium	ዘረንጉዳይ
Mycocardium	ልብ ጡንቻ
Myometrium	ማህፀን ጡንቻ
Myopia	ቅርብ አይታ

N

Naevus	ሸታ
Narcotic	አደንጋዥ
Nasogastric	አንፈክርስ
Nasopharynx	ሰር ነቅ
Nausea	ማቅለሽለሽ
Nacrosis	ህዋስ ሞት
Neonatal	ህንጠ ነት
Neonate	ህንጠ
Neoplasm	አዲስ እብጥ
nephrits	ኩላሊት ብግነት
Nephron	ኩሊቴ
Nerve	ነርቭ
Nerve cell	ነርቭ ህዋስ
Nerve ending	ነርቭ ጭራ
Nerve tissue	ነርቭ ህብረህዋስ
Nervous system	ነርቯዊ ቅንባር
Newborn (neonate)	ህንጠ
Night blindness	ዳፍንት
Nipple	ጡት ጫፍ
Nit	ቅጫም
Nocturia	ሌትሽናት
Nocturnal	የሰሌት
Node	አትር
Nodule	ቀፕር፦ ዱል
Nostril	ያፍንጫ ቀዳዳ
Noxius	ጎጂ
Nucleus	ፋሬህዋስ
Nullipara	ወሀን
Nutrition	ኒዩትሪሽን
Nyctalopia	ዳፍንት
Nystagmus	ወሽናዱን /ሸንደራ/

O

Obesity	ውፍረት
Obstetrics	ፀንስ ህክምና
Obstetrics and Gynaecology	ፅንስና ህክምና
Obstruction	አገዳ
Occiptal	ተን ተልሸ
Occult	ስውር
Odontoid	ካስማ
Odor	ጠረን
Ointment	ቅብአ /ልቅፕ
Olfactory nerve	/ የ/ማሽተት ነርቭ
Oligura	ሽንት ማነስ
Omentum	ሞራ /እናትና ገልገል/
Onchocerciasis (river blindness)	አንክሴርካ በሽታ /የአንክ በሽታ/
Open fracture	ክፍት ስብራት
Operation	ኦፕራሲዩን
Opthalmologist	አይን ሀኪም
Opthalmology	አይን ህክምና
Opthalmoscope	አይን ማጉያ
Optic nerve	ማያ ነርቭ
Oral cavity	ያፍ ዋሻ
Orbit	ወቃዱ
Orchitis	ቁለጥ ብግነት

Organ	አባላካል
Organism	ዘአካል
Orthopnea	ተንጋሎ ትንፋሽ ማጠር
OS	አፍ
OS Cervical	ማፀን አፍ
Osteomyelitis	አጥንት ብግነት
Otitis media	ማልጀር ብግነት
Otorhinolaryngologist	አንገት በላይ ሀኪም /የጆሮ፣አፍንጫ ወዘተ/
Ovary	እንቁልእጢ
Ovulation	መፈልፈል /የሴት ዘር/
Ovum	እንቁላል /የሴት ዘር/
Oxygen	አክስጂን

P

Pad	ደረብ
Pain	ስቃይ /ህመም/
Palate	ላንቃ
Pallor	መገርጣት
Palm	መዳፍ
Palpation	ዳሰሳ
Palpitation	ሽርገታ
Palsy	በድን
Pancreas	መረዌ
Pandemic	ወረሪ /በሽታ/
Pannus	ማርደሽ
Papula	አተሬ /ቆዳ ላይ ያተረ/
para centesis	ቀዳሃት
Paralysis	ለምሻ፣ለምሽነት፣ሽባነት፣ ብደና፣ /በድንነት/
Paramedian	ባንጃ
parasite	ጥገኛ ተውሳክ
Parasympathetic nervous system	ጉን ደጋፊ የነርቭ ቀንባር
Paratyphoid	ተስቦአስተኔ
Parathyroid gland	እንቅር ቷት እጢ
Parietal bone	ጣባ /ከራስቅል/

Paronychia	ጥፍረመጥምጥ
Parotid gland	ጆርጢ
Parturition	መውለድ
Passive immunity	ሀላፊ መድህን
Pasturization	ብስተራ /ፓስተራይዝድ አደረገ/
Pasturize	መበስተር
Patella	ሎሚ
pathogenic	በሽታ አምጪ
Pathology	ፖቶሎጂ
Pectoralis major /muscle/	ትልቁ የደረት ጡንቻ
Pediatrician	የሀፃናት ሀኪም
Pediatric	ሀፃናት ህክምና
Pedicle	ሰረው
Pelvic bone	/የ/ዳሌ አጥንት
Pelvic cavity	/የ/ዳሌ ገታ
Pelvis	ዳሌ
Penis	አስኩት /ቁላ/
Percussion	መዱቃት
Percussion hammer	በገገሳ /መዱቂያ መዶሻ/
Percutaneous	/በ/ቆዳ ስር
Perforation	ሽንቁር /ቀዳዳ/
Pericardium	ልብ ሰፋዱል
perimetrium	ማህፀን አካባቢ
Perineum	አውደፀአት
Perioseum	ልብድ
Periphery	አቶት
Peristalsis	እልበት
peritoneum	መርመሬ
Peritonitis	መርመሬ ብግነት
Permanent tooth	ቀጧጥይ ጥርስ
Perspire	ማላብ
pertusis	ትክትክ
Pest	ተባይ
Petechia	ነዱፍ

Peyer's glands	ፔየር እጢ	Plunger	መወርወሪያ /ሰመርፊ/
Phagocytes	ህዋስ በል	Pneumonia	ሳንባ ምች
Phalanx	ጣት አጥንት	Poliomyelitis	ልምሻ
Pharmacology	ፋርማኮሎጂ	Pollution	ብከላ፣ መበከል
Pharynx	ሰርን	Polydipsia	ብዙ ጥማት
Phimosis	ምድድት/ምድጂት/	Polypus	አርባጪ
Phlebitis	ደምመላሽ ብግነት	Polyuria	ብዙ መሽናት
Phobia	ጥላቻ	Pons varolii	/የ/ቫሮሊ ድልዳይ
Photophobia	ብርሀን ጥላቻ	Popliteal	ቋንጃ
Physical	ሰውነታዊ	Pore	ቀዳዳ
Physician	ሀኪም	Posterior	በስተጀርባ /ድህር/
Physiology	ፊዚዮሎጂ	Post-mortem	ድህረ ሞት
Piamater	ተተ	Post- natal	ድህረ ልደት
Pigment	ቀለም	Post-operative	ድህረ ቀዶ ህክምና
Pill	እንክብል	Post-partum	ድህረ ወሊድ
Pinna	ጆርቀጠል	Postural	አቋማዊ
Pin worm	ወርፊ ትል	Posure	አቋም
Pitutary gland	አ ዋይ እጢ	Poot's disease	/የ/ፖትስ በሽታ
Placenta	እንግዴ ልጅ	Pos	ብላቶ
Placenta abruption	ብ ቶክ የእንግዴ ልጅ	PPD (Purified protein derivative)	ፒ.ፒ.ዲ
Placenta previa	ቀዳሚ እንግዴ ልጅ	Precavtion	ጥንቃቄ
Plasma	ፕላዝማ	Pre-eclamptic toxemia	ቅድመ ኤክላምፕሲያ
Plasodium falciparum	ፕላዝሞዲየም ፋልሲፓ ረም	Pregnancy-ectopic	ማህፀን ውጭ እርግዝና
Plasmodium Malariae	ፕላዝሞዲየም ማለሪዩ	Pregnant	እርግዝና
Plasmodium ovale	ፕላዝሞዲየም ኦቫሌ	Premature	ያሌጊዜው የተወለደ
Plasmodium Vivax	ፕላዝሞዲየም ቫይቫክስ	Premature infant	ያለጊዜው የተወለደ ህፃን
Platelet (thrombocytes)	አርጊ ህዋስ ደም	Premature new-born (neonate)	ያለጊዜው የተወለደ ህንጠ
Pleura	ደረት ገበር	Premolar	ቅድመ ዋጊ
Pleura cavity	ገበር ጎታ	Prepuce	ልምቡጥ
Pleura-pariental	ገድን ገበር	Preventable	መከላከል የሚቻል
Pleura-Visceral	ሳንባ ገበር	Primipara	በኩር
		Procedure	ስነተግባር
		Prodromal	ቅድመ ህመም
		Prognosis	ትንብይ

Projection	ጉጣጉጥ ነት
Prolapse	ዝርገፍ፣ መገልበጥ
Prone	ብልባሉ
Prophylaxis	መከላከያ
Propogat	መሰራጨት
Prostate gland	ፕሮስቴት እጢ
Prostration	መዛር
Protein	ፕሮቲን
Prothrombin	ቅድመትሮምቢን
protoplasm	መሰረተ ህዋስ
protozoa	ኢህዋ ህዋስ
Protruding	አፈንጋጭ /ለአጥንት/
Protruding	ጉልጉል /ለአይን/
Proximal	የቅርብ፣ ቀደማ
Pruritis	ማሳከክ
Psychiatry	ስነ አእምሮ
Puberty	ጉርምስና፣ ማባለቅ
Pubes	በዝዱ አጥንት
Puerperium	አርስና ጊዜ
Pulmonary tuberculosis	ሳንባ ነቀርሳ
Pulp	ሙዝ /ሙዝ/
Pulse	ትርታ
Puncture	ብስ /የተበሳ/
Pupil	ያይን ብሌን /ማሚት/
Purulent	መግላም
Pus	መግል
Pus cell	መግል ህዋስ
Pustule	መግሌት
Puterfaction	መበከት
Pylorus	ስላቁ
Pyogenic	አምጋይ
Pyrexia	ትኩሳት
Pyuria	መግልሽናት

Q

Quadrant	አካፋይ
Quadriceps femorie	ወሸባ

R

Rabies	እብድ ውሻ በሽታ
Radial	ማእዘራዊ
Radius	ማእዘር አፅም
Rash (n)	ሽፍታ
Rays	አውታር
Reaction	የስሜት መልስ /አፀፋ/
Recessive	ተገዥ
Recipient	ተቀባይ
Recrudescence	አገርሺ
Rectum	ሸለላንጀት
Rectus	ርትእዊ /ጡንቻ/
Recuperation	ማገገም
Recurrent	ተደጋጊ
Red blood cell (R.B.C)	ቀይ የደም ህዋስ /ቀ.ደ.ህ/
Reduce	ማረቅ /ስብራት/
Referred	ተዛማች /ስቃይ/
Reflex	ቀፀብ ታጣፊ ስሜት
Reflex-moro	ሞር ቀፀብ ታጣፊ ስሜት
Refuse	የተጣሉ
Regeneration	ቀጥ ቀጥ
Relapsing	ገርሺ
Relapsing fever	ገርሺ በሽታ
Remission	ቀለልታ
Remittent	አገርሺ
Renial/tubula	ኩላሊት ቱቢት
Repellent	ማባረሪያ
Reproduction	መራባት
Reproductive organ	መራቢያ ብልት
Resection	ቀረጣ
Residual	ቀሪ
Resistance	መቋቋም ሀይል
Respiration	መተንፈስ
Response	ምላሽ

Restless አሚወራጭ
Restraint መገቻ
Resuscitation ተንስአት
Retained placenta ስንግ አንገዴ ልጅ
Retina አይነ ርግብ
Rhomatic fever ቁርጥማታዊ ትኩሳት
Rheusis factor /የ/ሬሸስስ ፋክተር
Rhinitis ኢንፍ ብግነት
Rh Negative አሉታዊ ሬሎሱስ
Rh Positive አዎንታዊ ሬሸሱስ
Rhythm ስንኝ
Rib ጎድን
Rickets ሪኬትስ
Richettsia ሪኬትስያ
Rigidity ግትር ነት
Rigor ዝመት
Ring finger ቀለበት ጣት
Ring worm አጓጉት
Risk ስጋት
Risk group አስጊ ወገን
Rodent ዘራይጥ /ፀርአይጥ/
Roughage አሰር
Round ligament ክብምራን
Rubella የጀርመን ኩፍኝ
Rubra ቀይ /ደመ/ አራስፍስ
Rupture (n) መቀደድ

S

Sac ከረጢት
Sacrum አ ኔባ
Saddle nose አገደ
Saline ማ የጨው
Saliva ምራቅ
Salivary glands ምራቅ አጢ
Salmonella ሳልሞኔላ
Salpingitis ማህፀን ብግነት
Salpinx መለከት
Sanitation ጤና አጠባበቅ
Sapropligte በክት ፈሪ
Sartorius ጠምበለል /ጡንቻ/
Scab ቅርፊት /የቁስል/
Scabbies እከክ
Scald ንፍረት
Scalp የራስ ቆዳ
Scalpel መቅሏምት
Scaphoid ሸልግ
Scapula ብራኪ
Scar ጠባሳ /መኅ/
Schistosoma ሹስ ትሰማ
Sciatic መንበራዊ
Scissors መቀስ
Sclera ፀ ኑእ ልባስ /የአይን/
Scrotum ማህደረ ቆለጥ
Scurvy እስከርቪ
Sebaceous gland አሙካ አጢ
Sebum አሙካ
Secondary tuberculosis ሁለተኛ /ሳገመና/
Secretion ምንጭት
Sedative አራጊ
Sediment ዝቃጭ
Sedimentation ዝቅ ተት
Segment ገማጅ
Seizure እንፍርፍሪት
Sella turcica መንበረ አዩ
Semen ወዘፍ
Seminal visicle ቱተ ወዘፍ
Semipermeable ከፊል አዝሏቂ
Senility ጅጅታ
Sensation ስሜት
Sense organ የስሜት አባላካል
Senses መስሚያ
Sensory ስሜታዊ

Sepsis/ Septicemia	ሴፕሲስ
Septum	አካፋይ
Sequelae	ውርሻ
Sequestrum	ገላይ
Serosa	ልባስ
Serum	አዠ
Sessile	ጉልቾ /እብጠት/
Sex	ጾታ
Shaft	ዘንግ፣ አገዳ
Shigellosis	ሺጌሎሲስ
Shock	ሾክ
Shoulder	ትከሻ
"Show"	አርጠባ
Sick	ሀመምተኛ
Sighing	ማቃተት
Sigmoid colon	ሲግማስል ደንዳኔ
Sign	ምልክት
Sinus	ሸልቋ
Skeletal System	የአፅም ቅንባር
Skin	ቆዳ
Skull	ራስ ቅል
Sling	ጥብጣብ
Slough	ፍክፍክ
Small intestine	ትንሹ አንጀት
Smallpox	ፈንጣጣ
Sneeze	አስነጠስ
Snuffles	ያፍንጫ መዝጋት
Soft palate	ለስላሳ ላንቃ
Solute	ተበጥባጭ
Solution	ብጥብጥ
Sore	ቁስል
Spasm	መኮማተር
Spatula	ማላሻ
Specimen	ናሙና
Speculum	ስርጥማያ
Sperm (Semen)	ወዘፍ /ወንዴ ዘር ፍሳሽ/
Spermatozoa	ወንዴ ዘር
Sphinceter	ሽምቅቅ
Sphygmomanometer	ደም ግፊት መለኪያ
Spinal cord	ሰረሰር
Spinal nerves	ሰረሰር በቀል ነርቮች
Spinal tap	ሰረሰር ፍስ ትዳ
Spleen	ጣፊያ
Splenomegally (Spleen enlargement)	ጣፊያ እብጠት
Splint	መጠገኛ /ለስብራት/
Spore	ዘርዬ
Sprain	ወለምታ
Spraying	መርጨት
Spring water	ምንጭ ውሀ
Sputum	አክታ
Squint	ሸውር /ሸውረራ/
Stain	ማቅለም
Staphylococcus	እስታፊሎኮክ
Stenosis	ጥበት፣ ጥባቤ
Sterile	ጀርምአልባ
Sterility	መሀንነት
Sterilization (methods)	ጀርማልባነት /ዘዴ/
Sternum	ሰደቃ /እምቢያ/
Steroid	እስቴሮይድ
Stertorous	ማንኳረፍ
Stethoscope	ማዳመጫ
Stiffness	ግትር ነት /ለስውነት/
Stillborn	ሞቶ የተወለደ
Stimulants	አነቂ
Stimulate	ጉሸመጠ
Stimulus	ጉሸማጭ
Sting	ነደፈ
Stirrup	እርካብ

Stitch	ስፋ
Stomach	ጨጓራ
Stomatitis	አፍ ብግነት
Stool	ሰገራ
Strabismus	ወገሸ ዋረር
Straining	ማማጥ /ሽንት፣ሰገራ ወዘተ/
Stress	ጭንቀት
Stretcher	ቃሬዛ
Striae	ሰርጓዳ ሸንበር
Stricture	መጥበብ
Stridor	ኩርርታ
Stroke	ምት
Strongyloides	ስትሮንጊሎይዲስ
Stump	ጉርድ /ገላ/
Stupor	ገገርት
Subclavian artery	ብሬ ስር ደምሳሹ ቱቦ
Subcutaneous	ከ ቆዳ ስር
Sublingual gland	ምላስርጢ
Submucous	ታህትገለፈት
Suffocation	መ ታፈን
Sulcus	ህፀን
Superficial	ጥልቀ ነት የሌለው
Superior venacava	ላእላይ ተለቁ ደምሳሽ
Supine	በጀርባ መተኛት /አንገ ለል፣ አንገሊት/
Suprapubic	በዠዱራስ
Suppository	ሱፖዚቶሪ
Suppuration	መምገል
Surface	ስሌዳ
Surgeon	ቀዶህኪም
Surgery	ቀዶህክምና
Susceptible	በ ቀላሉ ተጠ ቂ /ደካማ/
Suture	ስፌት
Sweat	ላብ
Symmetry	ምጥጥን
Sympathetic nervous system	ደጋፊ የነርብ አሰራር
Symphsis pubic	አፅም በዠዱ መቀያ
Symphsis	በዠዱ መቀደድ
Symptom	የበሽታ ምልከት
Syncope	አዙሪት
Syndrome	ዱምረህመም /ቅምረ ህመም/
Synthesis	ገንባታ
Syphilis	ቂጥኝ
Syringe	የመርፌ ጋን
Syrup	ሽሮኘ
System	ቀንባር
Systole	ጋበ ተልብ ኩምታሬ

T

Tablet	አንክብል
Tachycardia	ጋለበልብ /ፈጣን ልብምት/
Tapeworm	/ የ/ኮሶ ተል
Tarsal	ቾምባ
Tartar	ለማም
Taste	ጣእም
Taste buds	ማጣጣሚያ ቀንበጥ
T.A.T (Tetanus Antitoxin)	ቲ.ኤ.ቲ /መንጋጋ ቆልፍ ፀር መርዝ/
Temperature	/ የ/ሙቀት መጠን
Temporal	ጀር ገንድ
Tendon	/ የ/ ጅማት
Tenesums	ማስማጥ /ለ ተቅማጥ/
Terminal	መድረሻ፣ መጨረሻ
Testesterone	ቴስ ቴስ ቴሮን
Testis	ቆለጥ
Tetanus	መንጋጋ ቆልፍ
Tetany	/ የ/ጡንቻ መወጠር /ገ ተረ/፣ ቴታኒ
Therapy	ቴራፒ
Thermometer	/ የ/ሙቀት መለኪያ
Thigh	ጭን
Thoracentesis	/ የ/ደረት ቀዳሀት
Torax	ደረት

Thrombosis	ደም መርጋት /በደም ስም ውስጥ/
Thrombus	ርጉ ደም
Thumb	አውራ ጣት
Thumus gland	ጠሰኝ እጢ
Thyroid gland	የእንቅርት እጢ
Thyrotrophic hormone	እንቅርት ጉሸማጭ ሆርሞን
Thyroxine	ታይሮክሲን
Tibia	ኪንተሮ አጥንት
Tick	መዥገር
Tinnitus	ህውታ
Tissue	ህብረ ህዋስ
Toe	የእግር ጣት
Toilet	መፀዳጃ ቤት /ቤት ምን[illegible]ህ/
Tolerance	ቻይ ነት
Tongue	ምላስ
Tongue depressor	/የ/ምላስ ማረፊያ
Tonsil	እንቻር
Tonsilitis	እንቻር ብግነት
Tooth	ጥርስ
Torsion	ገምዱ
Touringuet	ጋዱ
Tourniguet	ጋዳ
Towel	እፀፍ
Toxin	መርዝ /ሱም/
Toxoid	መርዛጥ /መርዝ አጥ/
Trachea	ቀሰብ
Trachoma	አይን ማዝ
Traditional mediciene	/የ/ ባህል መድሀኒት
Tragus	ጆሮ ያታ
Transfusion	ደም ዉምር
Transverse colon	አግዳሚ ደንዳኔ
Transverse position	አግደም አቀማመጥ /ለሸል/
Traumatic shock	/የ/ምት ሸክ
Treatment	ህክምና
Tremor	ርደት
Triangular bandage	ሶስት ማእዘን ፋሻ
Triceps	ሶስት እናት ጡንቻ
Trichuris (whip-worm)	ጅራፍ ትል
Tricuspid valve	ሶስት ጣባ ከፍከዱ
Trigone	መደብ
Trocar	መስቁር
Trochanter	ጉብ
Trochlea	መዘውር
Trophozoite	በላኢ ህዋስ
Tropical	ትሮፒካል
Tropical ulcer	/የ/ ቆላ ቁስል
Trunk	ገንደ አካል
Trypanosmiasis	ፊንገል
Tube	ቱቦ
Tubercle bacillus	ነቀርሳ ዘንገትሪያ
Tuberculin	ቱበርኩሊን
Tuberculoid leprosy	ዱንዝንዉ ስጋ ደዌ
Tuberculosis	ነቀርሳ
Tumor	እብጠት
Twin	መንታ
Tympanum	ከበሮ /የጆሮ/
Typhoid/typhoid fever (enteric fever)	ያንጀት ተስቦ
Typhus fever (louse borne)	ተስቦ

U

Ulcer	ቀንጥር ቁስል፤ አልሰር
Ulna	ክረን አፅም
Ulnar artery	ክረን ደምሳጅ ቱቦ
Umbilical artery	እትብት ደምሳጅ ቱቦ
Umbilical cord	እትብት

Umbilicus	እምብርት
Unconsciousness	ራስ መሳት
Unilateral	ባንዱ ወገን
Union	ሁባሬ
Unipara	አንዱ ወላዱ
Unsanitary	ንፀህናው ያለ ተጠበቀ
Upper arm	ላይኛው ክንዱ
Upper exto-emity	ላይኛው ክንፈ አካል
Urea	ዩሪያ
Uremia	ሽንታቅሽ ደም
ureter	ፊኛ ኩለት ቱቦ
Urethra	/የ/ ፊኛሽን ቱቦ
Urethral meatus	/የ/ፊኛሽን ቀዳዳ
Urinal	ሽንት እቃ
Urinalysis	ሽንት ምርመራ
Urinary bladder	ሽንት ፊኛ
Urine	ሽንት
urticaria	እንዱብዱብ
Uterine Inertia	ማህፀን ዝለት
Uterus-body	ማህፀን ገላ
Uterus-fundus	ማህፀን አናት
Uvula	እንጥል

V

Vaccination	ክትባት
Vaccine	ክትባት መዱሀኒት
Vagina	የሴት ብልት /እምስ/
Vagus nerve	መስተሀውር ነርቭ
Valve	ክፍክዱ
Varicose vein	ገተርተር ደም መላሽ
Vas deferens	/የ/ ወዘፍ ቱቦ
Vaslin gauze	/የ/ቫዝሊን ፋሻ
V.D.R.L	/የ/ቡርዳ ምርመራ
Vector	ተሸካሚ /የበሽታ/
Vein	ደም መላሽ /የደም ስር/
Venerial disease	/የ/ አባለዘር በሽታ
Venom	መርዝ /የእባብ/
Ventilation	ማናፈስ /በአየር/
Ventral	ብልባል
Ventricle (of heart)	ክርስ ልብ
Venule	ደመላሺት
Vernix Caseosa	እሙካ
Vertebrae	አከርካሪ /ደንደስ/
Vertebral column	/የ/አከርካሪ አምዱ
Vertigo	ማዞር /ለአእምሮ/
Vesicle	ውሃ ቋጠር /ቀዳ/
Vesicopusule	መግላማ ውሀቋጠር /ቀዳ/
Vesicular	ውሀቋጠራዊ
Vessel	ደምስር
Vial	ብልቃጥ
Victim	ተጎጂ
Villus	ስእርት /ገዐዝ ፀጉር/
Viral	/የ/ቫይረስ
Virilism	ወንዳገረዱነት
Virulence	ጥቃት
Virus	ቫይረስ
Viscasity	ዝልጋጌ
Viscetra	ሰወት
Viscid	ዝልግ
Vital center	መራሂ ማእከል
Vital sign	ተእምረተ ህይወት
Vitamin	ቢታሚን
Vitiligo	ለምፀ
Vitreous	ዞፍ
Vocal cord	አውታረ ድምፀ/ አንዘራ
Volatile	ተናኝ
Volvulus	ጥንቅርሽ

Vomit (n)	ትውከት
Vulva	/የ/ሴት ብልት ከንፈር
VVF (Vesico Viginal Fistula)	ፊኛ እምስ ቧንቢት

W

Wart	ኪንታሮት
Wasserman test	ቫስርማን ምርመራ /የውርዴ ዲ/
Waste product	ተወጋጅ
Wax	ሰም
W.B.C (white blood cell)	ነ.ደ.ህ /ነጭ ደም ህዋስ/
Weaning food	ጡት ማስጣያ ምግብ
Weil felix test	/የ/ቫየል ፊሊክስ ምርመራ
Wheal	ሰንበር
Wheet chair	ተሽከርካሪ ወንበር
Wheezing	ማፏጨት
Whooping cough	ትክትክ
Widal test	ቪዳል ምርመራ
Worm	ትል
Wound	ቁስል
Wrist	አምባር

X

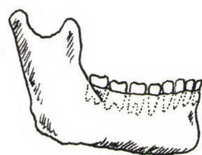
X-Chromosome	X - ክሮሞዞም
X-ray	ራጂ

Y

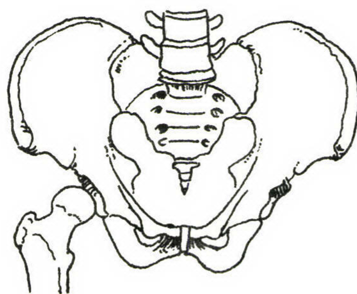
Y-Chromosome	Y - ክሮሞዞም
Yellow fever	ቢጫ ወባ

Z

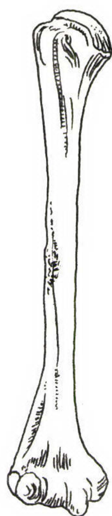
Zygomatic bone	ጉንጭ አጥንት /ጉንጭ አፅም/

መንገጭላ

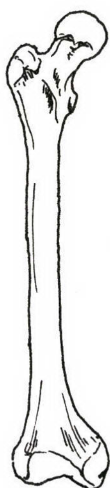
የዳሌ አጥንት

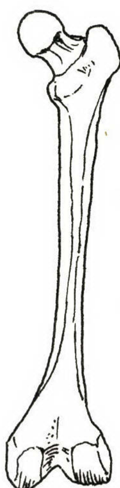

ላይ ክንድ አጥንት

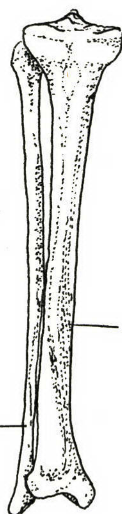

የእጅ አጥንቶች

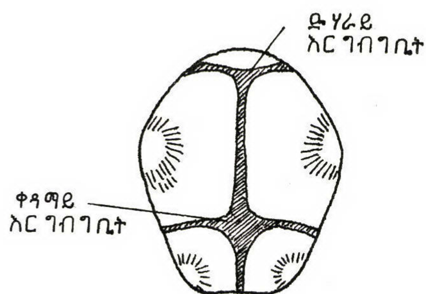

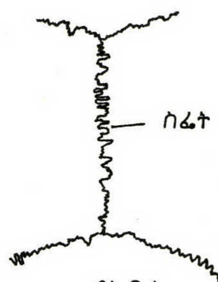
ጭን አጥንት

ከንቱሮና ምር ጋዝ

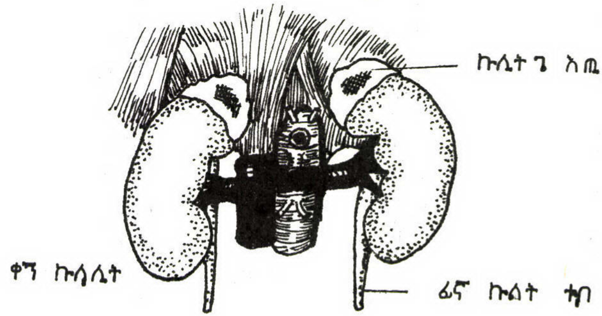

የህፃን

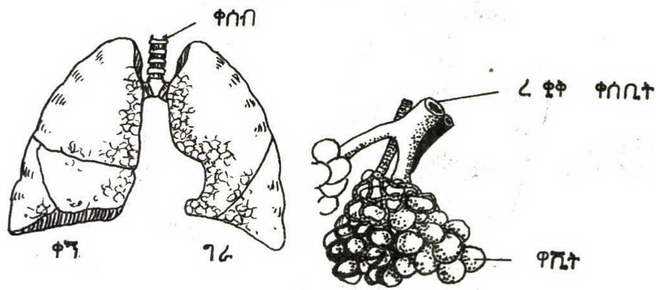

የአዋቂ

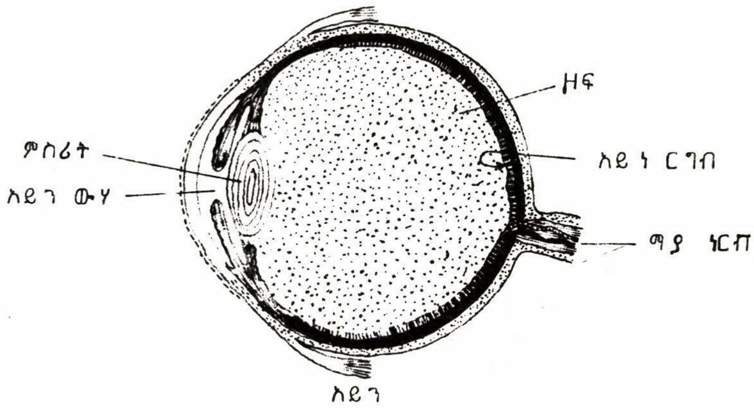
የራስ ቅል ስፌቶች

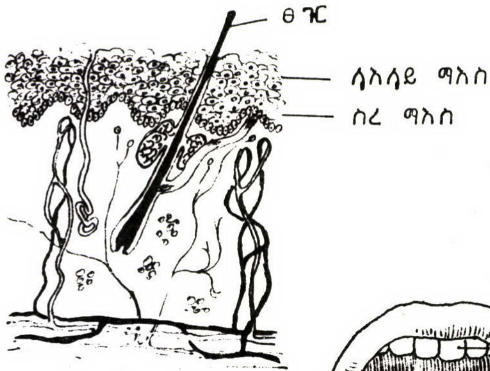
ኩላሊቶች

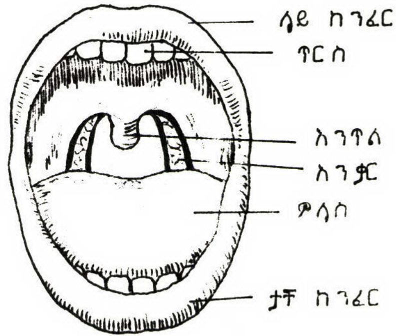
ሳንባና ዋኺቶች

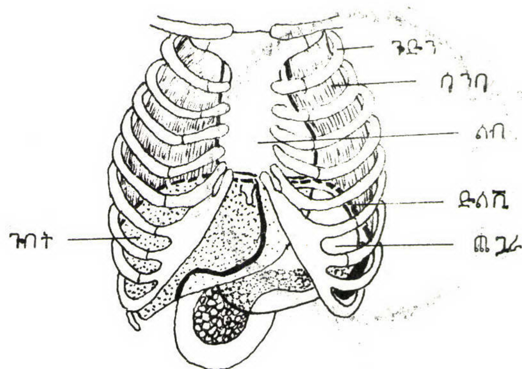

ዞፍ
ምስሪት
አይ ነ ርግበ
አይን ውሃ
ማያ ነርቭ

አይን

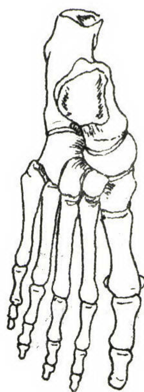

ፀጉር
ላአላይ ማአሰ
ሰረ ማአሰ

ቆዳ

ላይ ከንፈር
ጥርስ
አንጥል
አንጓር
ምላስ
ታች ከንፈር

ደረትና ሳይናው የሆድ ክፍል

የእግር /መጫሚያ/ አጥንቶች

በት·መ·ማ·ማ· ድርጅት ታተመ።